

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKCIJSKI SVET

POROČILO INŠPEKCIJSKEGA SVETA ZA LETO 2016

Ljubljana, junij 2017

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	5
2. SEZNAM IN POJASNILA UPORABLJENIH KRATIC	7
3. INŠPEKCIJSKI SVET	13
4. ČLANI INŠPEKCIJSKEGA SVETA	15
5. ANALIZA PODATKOV INŠPEKCIJ	17
5.1 ANALIZA KVANTITATIVNIH PODATKOV INŠPEKCIJ	17
5.1.1 Statistika opravljenega dela inšpekcijskih organov	17
5.1.2 Pritožbeni postopki in zahteve za sodno varstvo	24
5.1.3 Kadrovska zasedenost inšpekcijskih organov	26
5.2 KAZALNIKI INŠPEKCIJ	28
5.2.1 Pojasnilo kazalnikov in zbirni podatki delovanja inšpekcijskih organov	28
5.2.2 Obrazložitev ključnih pojmov, pomembnih za izračun kazalnikov	29
5.2.3 Kazalniki inšpekcijskih organov	31
6. ANALIZA KVALITATIVNIH PODATKOV INŠPEKCIJ	33
6.1 PROBLEMATIKA INŠPEKCIJ	33
6.1.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	33
6.1.2 Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije	33
6.1.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje	34
6.1.4 Finančna uprava Republike Slovenije	34
6.1.5 Inšpektorat za javni sektor	36
6.1.6 Informacijski pooblaščenec	36
6.1.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo	36
6.1.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo	38
6.1.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	39
6.1.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije	39
6.1.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve	40
6.1.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo	40
6.1.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor	41
6.1.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport	42
6.1.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	43
6.1.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke	43
6.1.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor	43
6.1.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije	43
6.1.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije	44
6.1.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost	45
6.1.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije	45
6.1.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija	45
6.1.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji	45
6.1.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	45
6.1.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije	46
6.2. OPRAVLJANJE NADZORA V SODELOVANJU Z DRUGIMI INŠPEKCIJSKIMI ORGANI	46
6.2.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	46
6.2.2 Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije	46
6.2.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje	47
6.2.4 Finančna uprava Republike Slovenije	47
6.2.5 Inšpektorat za javni sektor	47

6.2.6	Informacijski pooblaščenec	47
6.2.7	Inšpektorat Republike Slovenije za delo	47
6.2.8	Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo	48
6.2.9	Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	48
6.2.10	Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije	48
6.2.11	Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve	48
6.2.12	Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo	49
6.2.13	Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor	49
6.2.14	Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport	49
6.2.15	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	49
6.2.16	Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke	49
6.2.17	Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor	50
6.2.18	Tržni inšpektorat Republike Slovenije	50
6.2.19	Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije	50
6.2.20	Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost	50
6.2.21	Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije	50
6.2.22	Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija	50
6.2.23	Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji	50
6.2.24	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	51
6.2.25	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije	51
6.3	PREDLOGI ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE	51
6.3.1	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	51
6.3.2	Agencija Republike Slovenije za civilno letalstvo	51
6.3.3	Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje	51
6.3.4	Finančna uprava Republike Slovenije	51
6.3.5	Inšpektorat za javni sektor	52
6.3.6	Informacijski pooblaščenec	52
6.3.7	Inšpektorat Republike Slovenije za delo	52
6.3.8	Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo	58
6.3.9	Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	59
6.3.10	Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije	59
6.3.11	Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve	59
6.3.12	Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo	59
6.3.13	Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor	60
6.3.14	Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport	60
6.3.15	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	60
6.3.16	Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke	60
6.3.17	Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor	61
6.3.18	Tržni inšpektorat Republike Slovenije	61
6.3.19	Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije	61
6.3.20	Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost	62
6.3.21	Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije	62
6.3.22	Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija	62
6.3.23	Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji	62
6.3.24	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	62
6.3.25	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije	62
6.4	PREDLOGI GLEDE SKUPNE INFORMACIJSKE PODPORE IN OPREME	63
6.4.1	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	63
6.4.2	Agencija Republike Slovenije za civilno letalstvo	63

6.4.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje.....	63
6.4.4 Finančna uprava Republike Slovenije.....	63
6.4.5 Inšpektorat za javni sektor	63
6.4.6 Informacijski pooblaščenec.....	63
6.4.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo.....	63
6.4.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo.....	64
6.4.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	64
6.4.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije	64
6.4.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve	64
6.4.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo	65
6.4.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor	65
6.4.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport.....	65
6.4.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami... 66	66
6.4.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke	66
6.4.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor	66
6.4.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije.....	66
6.4.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije	67
6.4.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost.....	67
6.4.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije	67
6.4.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija.....	67
6.4.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji	67
6.4.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.....	67
6.4.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije	67
7. REGIJSKE KOORDINACIJE INŠPEKTORJEV	68
7.1 ANALIZA KVANTITATIVNIH PODATKOV REGIJSKIH KOORDINACIJ INŠPEKTORJEV	69
7.2 SPLOŠNA PROBLEMATIKA V ZVEZI Z UGOTOVITVAMI NA TERENU	70
7.3 TEŽAVE PRI DELOVANJU REGIJSKIH KOORDINACIJ INŠPEKTORJEV	71
7.4 POBUDE IN PREDLOGI ZA BOLJŠE DELOVANJE	72
7.5 PRIMERJAVA 2007-2016.....	73
8. ODBORI INŠPEKCIJSKEGA SVETA	74
8.1 ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE.....	74
8.2 ODBOR ZA PRAVNO PODROČJE.....	76
8.3 ODBOR ZA MERJENJE USPEŠNOSTI, UČINKOVITOSTI IN KAKOVOSTI INŠPEKCIJSKIH SLUŽB	76
8.4 ODBOR ZA INFORMACIJSKO PODPORO.....	76
9. SEJE INŠPEKCIJSKEGA SVETA	78
9.1 DOPISNA SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA OD 10. 2. 2016 DO 12. 2. 2016	78
9.2 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 7.3.2016.....	78
9.3 DOPISNA SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA OD 11. 4. 2016 DO 15. 4. 2016	79
9.4 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 12. 10. 2016.....	79
9.5 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 15. 12. 2016.....	80
10. AKTIVNOSTI IN OBRAVNAVANE VSEBINE INŠPEKCIJSKEGA SVETA	81
10.1 STROKOVNA SLUŽBA INŠPEKCIJSKEGA SVETA.....	81
10.2 OBRAVNAVA PRIJAV KONKRETNIH KRŠITEV.....	81
10.3 STRATEŠKE USMERITVE IN PRIORITETE INŠPEKCIJSKIH ORGANOV	84
10.4 PREDSTAVITEV SPREMEMB ZJU ZA ČLANE INŠPEKCIJSKEGA SVETA	84
10.5 NEZGODNO ZAVAROVANJE INŠPEKTORJEV	84
10.6 VPRAŠANJE SNEMANJA TELEFONSKIH KLICEV.....	85
10.7 ENOTNA TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA VSE INŠPEKCIJE.....	88
11. ZAKLJUČEK.....	90

1.UVOD

Gospodarska rast prinaša optimizem in krepí zaupanje v institucije, čeprav tovrsten napredek še ni viden na vseh področjih, a napovedi so obetavne. Prebivalci Republike Slovenije postajajo vse bolj aktivni državljani, ki se zavedajo svojih pravic in – upam – tudi svojih odgovornosti. Ključna naloga države, ki želi biti uspešna, je zagotavljati stabilno in predvidljivo okolje z dostopnimi, enostavnimi in uporabnikom prijaznimi storitvami. Po načelu pravne države moramo tudi zagotavljati pravično razmerje med različnimi interesi, ki je ključno za stabilen družbeni razvoj.

V tem kontekstu je inšpekcijski nadzor ena temeljnih funkcij uprave, ki nadzira spoštovanje in izvajanje zakonodaje. Vendar ima kvalitetna, razvojno naravnana in proaktivna inšpekcijska dejavnost tudi bistveno širše naloge in pomen; stremeti mora k preventivnemu, svetovalnemu delovanju, iskati načine povezanega delovanja za večjo učinkovitost in manjšo obremenitev zavezancev, ključna pa je tudi njena naloga pri izboljševanju normativnega okvira, saj najbolje praktično pozna izvajanje in učinke zakonodaje.

Za učinkovito in zakonito delovanje vseh subjektov potrebujemo jasno zakonodajo, ki bo težišče regulacije postopoma prenesla od postopkov k ciljem. Kot član vlade in tudi kot minister, pristojen za upravo, ter tudi kot predsednik Inšpekcijskega sveta se bom še naprej aktivno zavzemal za poenostavitve in jasnost zakonodaje, ki pa je mogoča samo ob dveh ključnih pogojih – jasni določitvi vrednot in ciljev na vseh področjih, ki so osnova za presojo ustreznosti delovanja in ravnanja, ter večji odgovornosti odločevalcev in izvajalcev različnih dejavnosti. Tako se bomo lahko postopno oddaljili od procesnega delovanja in usmerili k skupnim ciljem, povečali fleksibilnost odgovornega delovanja v različnih situacijah in hkrati zagotovili bolj enotno delovanje v smeri skupnih ciljev ob spoštovanju skupnih vrednot.

V procesu spreminjanja in prilagajanja zakonodaje na poti k poenostavitvam pa je ključno prav sodelovanje inšpekcijskih služb. V tem procesu imajo inšpekcijske službe neprecenljivo vlogo, saj se hkrati srečujejo z izvajalcem predpisa in uporabnikom storitve. Torej imajo najbolj objektivni in celovit pogled nad izvajanjem in vplivom predpisov na obe strani, zato tudi pričakujem prav od inšpekcijskih služb najbolj kvalitetne predloge izboljšav zakonodaje – seveda spet v smislu uravnoteženega uveljavljanja različnih interesov. Vse bolj kompleksno okolje enostavno ne bo več obvladljivo s procesno zakonodajo, ki nas duši in pogosto ne zagotavlja doseganja ciljev na posameznih področjih.

Tesno sodelovanje in povezovanje inšpekcijskih služb zagotavlja vsebinsko bolj zaokrožene in učinkovite nadzore, usklajeno presojo doseganja ciljev ter manjšo obremenitev za zavezanca. Pri tem se zavzemam tudi za proaktivno svetovalno vlogo inšpekcij, uporabo obstoječih podatkov izven samih inšpekcijskih nadzorov ter proaktivno obveščanje zavezancev in javnosti o ugotovitvah in usmeritvah. Ključni cilj je zmanjšati obseg neželenega, nepravilnega in nezakonitega delovanja in vsekakor ne zgolj njegovo odkrivanje in sankcioniranje.

Tudi letos so bile pripravljene tudi Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij za leto 2017, s katerimi se je seznanila tudi vlada. Prav tako pa se je vlada seznanila s Poročilom o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016, ki kaže, da so zastavljene naloge in cilji doseženi v zelo visoki meri. Tudi same inšpekcijske službe ugotavljajo, da najboljše rezultate dajejo skupni usklajeni nadzori. Veseli me tudi, da ugotavljamo, da je sodelovanje med inšpekcijskimi službami in tudi sodelovanje z ostalimi državnimi organi in institucijami tako na državni, še posebej pa na regionalni ravni, zelo dobro. Še naprej pa si bom prizadeval, da okrepi tudi sodelovanje med ministrstvi in inšpekcijskimi službami iz njihove resorne pristojnosti.

Tudi letos poudarjam, da je Poročilo Inšpekcijskega sveta za leto 2016 je dobra podlaga za vpogled v problematiko izvajanja inšpekcijskega nadzora, ob čemer tudi pričakujem aktivno vlogo pristojnih ministrstev predvsem pri oblikovanju programov dela in ciljev za prihodnje leto na način, da bodo vključili tudi ukrepe in usmeritve, za učinkovitejše delo inšpekcij. Sam pa se bom kot predsednik Inšpekcijskega sveta in kot minister, pristojen za upravo, tako v okviru pristojnosti vlade in Ministrstva za javno upravo kot tudi v okviru akcijskih načrtov za realizacijo

Strategije razvoja javne uprave zavzemal za ustvarjanje pogojev za delo, strokovno in integritetno delovanje inšpektorjev, optimizacijo postopkov, izboljševanje zakonodaje in podatkovno, informacijsko ter organizacijsko podporo inšpekcijskim službam.

Boris Koprivnikar
minister za javno upravo
predsednik Inšpekcijskega sveta

2. SEZNAM IN POJASNILA UPORABLJENIH KRATIC

- **SEZNAM IN POJASNILA KRATIC INŠPEKCIJSKIH ORGANOV**

Inšpekcijski organi, ki so organizirani kot samostojen državni organ:

- IP: Informacijski pooblaščenec

Javne agencije, znotraj katerij delujejo inšpekcije:

- AKOS: Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
- CAA: Civil aviation agency of the Republic of Slovenia (Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije – JAACL)
- JAZMP: Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke

Inšpekcijski organi, ki delujejo kot organi v sestavi ministrstev:

- IRSD: Inšpektorat Republike Slovenije za delo
- IRSKGLR: Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo
- IRSKM: Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
- IRSNZ: Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
- IRSO: Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
- IRSVNDN: Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- IRSŠŠ: Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
- IJS: Inšpektorat za javni sektor
- IRSI: Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo
- ZIRS: Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
- TIRS: Tržni inšpektorat Republike Slovenije
- IRSOP: Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

Organi v sestavi ministrstev, znotraj katerih delujejo inšpekcije:

- FURS: Finančna uprava Republike Slovenije
- UNP: Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
- URSPPD: Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
- UVHVVR: Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
- URSP: Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
- URSK: Urad Republike Slovenije za kemikalije
- URSVS: Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
- MIRS: Urad za meroslovje v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Sektor za meroslovni nadzor
- URSJV: Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost

Ministrstva:

- MJU DID: Inšpektor za elektronski podpis v Direktoratu za informacijsko družbo v Ministrstvu za javno upravo

- **VLADA RS IN MINISTRSTVA**

- Vlada RS: Vlada Republike Slovenije
- MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- MJU: Ministrstvo za javno upravo
- MZ: Ministrstvo za zdravje

• SEZNAM IN POJASNILA KRATIC PRAVNIH VIROV

V nadaljevanju so s polnim nazivom in kratico navedeni pravni viri, ki se pojavljajo v besedilu poročila. Izrecno je treba poudariti, da ta seznam pravnih virov ne predstavlja celotnega obsega predpisov, ki spadajo v pristojnost inšpekcijskih organov.

Zakoni:

- EZ-1: Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15),
- PZ: Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo),
- PZ-F: Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 33/16 z dne 9. 5. 2016),
- SZ-1: Stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF in 14/17 – odl. US),
- ZASP: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP),
- ZČmIS¹: Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17),
- ZCes-1: Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US in 46/15),
- ZDDV-1: Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14 in 90/15),
- ZDIJZ: Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15),
- ZDIJZ-E: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 102/15),
- ZDR-1: Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US),
- ZDR-1A: Zakon o dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 52/16),
- ZEKom-1: Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US in 81/15),
- ZEPDSV: Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06),
- ZEPEP: Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZEPT in 46/14),
- ZFO-1: Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15 – ZUUJFO),
- ZGD-1I: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah – ZGD-1I (Uradni list RS, št. 55/15 z dne 24. 7. 2015),
- ZGO-1: Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13 in 19/15),
- ZGos: Zakon o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – ZKme-1B in 52/16),
- ZID-1: Zakon o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14),
- ZIKS-1: Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15),
- ZIN: Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14),

¹ Datum sprejetja 17.02.2017, datum objave 27.02.2017, datum začetka veljavnosti 14.03.2017, datum začetka uporabe 01.01.2018.

- ZInfP: Zakon o Informacijskem pooblaščenju (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A),
- ZIPleK: Zakon o izdelkih iz plemenitih kovin (Uradni list RS, št. 4/06 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZJA: Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C),
- ZJF: Zakon o javnih finančah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617),
- ZJN-3: Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15),
- ZJU: Zakon o javnih uslužbcih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF),
- ZKem: Zakon o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFfS-1),
- ZKmet-1: Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15),
- ZKme-1B: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 26/14 z dne 14. 4. 2014),
- ZKnj-1: Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- ZKVČTC: Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15 – ZPPDČT),
- ZMed: Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16),
- ZMEPIZ-1: Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/13 in 97/14),
- ZMer-1: Zakon o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZMV: Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16),
- ZOPA: Zakon o omejevanju porabe alkohola (Uradni list RS, št. 15/03),
- ZOro: Zakon o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09),
- ZObr: Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15),
- ZODPol Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15 in 77/16),
- ZP-1: Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US in 32/16),
- ZPCV: Zakon o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02),
- ZPDZC-1: Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14 in 47/15 – ZZSDT),
- ZPND: Zakon o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08 in 68/16),
- ZPPDČT: Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15),
- ZPreZP-1: Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (Uradni list RS, št. 57/12),
- ZPSto – 2: Zakon o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15),
- ZR: Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- ZRud-1: Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZS: Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSL-S-A, 63/13 in 17/15),
- ZSoll: Zakon o šolski inšpekciji (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZSSloV: Zakon o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07 in 58/08 – ZSPJS-I),

- ZSV: Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16 in 52/16 – ZPPreb-1),
- ZSRT: Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15 in 52/16 – ZPPreb-1),
- ZTro-1: Zakon o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16),
- ZUP: Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13),
- ZUTD: Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1 in 47/15 – ZZSDT),
- ZV-1: Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
- ZVISJV: Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 – ZVO-1B, 60/11 in 74/15),
- ZVKD-1: Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16),
- ZVO-1: Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16),
- ZVOP-1: Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZVPot: Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15),
- ZVPNPP: Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07),
- ZVSmuč-1: Zakon o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 44/16),
- ZVZeIP: Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 56/13 – uradno prečiščeno besedilo, 91/13, 82/15, 84/15 – ZZeIP-J in 85/16),
- ZZdrS: Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF in 88/16 – ZdZPZD),
- ZZeIP: Zakon o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo),
- ZZZDR: Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US in 82/15 – odl. US),
- ZZSDT: Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 47/15 in 10/17 – ZČmIS),
- ZZdr-2 Zakon o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14),
- ZZZVZZ: Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT)

Predpisi EU:

- ES Uredba 2027/97 (UL L 285, 17.10.1997, str. 1-3),
- Uredba eIDAS: Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES, Uradni list Evropske unije L 257, 28.8.2014, str. 73–114),
- Direktiva 1999/93/ES o elektronskem podpisu (Uradni list L 013 , 19/01/2000 str. 12 – 20).

Podzakonski predpisi:

- Odlok o določitvi plovbnega režima na reki Soči in na reki Koritnici (Uradni list RS št. 71/2014),
- Odlok o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Uradni list RS, št. 78/2015),
- Pravilnik o inšpekcijskem nadzoru na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 88/03 in 92/15),
- Pravilnik o načinu prevoza in varovanja gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk. (Uradni list RS, št. 88/16),
- Pravilnik o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/03 in 17/14 – EZ-1),
- Uredba o izvajanju nadzora varnosti zrakoplovov iz tretjih držav,
- Uredba o izvajanju nadzora varnosti zrakoplovov iz tretjih držav, ki pristajajo na letališčih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 78/06 in 11/09),
- Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (Uradni list RS, št. 22/10, 17/11 – ZZasV-1 in 52/16),
- Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16),
- Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13, 24/13 in 26/13)

3. INŠPEKCIJSKI SVET

Inšpekcijski svet kot stalno medresorsko delovno telo je bil ustanovljen s ciljem doseči večjo učinkovitost inšpekcij in predvsem usklajenost njihovega delovanja. Pravno podlago za ustanovitev in delovanje predstavljata 11. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07-upb in 40/14, ZIN) in Poslovnik Inšpekcijskega sveta² (Poslovnik IS).

Naloge Inšpekcijskega sveta so koordinacija dela različnih inšpekcij in v okviru tega usklajevanje skupnih inšpekcijskih nadzorov različnih inšpekcij, obravnavanje skupnih vprašanj glede delovanja inšpekcij, obravnavanje vprašanj, povezanih z usposabljanjem v inšpekcijah, obravnavanje in usklajevanje oziroma načrtovanje ukrepov za zagotovitev informacijske podpore inšpekcijam ter sodelovanje z reprezentativnimi sindikati v organih glede vprašanj, ki se nanašajo na delovnopравни položaj inšpektorjev.

V skladu z ZIN Inšpekcijski svet vodi minister, pristojen za upravo, ali pa oseba, ki jo minister pooblasti. Ob nastopu funkcije ministra za javno upravo 17. 9. 2014 je minister Boris Koprivnikar "ex lege" postal tudi predsednik Inšpekcijskega sveta.

Predsednik Inšpekcijskega sveta v skladu z ZIN in Poslovnikom IS predstavlja svet, vodi in usmerja delo, usklajuje delo članov sveta in skrbi za enotnost sveta. V skladu z navedenim sklicuje in vodi seje sveta, predlaga sklepe, zahteva poročanje posameznih članov o opravljenih obveznostih, predstavlja svet pred Vlado RS in organi državne uprave ter pred drugimi organi in pojasnjuje ter zastopa stališča sveta v medijih.

Inšpekcijski svet deluje na sejah in prek svojih delovnih teles. Na seji Inšpekcijskega sveta sodelujejo člani sveta in njihovi sodelavci. Predsednik Inšpekcijskega sveta lahko samostojno ali na predlog članov sveta povabi na sejo tudi druge udeležence, ki bi lahko pomembno prispevali k uspešnemu reševanju posameznih vprašanj z dnevnega reda.

Člani Inšpekcijskega sveta so predstojniki inšpekcijskih organov, ki so organizirani kot inšpektorati, uprave, agencije in uradi. Vsak inšpekcijski organ opravlja naloge iz svoje pristojnosti, ki se po vsebini, zahtevnosti in trajanju razlikujejo glede na upravno področje, na katerega se nanaša predpis, izvrševanje katerega nadzira posamezni inšpekcijski organ.

V letu 2016 je Inšpekcijski svet imel 5 sej, in sicer se je sestel trikrat, 2 seji pa sta potekali dopisno. Na sejah so bile obravnavane naslednje vsebine:

1. Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2015 – predlog vladnega gradiva;
2. Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016 - predlog vladnega gradiva;
3. Projekt »Pametni inšpektor«;
4. Poročilo o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015;
5. Vodenje postopkov zoper zavezanca, ki opravljajo svojo dejavnost v fiktivnih poslovnih prostorih³;

² Dostopen na spletni strani Ministrstva za javno upravo, preko povezave:

http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/JAVNA_UPRAVA/IJU/Inspekcijski_svet/131128_Poslovnik_IS.pdf

³ Problematiko je predstavil Informacijski pooblaščenec na seji IS dne 12. 10. 2016 (glej točko 9.4). Na podlagi sklepa, ki ga je IS sprejel na isti seji, je vprašanja vročanja upravnih pisanj zastopnikom gospodarskih družb, ki so tuji,

6. Izvajanje ZDIJZ in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja;
7. Predstavitev Upravne akademije;
8. Delo in dobre prakse regijskih koordinacij inšpektorjev v letu 2016;
9. Delo odborov Inšpekcijskega sveta v letu 2016;
10. Priprava podatkov in vsebin za pripravo poročila o delu Inšpekcijskega sveta v letu 2016 ter priprava podatkov in vsebin za pripravo poročila o realizaciji strateških usmeritev in prioriteta inšpekcijskih organov v letu 2016;
11. Priprava strateških usmeritev in prioriteta dela inšpekcijskih organov za leto 2017.

Na sejah Inšpekcijskega sveta so, glede na temo posamezne točke dnevnega reda seje, poleg članov Inšpekcijskega sveta sodelovali tudi javni uslužbenci Ministrstva za javno upravo, in sicer: Štefka Korade Purg (vodja Sektorja za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenski sistem v Direktoratu za javni sektor), mag. Mateja Prešern (vodja Službe za transparentnost, integriteto in politični sistem (STIPS)), mag. Lidija Bela Pangeršič (STIPS) in Breda Gruden (vodja Upravne akademije).

Upoštevanje dnevnega reda sta bila na seji Inšpekcijskega sveta vabljeni tudi vodji odborov Inšpekcijskega sveta za pravno področje in za informatiko, ki sicer nista člana Inšpekcijskega sveta.

Inšpekcijski svet v okviru svojih pristojnosti na sejah sveta sprejema sklepe, smernice in priporočila, ki članom Inšpekcijskega sveta služijo kot vodilo pri doseganju temeljnega cilja - doseči večjo učinkovitost inšpekcijskih organov in usklajenost njihovega delovanja.

4. ČLANI INŠPEKCIJSKEGA SVETA

Skladno z drugim odstavkom 11. člena ZIN so člani Inšpekcijskega sveta glavni inšpektorji in predstojniki organov oziroma poslovodni organi oseb javnega prava, v katerih deluje inšpekcijski organ, oziroma osebe, ki jih predstojnik oziroma poslovodni organ pooblasti.

Sestava Inšpekcijskega sveta⁴:

Kratica	Inšpektorat oz. organ	Ime in priimek	Naziv
1. CAA	Javna agencija za civilno letalstvo RS	Rok Marolt	direktor
2. AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS	mag. Tanja Muha	v.d. direktorja
3. FURS	Finančna uprava RS	Jana Ahčin	generalna direktorica
4. DID	Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo ⁵	Dragan Petrovič	inšpektor za elektronski podpis
5. IP	Informacijski pooblaščenec	Mojca Prelesnik	informacijska pooblaščenka
6. IRSD	Inšpektorat RS za delo	Nataša Trček	glavna inšpektorica
7. IRSKGLR	Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	mag. Saša Dragar Milanovič	glavna inšpektorica
8. IRSKM	Inšpektorat RS za kulturo in medije	mag. Sandra Vesel	v.d. glavne inšpektorice
9. IRSNZ	Inšpektorat RS za notranje zadeve	mag. Mitja Perko	glavni inšpektor
10. IRSO	Inšpektorat RS za obrambo	mag. Roman Zupanec	glavni inšpektor
11. IRSSS	Inšpektorat RS za šolstvo in šport	Tomaž Rozman	glavni inšpektor

⁴ Tabela prikazuje sestavo Inšpekcijskega sveta ter nazive inšpekcijskih organov na dan 31. 12. 2016.

⁵ Na podlagi Uredbe o spremembi Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS 58/2016, z dne 2. 9. 2016) je bil Direktorat za informacijsko družbo, znotraj katerega deluje inšpektor za elektronski podpis, ukinjen v Ministrstvu za šolstvo in šport ter ustanovljen v Ministrstvu za javno upravo.

Kratica	Inšpektorat oz. organ	Ime in priimek	Naziv
12. IRSVNDN	Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Milivoj Dolščak	glavni inšpektor
13. IJS	Inšpektorat za javni sektor	Lidija Apohal Vučković	glavna inšpektorica
14. IRSI	Inšpektorat RS za infrastrukturo	Sandra Petan Mikolavčič	glavna inšpektorica
15. IRSOP	Inšpektorat RS za okolje in prostor	Dragica Hržica	glavna inšpektorica
16. JAZMP	Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke	dr. Andreja Čufar	direktorica
17. TIRS	Tržni inšpektorat RS	Andrejka Grlić	glavna inšpektorica
18. URSJV	Uprava RS za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost	Aleš Janežič	direktor inšpekcije
19. UVHVVR	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	dr. Janez Posedi	generalni direktor
20. URSVS	Uprava RS za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji	dr. Damijan Škrk	direktor
21. URSP	Uprava za pomorstvo, Pomorska inšpekcija	mag. Tomo Borovničar	direktor inšpekcije
22. URSK	Urad RS za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije	dr. Vesna Novak	direktorica inšpekcije
23. MIRS	Urad RS za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor	dr. Samo Kopač Dušanka Škrbič	direktor urada vodja sektorja
24. UNP	Urad RS za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije	Janja Perme	vodja sektorja proračunske inšpekcije
25. ZIRS	Zdravstveni inšpektorat RS	Dunja Sever, dr. med.	glavna zdravstvena inšpektorica RS
26. URSPPD	Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja ⁶	Darko Muženič	direktor

⁶ Na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16, ZPPDFT-1), ki je pričel veljati 19. 11. 2016, je tudi Urad RS za preprečevanje pranja denarja (URSPPD) pridobil pristojnost za izvajanje

5. ANALIZA PODATKOV INŠPEKCIJ

5.1 ANALIZA KVANTITATIVNIH PODATKOV INŠPEKCIJ

Podatke, zbrane v preglednicah, so pripravile posamezne inšpekcije, skupne preglednice pa so bile pripravljene v strokovni službi Inšpekcijskega sveta v Direktoratu za javni sektor v Ministrstvu za javno upravo. Pri interpretaciji in obdelavi podatkov je sodeloval tudi vodja Odbora Inšpekcijskega sveta za informatiko.

Pri razlagi statističnih podatkov je treba upoštevati, da opravlja vsak inšpekcijski organ naloge iz svoje pristojnosti. Te naloge se po vsebini, zahtevnosti in trajanju razlikujejo in so odraz predpisov, za nadzor nad katerimi je posamezni inšpekcijski organ pristojen. Prav tako je treba upoštevati, da so kazalniki učinkovitosti orodje za glavne inšpektorje oziroma vodstvo inšpekcijskih organov pri načrtovanju dela, spremljanju rezultatov in zagotavljanju kvalitetnega razvoja posameznega inšpekcijskega organa ter niso namenjeni za primerjavo med posameznimi inšpekcijskimi organi.

5.1.1 Statistika opravljenega dela inšpekcijskih organov

V letu 2016 je bilo rešenih 128.067 inšpekcijskih zadev (nadzorov) oziroma je bilo opravljenih 582.835 inšpekcijskih pregledov (4,6 inšpekcijskih pregledov v enem nadzoru). Skupno je bilo izrečenih 89.334 ukrepov (1 izrečen ukrep na vsakih 11,3 opravljenih inšpekcijskih pregledov), od tega 51.693 upravnih in 37.641 prekrškovnih ukrepov.

Metodologija zajemanja podatkov je obrazložena v poglavju 5.2. z naslovom "Kazalniki inšpekcijskih organov". Zaradi poenotenja kazalnikov učinkovitosti inšpekcij, ki ga je opravil Odbor Inšpekcijskega sveta za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti inšpekcijskih služb na sestanku dne 10. 4. 2014, podatki o številu opravljenih inšpekcijskih pregledov od leta 2014 niso primerljivi s podatki o številu opravljenih inšpekcijskih pregledov pred letom 2014. Iz istega razloga tudi niso primerljivi podatki o izvedenih prekrškovnih ukrepih.

Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, je dolžan ukrepati skladno s svojimi pristojnostmi. Pri tem je lahko njegov ukrep upravni ali prekrškovni. Po ZIN ima inšpektor na razpolago dve vrsti upravnih ukrepov: kršitelja lahko na ugotovljene nepravilnosti samo ustno opozori (mu izreče upravno opozorilo), ali pa mu izda ustrezno upravno odločbo. Inšpektor lahko izreče upravno opozorilo takrat, kadar oceni, da je glede na pomen dejanja takšno opozorilo zadosten ukrep. Prekršek je dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti, ki je kot tako določeno kot prekršek in je zanj predpisana sankcija za prekršek.

Od leta 2005 velja in se uporablja nova ureditev na področju prekrškov, saj se je takrat začel uporabljati novi ZP-1. ki je uvedel spremembe v ureditvi pristojnosti odločanja o prekrških.. Po ZP-1 o prekrških na I. stopnji v t. i. hitrem postopku odločajo prekrškovni organi (upravni organi

inšpekcijskih nadzorov. Z dnem začetka veljavnosti ZPPDFT-1 je član Inšpekcijskega sveta po samem zakonu (drugi odstavek 11. člena ZIN) postal tudi direktor URSPPD. Vendar zaradi zelo kratkega obdobja od pridobitve pristojnosti za izvajanje inšpekcijskih nadzorov do konca koledarskega leta 2016, podatki o delu URSPPD v letu 2016 v tem poročilu niso zajeti.

in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški) in sodniki okrajnih sodišč v rednem sodnem postopku. Zoper odločbe prekrškovnih organov ni dovoljena pritožba, možno pa je vložiti zahtevo za sodno varstvo. V tem primeru o prekršku odloči sodišče na I. stopnji, ki začne postopek na novo. V postopku o prekršku je za odločanje na II. stopnji pristojno višje sodišče.

Pooblaščen uradna oseba po uradni dolžnosti brez odlašanja, hitro in enostavno ugotovi tista dejstva in zbere tiste dokaze, ki so potrebni za odločitev o prekršku. Če ugotovi kršitev zakonskega ali podzakonskega predpisa, storilcu izreče globo v znesku, v katerem je predpisana. Če je globa predpisana v razponu, pa mu izreče najnižjo predpisano višino globe, razen, če ni v zakonu določeno drugače. Globo se izreka z odločbo o prekršku ali plačilnim nalogom.

Za prekrške neznatnega pomena in v primerih, ko pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja to zadosten ukrep, lahko pooblaščen uradna oseba namesto izreka sankcije izreče samo prekrškovno opozorilo. Hkrati s prekrškovnim opozorilom mora pooblaščen uradna oseba kršitelju predstaviti storjen prekršek. Namesto globe se lahko kršitelju izreče samo opomin, vendar le, če je prekršek storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega. Opomin se sme izreči tudi kršitelju, ki je storil prekršek s tem, da ni izpolnil predpisane obveznosti ali pa je s prekrškom povzročil škodo, vendar je pred izdajo odločbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oziroma popravil ali povrnil povzročeno škodo.

V letu 2016 je bilo izrečenih 51.502 upravnih in 37.655 prekrškovnih ukrepov, torej skupaj 89.157 ukrepov. V primerjavi z letom 2015, ko je bilo izrečenih 53.099 upravnih in 35.058 prekrškovnih ukrepov, je bilo v letu 2016 za 3% manj izrečenih upravnih ukrepov in za skoraj 7% več prekrškovnih ukrepov.

V Preglednici 1 je predstavljena primerjava števila upravnih in prekrškovnih ukrepov v letih 2015 in 2016.

	leto 2015	leto 2016
Število vseh upravnih ukrepov	53.099	51.502
- odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti	741	593
- odločbe o odpravi nepravilnosti (ureditvene odločbe)	35.225	33.380
- opozorila po ZIN	14.932	16.091
- ukrepi, zapisani v zapisnikih o inšpekcijskem pregledu	2.201	1.438
Število vseh prekrškovnih ukrepov	35.058	37.655
- odločbe o prekršku (globe)	5.488	5.378
- plačilni nalogi	7.694	6.794
- opomini	6.332	7.055
- opozorila po ZP-1	15.262	17.749
- obdolžilni predlogi in predlogi za uvedbo postopka o prekršku pristojnim organom	282	679
Število vseh upravnih in vseh prekrškovnih ukrepov skupaj	88.157	89.157

Preglednica 1: Primerjava števila upravnih in prekrškovnih ukrepov v letih 2015 in 2016

Letna poročila Inšpekcijskega sveta za leta 2014, 2015 in 2016 vsebujejo tudi podatke IP, ki jih v poročilih Inšpekcijskega sveta pred letom 2014 ni bilo. IP je v skladu z ZInfP samostojen in neodvisen državni organ, ki svoja letna poročila pošilja Državnemu zboru do 31. 5. tekočega leta za preteklo leto. Hkrati je v zakonu tudi določba, da v njegovi sestavi delujejo tudi nadzorniki, ki neposredno izvajajo inšpekcijske preglede po ZVOP-1. V istem členu je tudi določba, da imajo nadzorniki položaj, pravice in obveznosti, kot jih za inšpektorje določa ZIN. S tem, ko je IP posredoval podatke tudi za letno poročilo Inšpekcijskega sveta, je javnosti omogočeno, da se v okviru poročila o delovanju vseh inšpekcij seznanijo tudi s tem področjem. Letna poročila IP so sicer objavljena na spletni strani <https://www.ip-rs.si/publikacije/letna-porocila/>.

Podrobnejši podatki o opravljenih nadzorih, inšpekcijskih pregledih in izrečenih ukrepih so razvidni iz Preglednice 2. **Podatki posameznega inšpekcijskega organa se lahko zaradi različnih metod zajemanja podatkov razlikujejo od podatkov, ki jih ima inšpekcijski organ objavljene v svojem poročilu.**

Inšpekcija	IZREČENI UKREPI														VSI UKREPI	
	Vse rešene zadeve	Inšpekcijski nadzori (zadeve)	Prekrskovne zadeve	Opravljeni inšpekcijski pregledi	Upravni ukrepi					Prekrskovni ukrepi						
					Upravni inšpekcijski ukrepi (skupaj)	Odlombe o prepovedi opravljanja dejavnosti	Odlombe o odpravi nepravilnosti (ureditvene odlombe)	Opozorila po ZIN	Zapisniki o opravljenem inšp. pregledu (velja za inšp. organe, ki ukrepe izreka v zapisnikih)	Prekrskovni ukrepi (skupaj)	Odlombe o prekršku (globa)	Plačilni nalogi	Opomini	Opozorila po ZP-1		Obdolžni predlogi in predlogi za uvedbo postopka o prekršku prist. organom
AKOS	3.144	3.099	45	3.099	47	0	24	12	11	19	9	0	10	0	0	66
CAA	539	359	180	367	372	17	3	48	304	113	20	1	3	4	85	485
DID	38	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FURS	13.033	10.854	2.179	15.255	2.828	68	2.760	0	0	3.498	1.182	498	798	451	569	6.326
US	1.522	1.478	44	378	378	0	0	0	378	48	4	0	25	19	0	426
IP	766	683	83	213	144	0	3	141	0	149	42	2	36	69	0	293
IRSD	14.108	11.483	2.625	14.692	5.452	379	4.493	580	0	5.257	975	1.728	1.495	1.059	0	10.709
IRSI	5.913	4.756	1.157	5.945	1.225	0	431	794	0	1.640	137	874	151	473	5	2.865
IRSKGLR	10.451	7.832	2.619	15.849	3.554	89	1.693	1.772	0	2.968	598	497	922	945	6	6.522
IRSKM	525	458	67	253	55	0	37	18	0	34	9	7	10	8	0	89
IRSNZ	1.153	694	459	2.890	276	1	22	253	0	495	174	30	159	130	2	771
IRSO	49	34	15	0	351	0	2	349	0	11	0	0	2	9	0	362
IRSOP	9.950	8.500	1.450	14.953	2.944	0	2.278	666	0	1.407	243	422	420	322	0	4.351
IRSŠŠ	997	835	162	1.654	1.025	6	6	457	556	128	63	8	38	13	6	1.153
IRSVNDN	5.820	3.830	1.990	31.646	2.306	0	253	2.053	0	6.644	8	43	8	6.584	1	8.950
JAZMP	598	592	6	636	77	0	0	77	0	8	0	2	2	4	0	85
MIRS	715	684	31	684	109	0	75	34	0	256	5	48	1	202	0	365
TIRS	19.303	15.033	4.270	17.764	5.214	0	834	4.380	0	8.715	1.065	688	1.917	5.044	1	13.929
UNP	49	49	0	44	44	0	0	0	44	0	0	0	0	0	0	44
URSJV	142	142	0	143	42	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	42
URSK	576	573	3	2.341	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
URSP	343	297	46	0	128	7	13	5	103	42	7	23	7	5	0	170
URSVS	235	235	0	219	216	3	9	204	0	0	0	0	0	0	0	216
UVHVVR	20.813	18.389	2.424	328.189	21.571	0	19.259	2.312	0	3.851	552	1.473	489	1.335	2	25.422
ZIRS	17.285	16.536	749	31.778	3.144	23	1.185	1.936	0	2.372	285	450	562	1.073	2	5.516
SKUPAJ:	128.067	107.463	20.604	488.992	51.502	593	33.380	16.091	1.438	37.655	5.378	6.794	7.055	17.749	679	89.157

Preglednica 2: Statistika pregledov in ukrepov inšpekcijskih organov

Inšpekcijski organi so pri pripravi podatkov za leto 2016 upoštevali posebnosti svojega delovnega področja, zlasti glede štetja zadev oziroma postopkov in prikazovanja podatkov. Skladno s sprejeto metodologijo⁷ je pojem nadzora širši kot pojem pregleda, kar pomeni, da število pregledov ne more biti manjše od števila nadzorov. Po tej logiki nadzor ne more biti opravljen brez vsaj enega inšpekcijskega pregleda. Vendar obstajajo tudi izjeme, ko nekateri inšpekcijski organi nadzore in preglede štejejo drugače kot po sprejeti metodologiji.

Za razumevanje prikazanih podatkov inšpekcij v nadaljevanju sledijo pojasnila, ki so jih glede zajemanja podatkov podale inšpekcije same (zakaj je npr. pri nekaterih število pregledov vendarle manjše od števila nadzorov).

Na **FURS** v okviru enega inšpekcijskega nadzora opravijo več inšpekcijskih pregledov različnih področij.

V **IJS** inšpekcijski pregled zajema nadzorna dejanja, ki pomenijo celovit pregled vse dokumentacije v zvezi s področjem nadzora (n.pr. o upravnem poslovanju, vodenju upravnih postopkov, o določitvi in izplačevanju plač, o postopkih zaposlovanja itd.), ki ga inšpektor lahko opravi deloma na sedežu inšpekcijskega zavezanca, deloma pa na sedežu inšpektorata, lahko pa tudi v celoti na sedežu inšpektorata. Pri tem sestavi zapisnik, ki vsebuje ugotovitve inšpektorja o skladnosti ali neskladnosti poslovanja z veljavnimi predpisi in/ali odrejene ukrepe ali pa ugotovitev, da kršitve niso bile ugotovljene oziroma so bile odpravljene. V enem nadzoru je lahko opravljenih več pregledov v primeru, ko je inšpektor ugotovil nepravilnosti, ki jih je inšpekcijski zavezanec bil dolžan odpraviti in o tem poročati, inšpektor pa je nato v nadaljevanju preverjal, ali in kako so bile nepravilnosti odpravljene in o tem vsakokrat sestavljal zapisnik. Število inšpekcijskih pregledov je torej pri IJS enako številu tovrstnih zapisnikov, s katerimi se na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja, ali so podane kršitve predpisov ali ne (zapisnikov o opravljenem nadzoru, zapisnikov o pregledu dokumentacije o izvedbi ukrepov, končnih zapisnikov).

⁷ Glej poglavje 5.2: Kazalniki inšpekcij.

Ker pa so pobude, s katerimi se prijavitelji obračajo na IJS, po svoji naravi in vsebini zelo različne, inšpektorji v številnih primerih ne izvedejo oziroma ne zaključijo postopka inšpekcijskega nadzora na zgoraj opisan način. V mnogih primerih tako inšpektorji prvotno zgolj seznanijo inšpekcijskega zavezanca, da so prejeli prijavo, in zaprosijo za določena pojasnila, ne pa tudi za dokumentacijo. Če na podlagi prejetega odgovora ocenijo, da ni razlogov za nadaljevanje nadzora, s prejetim pojasnilom seznanijo prijavitelja in s tem postopek nadzora zaključijo oziroma v primeru, da prijavitelj ni želel biti obveščten ali pa je šlo za anonimno prijavo, postopek z uradnim zaznamkom zaključijo. Če pa v tej fazi nadzora ugotovijo, da inšpekcija za zadevo ni pristojna, pa zadevo (skupaj z že zbranimi pojasnili) odstopijo pristojnemu organu. V navedenih primerih torej po razumevanju IJS zaključijo nadzor brez inšpekcijskega pregleda, saj konkretna dokumentacija ni bila pregledana. Kot je razvidno iz zgoraj navedenega, za pregled ne štejejo dopisa oziroma zaprosila inšpektorja inšpekcijskemu zavezancu, naj inšpektorju pošlje pojasnilo v določeni zadevi, ne da bi inšpektor zahteval tudi celotno dokumentacijo v tej zadevi, in tudi ne proučitve prejetega odgovora inšpekcijskega zavezanca. Na osnovi prejetega pojasnila se inšpektor lahko odloči, da bo zahteval od inšpekcijskega zavezanca, naj mu pošlje celotno dokumentacijo oziroma opravi pregled dokumentacije neposredno pri samem zavezancu. Če pa se inšpektor na osnovi prejetega pojasnila odloči, da postopka ne bo nadaljeval, pregleda dokumentacije seveda ni opravljal in o tem tudi ni izdal nobenega zapisnika. V teh primerih se postopek zaključuje na enega od naslednjih načinov:

- odgovor prijavitelju,
- uradni zaznamek,
- odstop drugemu pristojnemu organu.

Tudi zadeve, v katerih se je postopek zaključil na enega od navedenih načinov, vodijo kot inšpekcijske zadeve, čeprav v njih pregled ni bil opravljen. Ker se iz zgoraj navedenih razlogov določene inšpekcijske zadeve končajo, ne da bi inšpektor opravljal pregled dokumentacije, je število postopkov nadzora oziroma število zadev večje od števila pregledov.

IP inšpekcijske nadzore opravlja bodisi z inšpekcijskim ogledom na terenu ali z ogledom zavezančeve spletne strani (torej pri zavezancu, o čemer se sestavi zapisnik o inšpekcijskem ogledu) ali pa s pregledom relevantne dokumentacije in pojasnil, ki jo IP pridobi od prijavitelja, od zavezanca (na podlagi drugega odstavka 29. člena ZIN) ali od drugih oseb (drugi odstavka 19. člena ZIN). V primeru postopkov, ki jih IP uvede skladno z vsakoletnim izdelanim planom inšpekcijskih nadzorov, se praviloma vedno opravi tudi ogled na terenu, dočim se v postopkih, ki jih IP uvede zaradi prejetih prijav (takšnih je največ), nadzor v večini primerov opravi brez inšpekcijskega ogleda pri zavezancu. O tem, na kakšen način bo inšpekcijski nadzor opravljen, odloča državni nadzornik za varstvo osebnih podatkov, in sicer glede na vrsto in namen posameznega inšpekcijskega postopka. Pregleda dokumentacije in pojasnil, ki jih IP dobi od prijaviteljev, ter pregleda dokumentacije, ki jo prejme od zavezanca ali drugih oseb, IP ne šteje kot inšpekcijski pregled, temveč se kot inšpekcijski pregled šteje izključno inšpekcijske preglede pri zavezancu ter poleg tega še tiste preglede spletnih strani zavezanca, pri katerih se sestavi zapisnik. Število pregledov je torej manjše od števila nadzorov iz razloga, ker se kot nadzor šteje vsaka inšpekcijska zadeva, medtem ko se kot pregled šteje izključno inšpekcijski pregled pri zavezancu in takšen pregled zavezančeve spletne strani, pri kateri se sestavi zapisnik o ogledu. V zadevah, kjer ni pregleda pri zavezancu ali pregleda njegove spletne strani, se opravi pregled dokumentacije ter pojasnil in izjav, ki jo IP prejme od prijaviteljev, od zavezanca ali od drugih oseb, včasih pa se v prostorih IP opravi tudi ustna obravnava, pri čemer pa IP takšnih pregledov in ustne obravnave ne šteje kot pregled. V letu 2016 je IP v okviru vseh 213 opravljenih inšpekcijskih pregledov 145 inšpekcijskih pregledov opravljal na terenu oziroma pri zavezancih, v preostalih 68 primerih pa je šlo za preglede spletnih strani zavezancev. V vseh teh primerih je bil o pregledu opravljen zapisnik.

Nizko število ureditvenih odločb (3) v obravnavanem obdobju je po eni strani posledica izrekanja opozoril, ki jih IP po ZIN izreka v primeru manjših nepravilnosti, poglavitni razlog za tako majhno število ureditvenih odločb pa gre pripisati izdajanju t.i. predodločb. IP je tako v letu 2016 izdal 57 t.i. predodločb, in sicer iz razloga, ker mora v primeru, ko ugotovi nezakonito obdelavo osebnih podatkov, pred izdajo odločbe, s katero se odredi prenehanje nezakonite obdelave in izbris nezakonito zbranih osebnih podatkov, zavezanca skladno z načelom

zaslišanja stranke (9. člen ZUP) predhodno seznaniti s tem, zakaj po njegovem mnenju za predmetno obdelavo osebnih podatkov nima ustrezne pravne podlage ter ga seznaniti z argumenti, ki to njegovo mnenje potrjujejo. Zavezancu je torej glede na sodno prakso potrebno pred izdajo ureditvene odločbe dati možnost, da se izjavi do takšnega stališča IP, kar v praksi pomeni, da zavezanci po seznanitvi z argumenti IP v večini primerov sami prenehajo z nezakonito obdelavo osebnih podatkov ter vzpostavijo zakonito stanje, zaradi česar izdaja ureditvene odločbe ni več potrebna.

Vseh opozoril, izrečenih po ZIN, je bilo 141, pri čemer jih je bilo 67 izrečenih na zapisnikih, 17 po telefonu in mailu, 57 pa v predodločbah.

Izmed vseh 69 opozoril za storjen prekršek po ZP-1 jih je bilo zaradi ekonomičnosti 62 izrečenih v okviru inšpekcijskih postopkov.

V okviru **IRSD** delujejo tri inšpekcije (Inšpekcija nadzora delovnih razmerij, Inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu, Socialna inšpekcija), ki načeloma lahko istočasno opravljajo inšpekcijski nadzor pri istem zavezancu – gre torej za tri različne inšpekcijske preglede. Zaradi različnih vsebin nadzora se pri IRSD pregledi statistično vodijo ločeno po inšpekcijah. Podatek IRSD o opravljenih inšpekcijskih pregledih je rezultat nespremenjene metodologije, kar pomeni, da podano število predstavlja število opravljenih pregledov, ki ga na IRSD vodijo že vsa leta spremljanja statističnih podatkov. V zvezi s tem je treba poudariti, da inšpektorji pri vsakem pregledu nadzirajo več predpisov (npr. pri osnovnem pregledu s področja delovnih razmerij vsaj ZDR-1, ZMEPIZ, ZEPDSV, ZZSDT) in seveda nadzirajo tudi večje število členov posameznega zakona. Pri tem pa napišejo en sam zapisnik, kar se šteje za 1 opravljen inšpekcijski pregled. Podatek o 14.692 opravljenih inšpekcijskih pregledih je treba dopolniti s podatkom, da so inšpektorji pri tem ugotovili 33.416 kršitev različnih predpisov (zakonov, uredb, pravilnikov), za katere je bil izdan tudi ukrep. Če bi pri številu opravljenih inšpekcijskih pregledov upoštevali število predpisov, katerih kršitve so bile pri tem pregledane, in upoštevali dejstvo, da inšpektor s posameznega področja v enem pregledu lahko pregleda večje število predpisov, bi podatki o številu opravljenih inšpekcijskih pregledov izjemno porastli in ne bi odražali realne slike.

V število inšpekcijskih nadzorov **IRSI** niso všteti tisti postopki rudarskih inšpektorjev, ki se vodijo na zahtevo stranke, vendar se ne končajo z izdajo inšpekcijske odločbe, temveč z izdajo mnenja. V letu 2016 je bilo 22 takih postopkov. Energetski inšpektorji za področje strojne energetike na zahtevo uporabnika parne naprave vodijo postopke za odobritev postavitve, predelave, premestitve in obratovanje parne naprave, in sicer na podlagi Pravilnika o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav. V letu 2016 je bilo takih postopkov 60. Tudi navedeni postopki energetske inšpekcije niso bili zajeti v število inšpekcijskih nadzorov, ker gre za postopke, ki niso inšpekcijski. Prav tako zaradi posebnosti (neinšpekcijskega) odločanja energetske in rudarske inšpekcije med odločbe o odpravi nepravilnosti ni všteti 19 odločb energetske inšpekcije v zvezi s postavitvijo ali odjavo kotla ter 19 mnenj rudarske inšpekcije.

Sicer pa v okviru **IRSI** delujejo 3 inšpekcije, ki izvajajo nadzor na 7 upravnih področjih. Vsako področje ima svojo specifikko, kar se odraža tudi v načinu nadzora in ukrepanja. Na določenih področjih se tako znotraj enega inšpekcijskega pregleda preverja tudi več predpisov, o samem opravljenem pregledu pa se zapiše le en zapisnik. V kolikor bi upoštevali obrazložitev pojma »opravljeni inšpekcijski pregledi«, je bilo v letu 2016 število pregledov 9352, vendar se zaradi primerjave s prejšnjimi leti v tem poročilu navaja število zapisnikov in ne število pregledov po posameznem predpisu.

Pri **IRSKM** je število pregledov manjše od števila nadzorov zato, ker se področja dela inšpektorata med seboj zelo razlikujejo, pri čemer pa inšpektor za medije delo opravlja pretežno kabinetno, kar pomeni, da ne opravlja skoraj nobenih ogledov na terenu (posnetke programskih vsebin največkrat pridobi od AKOS ali na medmrežju). Deloma enako velja za inšpektorici, ki

pokrivata področje nadzora nad javno rabo slovenščine in arhivov. Inšpektorja, ki sta pristojna za nadzor nad kulturno dediščino, pa skoraj vsak nadzor opravita na podlagi inšpekcijskega pregleda na terenu, saj morata vsak poseg ali nevezdrževanje spomenika ali stavbe pogledati neposredno na terenu. Zaradi narave dela na različnih področjih, pa tudi zaradi dejstva, da se vsak inšpektor na svojem področju sam odloči, ali bo opravil nadzor na terenu ali pa bo pridobil dokumentacijo tako, da pošlje poziv zavezancu, prihaja pri navajanju števila vseh inšpekcijskih zadev in števila vseh opravljenih inšpekcijskih pregledov do razlik oziroma je število inšpekcijskih pregledov praviloma manjše od števila inšpekcijskih nadzorov (zadev). Poleg navedenega pa je treba ugotoviti tudi, da je bilo na področju nadzora nad mediji opravljenih zelo malo pregledov, saj je bilo delovno mesto inšpektorja za medije nezasedeno.

Pri številu opravljenih inšpekcijskih pregledov je **IRSOP** štel, da v 1 inšpekcijskem pregledu nastane 1 dokument. Posebne evidence glede števila odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti se ne vodijo, zato so vse odločbe evidentirane pod ureditvene odločbe. Izmed 243 odločb o prekršku, s katerimi je bilo naloženo plačilo globe, jih je bilo 197 izdanih zoper fizične osebe, 72 zoper pravne osebe in 35 zoper odgovorne osebe pravnih oseb. Plačilnih nalogov je bilo izdanih 422, in sicer od tega 353 fizičnim osebam, 111 pravnim osebam in 52 odgovornim osebam pravnih oseb. Opomin je bil izdan v 420 primerih, in sicer v 270 primerih fizičnim osebam, 197 opominov je bilo izdanih pravnim osebam ter 84 odgovornim osebam pravnih oseb. Opozorilo za storjen prekršek po ZP-1 je bilo izdano v 322 primerih, pri čemer se je v 230 primerih glasilo zoper fizično osebo, v 99 primerih zoper pravno osebo in v 18 primerih zoper odgovorno osebo pravne osebe.

V število vseh zadev **IRSŠŠ** so bile poleg inšpekcijskih in prekrškovnih zadev štete tudi zadeve v zvezi z informacijami javnega značaja, odgovori na razna vprašanja ter ostali upravni postopki. Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (1654) predstavlja število pregledanih posameznih področjih, kjer so se ugotavljale kršitve, sicer pa IRSŠŠ beleži za enega zavezanca en pregled, ker zaradi prepletanja in obširnosti pobud, ki jih obravnavajo, ni mogoče beležiti posameznih pregledov. Iz podatkov je mogoče razbrati, da je bilo izdanih 457 opozoril po ZIN, vendar je treba dodati, da gre za opozorila po področjih nadzora. Pri številu zapisnikov o opravljenem inšpekcijskem pregledu (556) gre za število zapisnikov, dejansko pa je bilo izdanih več opozoril na zapisnik.

V število inšpekcijskih nadzorov **JAZMP** so vključeni redni in izredni nadzori, verifikacije, obravnava obvestil RAN in vodenje odpoklicev, izključeni pa so odstopi zadev, ker jih ne štejejo med inšpekcijske zadeve. Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (636) je določeno po številu pregledanih predpisov. Med prekrškovnimi ukrepi, ki jih je bilo skupaj 8, so bila izdana 4 opozorila za storjen prekršek po ZP-1, 2 plačilna naloga (1 zoper pravno osebo in 1 zoper odgovorno osebo pravne osebe) ter 2 opomina (1 zoper pravno osebo in 1 zoper odgovorno osebo pravne osebe).

Pri **TIRS** se upravne odločbe o prepovedi poslovanja in upravne odločbe o odpravi nepravilnosti ne evidentirajo ločeno, zato so vse izdane odločbe zajete pri odločbah o odpravi nepravilnosti. Pri številu prekrškovnih ukrepov je treba dodati pojasnilo, da se številčni podatki v Poslovnem poročilu TIRS 2016 ne ujemajo s številčnimi podatki v tem poročilu, saj podatek o izdanih prekrškovnih ukrepih v poslovnem poročilu pomeni, koliko dokumentov posameznega ukrepa so tržni inšpektorji izdali, ne glede na število kršiteljev, ki so bili z enim dokumentom obravnavani.

Na **UNP** je bilo v letu 2016 vseh vodenih inšpekcijskih nadzorov (zadev) 49, prekrškovnih zadev pa proračunska inšpekcija v letu 2016 ni vodila. Proračunska inšpekcija ukrepe nalaga pretežno v zapisnikih. Tako je v letu 2016 izmed vseh 49 inšpekcijskih zadev bilo 44 končanih z izdajo

zapisnika, 5 pa se jih nadaljuje v letu 2017. Izmed 44 inšpekcijskih pregledov, ki so bili končani v letu 2016, so bili 4 začeti že v letu 2015.

Nekateri inšpekcijski nadzori, ki jih **URSJV** izvaja v Nuklearni elektrarni Krško, potekajo tudi ves teden.

Med vsemi 576 zadevami **URSK** v letu 2016 je bilo 237 RAPEX notifikacij, med 2341 opravljenimi inšpekcijskimi pregledi pa je bilo 1.993 RAPEX notifikacij. Pri odločbah o prepovedi opravljanja dejavnosti gre za prepovedi prometa posamezne kemikalije ali skupine kemikalij in ne za prepovedi dejavnosti podjetja kot take.

Podatek **UVHVVR** o številu vseh zadev v tekočem letu (20.813) se nanaša na zadeve s pričetkom v letu 2016.

Odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti, ki jih je v letu 2016 izdal **ZIRS**, so bile izdane na podlagi ZPDZC.

5.1.2 Pritožbeni postopki in zahteve za sodno varstvo

Na vsako odločitev inšpektorja (ne glede na to, ali gre za odločitev v upravnem ali v prekrškovnem postopku) lahko subjekt, ki mu je bila odločitev izrečena, vloži pritožbo oziroma v prekrškovnem postopku zahtevo za sodno varstvo.

V letu 2016 so vse inšpekcije skupaj izrekle 51.502 upravnih ukrepov, na katere je bilo vloženih 1.617 (3,1%) pritožb. V pritožbenem postopku je o pritožbi odločala bodisi inšpekcija (odloči lahko le tako, da svojo prvotno odločitev spremeni ali jo odpravi), bodisi njen pristojni drugostopenjski organ. V pritožbenih postopkih so pritožniki v 311 primerih uspeli, da se odločitev inšpektorja v celoti odpravi, kar posledično pomeni, da je 99,4% upravnih odločitev inšpekcij pravnomočnih in izvršljivih.

Na 37.655 izrečenih prekrškovnih ukrepov so subjekti, ki so jim bili izrečeni ukrepi, vložili 1.018 (2,7 %) zahtev za sodno varstvo. V pritožbenem postopku je o zahtevi za sodno varstvo odločala bodisi inšpekcija (odloči lahko le tako, da svojo prvotno odločitev spremeni ali jo odpravi), bodisi pristojno sodišče. Z vloženimi zahtevami za sodno varstvo so pritožniki uspeli v 255 primerih, kar posledično pomeni, da je 99,3% prekrškovnih odločitev inšpekcij pravnomočnih in izvršljivih.

V primerjavi z letom 2015 je skupno število vloženih pritožb in zahtev za sodno varstvo ostalo takorekoč enako, vendar se je število vloženih pritožb povečalo za 20%, število vloženih zahtev za sodno varstvo pa se je za dobrih 20% zmanjšalo.

Tudi tu je treba opozoriti, da se je v letu 2014 spremenila metodologija zajemanja podatkov o ugodno rešenih pritožbah (in zahtevah za sodno varstvo), zato je mogoče neposredno primerjati le podatke o ugodno rešenih pritožbah v letih 2014, 2015 in 2016, medtem ko primerjava s podatki pred letom 2014 ni primerna (obrazloženo v poglavju 5.2. Kazalniki inšpekcij).

Podrobnejši podatki so razvidni iz preglednice 3.

Inšpekcija	Upravni postopki					Prekrškovni postopki					Pritožbe in ZSV skupaj				
	Upravni ukrepi skupaj	Vložene pritožbe	Odstotek pritožb	Uspešne pritožbe	Odstotek uspešnih pritožb	Prekrškovni ukrepi skupaj	Vložene ZSV	Odstotek ZSV	Uspešne ZSV	Odstotek uspešnih ZSV	Vsi ukrepi skupaj	Vložene pritožbe in ZSV skupaj	Odstotek vseh pritožb in ZSV	Uspešne pritožbe in ZSV skupaj	Odstotek uspešnih pritožb in ZSV
AKOS	47	5	10,6%	0	0,0%	19	0	0,0%	0	-	66	5	7,6%	0	0,0%
CAA	372	1	0,3%	0	0,0%	113	0	0,0%	0	-	485	1	0,2%	0	0,0%
DID	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-
FURS	2.828	363	12,8%	77	21,2%	3.498	56	1,6%	12	21,4%	6.326	419	6,6%	89	21,2%
IJS	378	26	6,9%	7	26,9%	48	5	10,4%	1	20,0%	426	31	7,3%	8	25,8%
IP	144	3	2,1%	0	0,0%	149	10	6,7%	3	30,0%	293	13	4,4%	3	23,1%
IRSD	5.452	49	0,9%	14	28,6%	5.257	225	4,3%	73	32,4%	10.709	274	2,6%	87	31,8%
IRSI	1.225	26	2,1%	3	11,5%	1.640	30	1,8%	5	16,7%	2.865	56	2,0%	8	14,3%
IRSKGLR	3.554	107	3,0%	12	11,2%	2.968	131	4,4%	15	11,5%	6.522	238	3,6%	27	11,3%
IRSKM	55	6	10,9%	1	16,7%	34	1	2,9%	0	0,0%	89	7	7,9%	1	14,3%
IRSNZ	276	6	2,2%	1	16,7%	495	32	6,5%	3	9,4%	771	38	4,9%	4	10,5%
IRSO	351	2	0,6%	0	0,0%	11	0	0,0%	0	-	362	2	0,6%	0	0,0%
IRSOP	2.944	723	24,6%	166	23,0%	1.407	80	5,7%	14	17,5%	4.351	803	18,5%	180	22,4%
IRSSŠ	1.025	6	0,6%	1	16,7%	128	8	6,3%	3	37,5%	1.153	14	1,2%	4	28,6%
IRSVNDN	2.306	6	0,3%	1	16,7%	6.644	4	0,1%	4	100,0%	8.950	10	0,1%	5	50,0%
JAZMP	77	0	0,0%	0	-	8	0	0,0%	0	-	85	0	0,0%	0	-
MIRS	109	0	0,0%	0	-	256	2	0,8%	0	0,0%	365	2	0,5%	0	0,0%
TIRS	5.214	76	1,5%	10	13,2%	8.715	279	3,2%	82	29,4%	13.929	355	2,5%	92	25,9%
UNP	44	0	0,0%	0	-	0	0	-	0	-	44	0	0,0%	0	-
URSJV	42	0	0,0%	0	-	0	0	-	0	-	42	0	0,0%	0	-
URSK	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-
URSP	128	0	0,0%	0	-	42	0	0,0%	0	-	170	0	0,0%	0	-
URSVS	216	0	0,0%	0	-	0	0	-	0	-	216	0	0,0%	0	-
UVHVVR	21.571	198	0,9%	18	9,1%	3.851	73	1,9%	22	30,1%	25.422	271	1,1%	40	14,8%
ZIRS	3.144	14	0,4%	0	0,0%	2.372	82	3,5%	18	22,0%	5.516	96	1,7%	18	18,8%
SKUPAJ:	51.502	1.617	3,1%	311	19,2%	37.655	1.018	2,7%	255	25,0%	89.157	2.635	3,0%	566	21,5%

Preglednica 3: Pritožbeni postopki in zahteve za sodno varstvo

V zvezi s številom zahtev za sodno varstvo zoper prekrškovne ukrepe inšpektorjev je **IJS** upošteval tiste zahteve za sodno varstvo, ki so bile vložene v letu 2016. Pri številu uspešnih zahtev za sodno varstvo so bile upoštevane zahteve za sodno varstvo, o katerih je bilo odločeno v letu 2016, sam prekrškovni postopek pa je lahko bil uveden že leta 2015.

Pri podatkih **IP** je treba dodati pojasnilo, da zoper ureditveno odločbo državnega nadzornika za varstvo osebnih podatkov ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Zoper ureditvene odločbe, izdane v letu 2016, so bile vložene tri tožbe, o katerih pa sodišče še ni odločilo. Izmed 10 zahtev za sodno varstvo zoper prekrškovne ukrepe inšpektorjev so bile 3 uspešne, in sicer je bil enkrat postopek ustavljen, v 2 primerih pa je bila kršiteljem globa zgolj znižana.

Zoper odločbe o upravnih – inšpekcijskih ukrepih inšpektorjev **IRSO** sta bili vloženi 2 pritožbi, o katerih organ II. stopnje do 31.12.2016 še ni odločil.

V pritožbenih postopkih zoper odločbe **IRSOP** je bilo med vsemi 723 pritožbami zoper upravne inšpekcijske ukrepe 518 vloženi s strani fizičnih oseb, 204 so bile vložene s strani pravnih oseb in ena s strani odgovornih oseb pravne osebe. Zahteve za sodno varstvo zoper odločbe o prekrškovnih ukrepih so bile vložene v 80 primerih, pri čemer so jih fizične osebe vložile 56, pravne osebe 21, odgovorne osebe pravnih oseb pa 3.

Število uspešnih zahtev za sodno varstvo pri **IRSSŠ** (3) predstavlja uspešne zahteve za sodno varstvo zoper odločbe iz prejšnjih let, ne pa uspešne zahteve za sodno varstvo, vložene zoper odločbe v letu 2016.

Poleg vloženih zahtev za sodno varstvo zoper zoper izrečene prekrškovne ukrepe **TIRS** (279) je slednji v obdobju od začetka veljave novele ZP-1J⁸ prejel tudi 8 napovedi vložitve zahtev za sodno varstvo.

5.1.3 Kadrovska zasedenost inšpekcij

Po podatkih, ki so jih zaradi priprave tega poročila posredovali inšpekcijski organi in so zbrani v Preglednici 4, je bilo na dan 31. 12. 2016 v inšpekcijskih organih zaposlenih 5.274 oseb in med njimi 1.468 (27,8%) inšpektorjev. V primerjavi s podatki o številu zaposlenih na zadnji dan v letu 2015, predstavljenimi v Poročilu o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015⁹, se je v letu 2016 pri vseh inšpekcijskih organih skupaj število zaposlenih povečalo za 41, od tega se je število inšpektorjev povečalo za 22.

⁸ Na podlagi novele ZP-1J (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, Uradni list RS, št. 32/16), ki velja od 7. novembra 2016, mora kršitelj vložitev zahteve za sodno varstvo predhodno napovedati.

⁹ Poročilo o delu Inšpekcijskega sveta v letu 2015 je dostopno na spletni strani MJU preko povezave: http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/JAVNA_UPRAVA/SOUS/mnenja/Letno_porocilo_Inspekcijskega_sвета_za_leto_2015.pdf

Inšpekcija	Zaposleni Skupaj	Inšpektorji	Ostali zaposleni
AKOS	90	18	72
CAA	59	47	12
DID	1	1	0
FURS	3.582	433	3.149
IJS	18	15	3
IP	33	13	20
IRSD	104	78	26
IRSI	77	61	16
IRSKGLR	85	69	16
IRSKM	6	5	1
IRSNZ	16	13	3
IRSO	17	13	4
IRSOP	175	129	46
IRSŠŠ	16	14	2
IRSVNDN	57	46	11
JAZMP	130	16	114
MIRS	39	5	34
TIRS	124	100	24
UNP	53	6	47
URSVJ	43	5	38
URSK	19	4	15
URSP	4	4	0
URSVS	5	2	3
UVHVVR	416	284	132
ZIRS	105	87	18
SKUPAJ:	5.274	1.468	3.806

Preglednica 4: Število zaposlenih na inšpekcijah na 31.12.2016

Sledijo pojasnila o številu zaposlenih v inšpekcijskih organih, ki so jih zaradi priprave tega poročila posredovali sami inšpekcijski organi.

Na **AKOS** je med 18 inšpektorjev štet tudi glavni inšpektor. Med vsemi 90, ki so bili zaposleni na dan 31.12.2016, je 88 uslužbencev zaposlenih za nedoločen čas in 2 za določen čas (eden opravlja pripravništvo, eden pa je zaposlen iz naslova povečanega obsega dela).

Med 33 zaposlenimi osebami pri **IP** je 1 oseba zaposlena za določen čas, ostalih 32 je zaposlenih za nedoločen čas. Med vsemi zaposlenimi je 13 oseb, ki imajo inšpekcijska poblastila in lahko vodijo inšpekcijske postopke. K tem osebam sta prišteta tudi dva namestnika informacijske poblaščenke, ki postopke inšpekcijskega nadzora in prekrškovne postopke vodita le občasno. Eden od teh dveh namestnikov opravlja tudi dela in naloge glavnega inšpektorja. Iz navedenega razloga je v izračunanih kazalnikih, ki kažejo povprečno število inšpekcijskih in prekrškovnih zadev na inšpektorja¹⁰, izračunano manjše število zadev, kot jih dejansko odpade

¹⁰ Glej Preglednico 5, str. 32.

na inšpektorja (državnega nadzornika za varstvo osebnih podatkov), katerega glavna naloga je predvsem vodenje inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov. Inšpekcijske in prekrškovne postopke pri IP tako dejansko vodi 11 inšpektorjev, vsi ti pa poleg vodenja inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov opravljajo še druge naloge, ki jih zakon na področju varstva osebnih podatkov še nalaga IP (npr. priprava neobveznih mnenj, sodelovanje z drugimi organi v Republiki Sloveniji in na območju EU ter vodenje postopkov za izdajo dovoljenj za: iznos osebnih podatkov iz države, povezavo zbirk osebnih podatkov in izvajanje biometrijskih ukrepov).

Po podatkih iz Preglednice 4 je bilo pri **IRSD** na dan 31. 12. 2016 število vseh zaposlenih 104. To so tisti javni uslužbenci (inšpektorji in ostali zaposleni), ki imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas. Poleg teh pa so na IRSD zaposleni tudi 4 pripravniki (na podlagi Akcijskega načrta v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništva v Republiki Sloveniji, ki ga je Vlada RS sprejela 23. 7. 2015 in s tem mladim iskalcem prve zaposlitve omogočila opravljanje pripravništva pri vseh organih državne uprave (na podlagi posebne kvote), še posebno pa pri FURS, IRSD in UVHVVR (na podlagi posebnega programa Aktivne politike zaposlovanje Pripravništvo za mlade iskalce prve zaposlitve), s tem pa jim je omogočila pridobitev ustreznih znanj in usposobitev za nadaljnjo zaposlitev), 2 osebi, zaposleni po pogodbi o zaposlitvi zaradi opravljanja javnih del, ter 2 osebi za določen čas nadomeščanja odsotnih delavcev (starševski dopust, dolgotrajna bolniška odsotnost). Podatek o številu zaposlenih pri IRSD v kadrovskem poročilu za leto 2016 je 112, kar je ravno vsota števila zaposlenih za nedoločen čas (104) in števila zaposlenih za določen čas (8).

Na **IRSKM** so v število inšpektorjev (5) šteti 4 inšpektorji in v. d. glavne inšpektorice.

IRŠŠ zaposluje 14 inšpektorjev, izmed katerih sta 2 dlje časa odsotna zaradi zdravstvenih razlogov. Eden od njiju je tudi upokojen za polovični delovni čas. Efektivno zaposlenih inšpektorjev je 11.

MIRS v skupno število inšpektorjev (5) šteje 4 inšpektorje in enega meroslovnega nadzornika, ki vodi enostavne postopke pred izdajo odločbe, preprečuje in odkriva prekrške ter izdaja plačilne naloge.

Na **TIRS** je zaposlenih 100 inšpektorjev in 24 ostalih, skupaj torej 124. Na enem delovnem mestu sta zaposleni 2 strokovni delavki, ki delata vsaka po 4 ure. Zato ima TIRS od vseh 154 sistemiziranih delovnih mest dejansko zasedenih le 123 delovnih mest.

Na **UNP** je med vsemi 53 zaposlenimi 5 inšpektorjev in vodja sektorja, ki ima tudi status inšpektorja, zato je v tem poročilu podatek, da je na UNP 6 inšpektorjev.

Pomorska inšpekcija ima zaposlene 3 pomorske inšpektorje (2 navtična inšpektorja in enega ladijsko – strojnega inšpektorja) ter enega inšpektorja za varnost plovbe po celinskih vodah. Poleg navedenih 4 inšpektorjev na Pomorski inšpekciji ni zaposlenih drugih oseb. Poudariti je treba, da je to podatek le za Pomorsko inšpekcijo, ki deluje znotraj Uprave RS za pomorstvo, leta pa je organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo.

5.2 KAZALNIKI INŠPEKCIJ

5.2.1 Pojasnilo kazalnikov in zbirni podatki delovanja inšpekcij

Odbor za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti dela inšpekcijskih služb, ki deluje v okviru Inšpekcijskega sveta, je v letu 2013 pripravil spremenjene kazalnike delovanja inšpekcij.

Do takrat je bilo število kazalnikov bistveno preveliko, predvsem pa niso odražali dejanskih potreb delovanja posameznih inšpekcij. Zaradi različnega prikazovanja oziroma uporabe različnih metodologij zajemanja podatkov posameznih inšpekcij so bili končni podatki inšpekcij netočni in neverodostojni¹¹. Zato sta bila ukinjena dva kazalnika, pri kazalniku »rešena zadeva« je bila črtana beseda »rešena«, inšpekcijski organi pa poročajo o številu odprtih zadev v tekočem letu.

5.2.2 Obrazložitev ključnih pojmov, pomembnih za izračun kazalnikov

Obrazložitev posameznih pojmov je pomembna zato, da vse inšpekcije določen pojem razumejo enako in po enakem postopku oziroma metodologiji zajemajo podatke, ki jih prikazujejo. Seveda imajo lahko pri tem različna strokovna mnenja o obrazložitvi posameznega pojma, vendar je ključnega pomena, da za potrebe prikazovanja in navajanja podatkov vse inšpekcije te pojme razumejo na enak način. Samo tako bo namreč zagotovljeno, da bodo vse inšpekcije po enaki metodologiji zajemale, navajale in prikazovale podatke.

Obrazložitev pojmov:

- **Zadeva:** skupek dejanj in dokumentov, ki zaključujejo določen postopek. Zadeva je lahko upravna, inšpekcijska, prekrškovna ali strokovno-tehnična. Praviloma je to ena številka v skladu z Uredbo o upravnem poslovanju.
- **Inšpekcijska zadeva:** zadeva, v kateri se beležijo dejanja in dokumenti upravnega inšpekcijskega postopka (po uradni dolžnosti). Inšpekcijske zadeve so zadeve, ki se nanašajo na opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora (npr. ena inšpekcijska zadeva je en inšpekcijski nadzor, ki pa lahko zajema več inšpekcijskih pregledov).
- **Prekrškovna zadeva:** zadeva, v kateri se beležijo dejanja in dokumenti prekrškovnega postopka. Za potrebe izračunavanja teh kazalnikov se štejejo le rešene prekrškovne zadeve, ki izhajajo iz inšpekcijskih nadzorov, tudi če so se začele v preteklih letih.
- **Rešena zadeva:** zadeva, ki je bila v tekočem letu rešena, pri čemer ni pomemben datum nastanka zadeve (pomeni, da se prikazujejo tudi zadeve, nastale v preteklih letih, ki so bile rešene v tekočem letu). Pri podatkih za izračun kazalnikov se v število vseh rešenih zadev organa všttevajo vse zadeve, tudi upravne, kadrovske itd.
- **Inšpekcijski nadzor:** inšpekcijski postopek, v katerem inšpektor obravnava eno ali več strank. Inšpekcijski nadzor vključuje tako upravni inšpekcijski postopek kot tudi iz njega izhajajoče prekrškovno ukrepanje. Informativno: en inšpekcijski nadzor je običajno ena upravna zadeva in z njo povezana prekrškovna zadeva. V inšpekcijski nadzor spadajo tudi postopki, v katerih inšpektor sicer opravlja dejanja upravnega postopka, nima pa zakonskih pooblastil za upravno ukrepanje (ker je narava prekrška takšna, da upravno ukrepanje ni možno), ampak ukrepa samo prekrškovno. Podatki o opravljenih inšpekcijskih nadzorih so primerljivi s podatki o opravljenih inšpekcijskih pregledih po prejšnji metodologiji.
- **Inšpekcijski pregled:** vsako dejanje inšpektorja v inšpekcijskem nadzoru, ki ga ima organ določenega kot pregled. V enem inšpekcijskem nadzoru se lahko opravi več inšpekcijskih pregledov z več področij istočasno. Za potrebe zajema podatkov se število inšpekcijskih pregledov določi po številu pregledanih predpisov (zakonov, uredb). Poleg tega je glavnim inšpektorjem oziroma predstojnikom prepuščena drugačna presoja o tem, kaj se šteje kot inšpekcijski pregled. V določenem nadzoru

¹¹ Podrobneje o spremembi kazalnikov: Poročilo Inšpekcijskega sveta za leto 2013, dostopno na: http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/JAVNA_UPRAVA/IJU/Inšpekcijski_svet/Letno_porocilo_IS_2013.pdf

se lahko opravi več inšpekcijskih pregledov po istem predpisu (npr. večkrat zaporedoma se nadzira istega zavezanca – to se šteje kot en inšpekcijski nadzor, v katerem je opravljenih več inšpekcijskih pregledov). Lahko pa obstaja še tretja različica glede na specifičnost posamezne inšpekcije, kar je v domeni predstojnikov. Kako so posamezne inšpekcije prikazale število opravljenih pregledov, je obrazloženo v preglednici 1 (če ni posebej izpostavljeno, se število pregledov nanaša na število pregledanih predpisov).

- **Upravni inšpekcijski ukrep:** odločba o prepovedi opravljanja dejavnosti, odločba o odpravi nepravilnosti (ureditvena odločba) ali upravno opozorilo po ZIN. Za potrebe zajema podatkov se upošteva število izdanih odločb in opozoril (sem spadajo tudi specifike posameznih inšpekcij, ki ne izdajajo odločb, temveč ukrepe odredajo v zapisnikih, npr. inšpekcija za javni sektor). V vsakem primeru je ena odločba (eno opozorilo, en zapisnik) en ukrep ne glede na dejansko število odrejenih ukrepov v odločbi, opozorilu ali zgoraj navedenem zapisniku.
- **Opozorila po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru:** za potrebe zajema podatkov se štejejo opozorila, ki jih je inšpektor izrekel v inšpekcijskem nadzoru oziroma v pregledu v enem zapisniku, za eno opozorilo.
- **Prekrškovni ukrep:** odločba o prekršku (globa ali opomin), plačilni nalog, opozorilo po ZP-1, obdolžilni predlog in predlog za uvedbo postopka o prekršku pristojnim organom. Za potrebe zajema podatkov se načeloma šteje po sistemu en dokument en prekrškovni ukrep, pri čemer je treba ločeno šteti pravno, odgovorno in fizično osebo. Ta sistem je usklajen s sistemom štetja in navajanja števila pritožb. Opozoriti je treba še, da se navaja le prekrškovni ukrepi, ki izhajajo iz inšpekcijskih nadzorov.
- **Obdolžilni predlog in predlog pristojnemu organu za uvedbo postopka o prekršku:** predlog, ki ga mora prekrškovni organ vložiti pri pristojnem sodišču (redni sodni postopek), v kolikor hitri postopek ni dovoljen, in predlogi prekrškovnega organa pristojnemu prekrškovnemu organu za uvedbo postopka o prekršku. Tudi v tem primeru gre samo za tiste zadeve, ki izhajajo iz inšpekcijskih nadzorov (npr. inšpektor ugotovi v nadzoru kršitev iz pristojnosti drugega organa).
- **Pritožba**¹²: dejanje stranke, s katerim izpodbija izrečeno inšpekcijsko ali prekrškovno odločitev. Za potrebe izračunavanja teh kazalnikov se v primerih, ko pritožbo zoper eno odločitev organa vloži več strank, vse pritožbe obravnavajo ločeno po pritožnikih (kot se pri prekrškovnih ukrepih ločeno šteje pravna, odgovorna in fizična oseba).
- **Uspešna pritožba:** stanje, ko je bila zaradi vložene pritožbe inšpekcijska ali prekrškovna odločitev v celoti razveljavljena. Delna razveljavitev ali sprememba odločitve se ne štejeta za uspešno pritožbo (npr. nižja globa ali sprememba globe v opomin ali sodišče odpravi odločitev prekrškovnega organa le za odgovorno osebo, za pravno osebo pa ne (ali obratno) se šteje za neuspešno pritožbo). Pri tem ni pomembno, ali je odločitev razveljavil organ sam, ali šele organ II. stopnje oziroma sodišče. Za potrebe teh kazalnikov se štejejo vse pritožbe, ki so bile rešene v tekočem letu ne glede na leto vložitve pritožbe.
- **Zaposleni:** oseba, ki je na zadnji dan tekočega leta zaposlena pri organu in za katero je sistemizirano in zasedeno delovno mesto (položajni uradnik, inšpektor, uradnik, strokovno-tehnični uslužbenec). Če je posamezno osebo možno uvrstiti v dve kategoriji zaposlenih (npr. položajni uradnik in inšpektor), se jo uvrsti v tisto, v kateri pretežno opravlja svoje delo.
- **Inšpektor:** zaposleni v organu, ki ima pooblastila za vodenje inšpekcijskih postopkov.
- **Stranka:** subjekt, proti kateremu se vodi inšpekcijski oziroma prekrškovni postopek.
- **Nerešena zadeva:** zadeva, ki na zadnji dan tekočega leta ni bila rešena, pri čemer ni pomemben datum nastanka te zadeve. Velja za vse zadeve.

¹²Zaradi enostavnosti in manjšega števila izrazov se uporablja beseda pritožba tudi v prekrškovnem postopku, kjer se po Zakonu o prekrških dejansko imenuje zahteva za sodno varstvo.

- **Informativna objava organa:** vsaka informacija organa v različnih medijih (na lastni internetni strani, v pisanih ali elektronskih časopisih in revijah, na televiziji, po radiu, na oglasnih deskah upravnih enot ali občin...), ki jo je organ prostovoljno in po lastni iniciativi objavil v interesu preventivnega delovanja. Ista informacija, objavljena v več medijih hkrati, se šteje za eno samo objavo. Za informativno objavo se štejejo tudi odgovori novinarjem, in sicer se šteje eno zaprosilo novinarja za eno informativno objavo, ne glede na število vprašanj znotraj zaprosila in ne glede na število področij inšpekcije, ki ga zaprosilo obravnava.
- **Izrečene pristojbine:** vsi stroški postopka, ki jih prekrškovni organ izreče obdolžencu.

5.2.3 Kazalniki inšpekcij

Inšpekcijski svet je za spremljanje delovanja posamezne inšpekcije določil naslednje kazalnike:

- K01: Povprečno število inšpekcijskih nadzorov (zadev) na inšpektorja
- K02: Povprečno število prekrškovnih zadev na inšpektorja
- K03: Odstotek inšpekcijskih in prekrškovnih zadev v vseh zadevah organa
- K04: Odstotek reševanja nerešenih inšpekcijskih zadev iz prejšnjih let
- K05: Odstotek reševanja nerešenih prekrškovnih zadev iz prejšnjih let
- K06: Odstotek uspešnih pritožb v inšpekcijskem postopku
- K07: Odstotek uspešnih zahtev za sodno varstvo v prekrškovnem postopku
- K08: Število informativnih objav organa
- K09: Število dni usposabljanja na zaposlenega

Tako kot podatki o opravljenem delu tudi kazalniki niso namenjeni medsebojni primerjavi inšpekcij, ampak služijo predvsem kot orodje glavnim inšpektorjem za večletno primerjavo, kako uspešen je inšpekcijski organ, ki ga vodijo oziroma kakšen je trend na posameznem področju inšpekcijskega nadzora.

Iz Preglednice 5 je razvidno, da je vsak inšpektor v povprečju v letu 2016 zaključil 81,6 nadzorov in rešil 12,2 dodatnih prekrškovnih zadev (prekrškovne zadeve, ki so posledice inšpekcijskega nadzora, niso vključene v metodologijo zajemanja podatkov). V povprečju je vsak inšpektor opravil tudi 4,5 dni izobraževanj in usposabljanj.

V povprečju so inšpekcije izmed vseh zadev, ki so jih v letu 2016 obravnavale, reševale 75,9 % zadev iz upravnega in/ali prekrškovnega postopka. Vsak inšpektor je v povprečju obravnaval 81,6 upravnih in 12,2 prekrškovnih zadev. V povprečju je inšpekcijam za prihodnje leto ostalo 3,6 % nerešenih upravnih zadev, medtem ko so dodatno rešile še 16,9 % zaostalih prekrškovnih zadev preteklih let. Poleg tega so opravile tudi 4985 informativnih objav (sodelovanje v radijskih in televizijskih oddajah, odgovori na vprašanja medijev, objave v različnih pisnih, radijskih ali elektronskih medijih), pri čemer so 79,3% teh dejanj opravili UVHVVR, IRSOP, IP, FURS in AKOS.

Inšpekcije	K01	K02	K03	K04	K05	K06	K07	K08	K09
AKOS	172,2	2,5	39,6%	-7,4%	-15,6%	0,0%	0,0%	433	12,0
CAA	7,7	3,9	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	14	9,5
DID	38,0	0,0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0	1,0
FURS	25,1	5,0	0,4%	0,0%	0,0%	21,2%	21,4%	1005	2,8
IJS	98,5	2,9	98,0%	-47,6%	0,0%	26,9%	20,0%	69	1,8
IP	52,5	6,4	53,4%	0,0%	0,0%	0,0%	30,0%	547	1,8
IRSD	147,2	33,7	83,0%	7,0%	-0,8%	28,6%	32,4%	417	4,5
IRSI	78,0	19,0	76,4%	2,1%	4,6%	11,5%	16,7%	71	3,4
IRSKGLR	113,5	38,0	97,0%	-0,1%	0,3%	11,2%	11,5%	12	3,7
IRSKM	91,6	13,4	100,0%	-41,9%	-37,3%	16,7%	0,0%	46	3,0
IRSNZ	53,4	35,3	72,4%	34,3%	496,9%	16,7%	9,4%	15	4,2
IRSO	2,6	1,2	55,1%	-29,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0	4,0
IRSOP	65,9	11,2	56,0%	-1,4%	10,9%	23,0%	17,5%	567	5,5
IRSŠŠ	59,6	11,6	77,2%	-4,1%	-11,7%	16,7%	37,5%	28	3,9
IRSVNDN	83,3	43,3	96,8%	-2,2%	-0,3%	16,7%	100,0%	22	1,9
JAZMP	37,0	0,4	100,0%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%	2	7,3
MIRS	136,8	6,2	104,7%	-0,1%	-9,7%	0,0%	0,0%	1	4,0
TIRS	150,3	42,7	72,3%	-3,1%	6,3%	13,2%	29,4%	211	2,2
UNP	8,2	0,0	100,0%	-10,2%	0,0%	0,0%	0,0%	3	2,5
URSVJ	28,4	0,0	31,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50	9,0
URSK	143,3	0,8	100,0%	-12,6%	0,0%	0,0%	0,0%	20	2,5
URSP	74,3	11,5	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1	7,8
URSVS	117,5	0,0	23,5%	-6,8%	0,0%	0,0%	0,0%	7	6,5
UVHVVR	64,8	8,5	68,7%	20,4%	18,3%	9,1%	30,1%	1401	2,9
ZIRS	190,1	8,6	92,7%	2,0%	-39,5%	0,0%	22,0%	43	4,7
Povprečje:	81,6	12,2	75,9%	-3,6%	16,9%	27,5%	15,1%	199	4,5
Vsota:								4985	

Preglednica 5: Zbirna tabela kazalnikov inšpekcij

6. ANALIZA KVALITATIVNIH PODATKOV INŠPEKCIJ

6.1 PROBLEMATIKA INŠPEKCIJ

V nadaljevanju je obrazložena problematika, s katero se pri svojem delu srečujejo posamezni inšpekcijski organi v Republiki Sloveniji.

6.1.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Nekaj nedoslednosti in nejasnosti je v zvezi z izvajanjem Zakona o elektronskih komunikacijah. Gre za pomotne izostanke prekrškovnih določb za zakonsko določene obveznosti, napake v sklicih ipd. Načeloma poskušamo v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo te vrste pomanjkljivosti pri vsakokratni spremembi zakona zmanjšati. Nejasnost predpisov pa ni le na nacionalnem nivoju pač pa so še bolj nejasni tudi evropski predpisi. Največ problemov povzročajo Evropske Uredbe, ker so te neposredno uporabljive. Dodaten problem nam povzročajo včasih zelo slabi prevodi teh neposredno uporabljajočih evropskih predpisov. Pomagamo si s pisanjem priporočil za izvajanje teh predpisov, ki jih naslavljamo na zavezance. Na področju nadzora elektronskih medijev poleg navedenega dodatno težavo predstavlja zastarela zakonodaja, ki se je do sedaj spreminjala zgolj v posameznih delih in ne celostno.

6.1.2 Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije

Najpogostejšo težavo predstavlja nejasna, pomanjkljiva in zastarela zakonodaja. V letu 2016 je CAA sicer podala predloge za večje število novih predpisov, vendar je realizacija odvisna od pristojnega ministrstva. Hkrati mora agencija delovati na podlagi velikega števila evropskih predpisov (okoli 200), pri tem pa Republika Slovenija ne pristopa k pripravi izvedbenih predpisov, zaradi česar tudi ni predpisanih sankcij za kršitve navedenih predpisov EU in prekrškovnih postopkov ni mogoče izpeljati. Zapisniki o opravljenih nadzorih SAFA inšpekcije (Uredba o izvajanju nadzora varnosti zrakoplovov iz tretjih držav, ki pristajajo na letališčih v Republiki Sloveniji) so v SAFA bazi podatkov, ki se hranijo na EASA, kakor tudi ukrepi nadzornikov s pooblastilom SAFA, ki imajo predvsem preventivne učinke. Nadalje se je organ izrekel za nepristojnega po ES Uredbi 2027/97, ker ni določen nadzorni organ v Republiki Sloveniji (v 2 zadevah je odločeno s sklepom o nepristojnosti CAA). Nadalje smernice Evropske komisije s področja pravic potnikov (ES 261/04) niso zajete v veljavnih uredbah, ki se izvajajo v Republiki Sloveniji. Pristoji organi v Republiki Sloveniji so podali mnenje, da so smernice Evropske komisije in sodna praksa EU zadostna podlaga za dopolnitev Uredbe. CAA v delu, ki se nanaša na zamude v letalske prevozu, ki so izenačene z odpovedjo poleta, pričakuje dopolnitev obstoječih predpisov, da bi v celoti lahko izvajala nadzor in postopke kot to zahteva Evropska komisija. Nadalje v prekrškovnih postopkih zoper tuje letalske prevoznike niso predvideni ukrepi za uspešno izterjavo izrečenih glob. Enako je pri vročanju po pravilih ZUP – postopka »AR« vročanja, kot je urejen v ZUP, v večini držav članic EU ne poznajo, zato se na CAA velikokrat ne vrnejo povratnice kot dokazilo o vročanju. Posodobiti bi treba zaščitno delovno opremo, še posebej je škodljiv hrup. Brez zaščitnih slušalk so nadzorniki izpostavljeni zelo škodljivemu vplivu na zdravje. SAFA: Prav vsaka informacije o opravljenem preverjanju na ploščadi vpliva na varnostno razmerje letalskega prevoznika. Število načrtovanih preverjanj na ploščadi je bilo doseženo, pri tem pa so bili v največji možni meri zasledovani specifični parametri (prioritetno preverjanje, preverjanje letalskih prevoznikov z velikim varnostnem razmerju, itd). To je v veliki meri vplivalo na varnostno oceno letalskih prevoznikov, ki so pod regulativnim nadzorom članice ali tretje države (SAFA, SACA). Preverjanja na ploščadi letalskih prevoznikov, ki so pod operativnim nadzorom CAA (SANA), so potekala v manjši meri.

6.1.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje

ZEPEP je deloma nejasen. Zaradi neposredne uporabe s 1. 7. 2016 uveljavljene Uredbe eIDAS so vsa določila ZEPEP, ki se nanašajo na elektronski podpis, postala obsoletna. Odprava nejasnosti v tem trenutku ne bi bila smiselna, saj je Uredba eIDAS korenito posegla v delo overiteljev ter spremenila – razširila ter poglobila inšpekcijski nadzor.

Za transparentnost in primerljivost dela inšpekcijskih organov v smislu vodenja in evidentiranja upravnih in prekrškovnih zadev, bi bilo nujno poenotiti programsko opremo in določiti skrbnika programske opreme.

Samo področje nadzora je tako v EU kot tudi pri nas težavno zaradi razdrobljenosti digitalnega trga, pomanjkanja znanja in digitalne pismenosti, naraščanja kibernetkega kriminala in upadanja zaupanja v omrežja ter posledično pomanjkanja naložb v omrežja.

Dodatno je potrebno izpostaviti tudi problematiko neenotne uporabe tehničnih standardov, odsotnost pravnega okvira za vzajemno priznavanje elektronskih identifikacijskih sredstev ter sistemov za elektronski podpis. V poslovanju med državami članicami pa tudi odsotnost pravne varnosti zaradi različnih nacionalnih določb, ki so posledica neenotne razlage Direktive 1999/93/ES o elektronskem podpisu.

Inšpektor za elektronsko podpisovanje se je pri svojem delu soočal z naslednjimi nejasnostmi:

- v ZEPEP ali razveljavljeni Uredbi ni posebej opredeljen pojem medij (oz. varen medij), na katerem se prevzema podatke za elektronsko podpisovanje. Zaradi navedenega nekateri overitelji »dovoljujejo« prevzem podatkov za elektronsko podpisovanje na trdi disk osebnega računalnika, s tem pa se lahko bistveno zmanjša varnost poslovanja in poveča možnost zlorabe podatkov za elektronsko podpisovanje.
- vzvezi z navedeno problematiko inšpektor ugotavlja, da overitelji ne stremijo k obveščanju bodočih imetnikov njihovih potrdil o možnostih večje varnosti in s tem zanesljivosti elektronskega poslovanja, saj ne stremijo k temu, da bi tržili potrdila, ki bi bila shranjena na varnem mediju. Ob tem je storitev prevzema podatkov za elektronsko podpisovanje na varnem mediju za bodočega imetnika praviloma dražja. Ker bodoči imetnik ni tovrstno ozaveščen, se tako odloča zgolj ekonomsko, v smislu zanj cenejše izbire, brez da bi bil predhodno seznanjen o možnih negativnih posledicah.

6.1.4 Finančna uprava Republike Slovenije

Inšpekcijski nadzori so bili ciljno usmerjeni na tvegana področja, saj so se v zadnjem obdobju izrazito spremenili načini, oblike in razsežnosti davčnih utaj, ki se pogosto dogajajo v več državah hkrati, zato postajajo davčni inšpekcijski nadzori kompleksnejši, zahtevnejši ter dolgotrajnejši. Inšpekcijski nadzori so bili prilagojeni novim okoliščinam, saj s klasičnimi oblikami davčne inšpekcije ni bilo mogoče več zagotoviti učinkovitega boja proti davčnim utajam, pri čemer je treba izpostaviti davčne utaje DDV tipa "davčni vrtiljak", ki so najbolj razširjene v Skupnosti oz. v državah, ki poznajo sistem DDV. Priporočila ter usmeritve EU narekujejo potrebo po povečanju aktivnosti na področju mednarodnih davčnih utaj in aktivnosti na področju mednarodnih sočasnih davčnih inšpekcijskih nadzorov, kar pa je z obstoječimi kadri težko zagotavljati. Mednarodno sodelovanje s tujimi organi pregona je vzpostavljeno, ko gre za sum neverodostojne dokumentacije - ponarejenih računov in posledično za utajo davka. Gre za sodelovanje s tujino preko mednarodne izmenjave podatkov (SCAC zahtevkov), na podlagi katerih lahko inšpektor v postopkih nadzora ugotovi dejansko stanje. Takšno sodelovanje pa ima za posledico podaljšanje časa nadzora. Težava pri nadzoru je tudi velik

nabor rizičnih zavezancev za davek z vidika neplačevanja davčnih obveznosti, ki jih s kadrovskega vidika ni mogoče obvladati, vse to pa je povezano z nizko stopnjo prostovoljnega plačevanja davčnih obveznosti v državi. Pri izvajanju nadzora postopka sprostitve blaga v prost promet za blago, ki je oproščeno DDV v okviru davčne oproščene dobave v drugo državo članico (carinski postopek 42), so uvozniki in prejemniki blaga tudi pravne osebe s sedežem v drugi državi članici, pri katerih pa nastajajo problemi glede pridobivanja dokumentacije (dokazila o plačilih, računovodski izkazi, tehniška dokumentacija blaga) ter vročanju zapisnikov in odločb. Navedene osebe so v carinskih postopkih običajno posredno zastopane s strani slovenskih carinskih deklarantov, poleg tega pa imajo v Republiki Sloveniji večinoma imenovane davčne zastopnike, ki v skladu z veljavno zakonodajo opravljajo dejanja v davčnem postopku v okviru pooblastil in izpolnjevanja obveznosti po ZDDV-1, niso pa solidarno odgovorni za plačilo DDV. Posledično v postopkih inšpekcijskega nadzora carinskega postopka 42 nastajajo težave z določitvijo carinskih dolžnikov, zlasti kadar je uvoznik pravna oseba s sedežem v tujini.

Carinski inšpektorji se srečujejo s težavami v primerih vračil trošarine v skladu z ZTro-1, kjer se odkrijejo nepravilnosti, vendar po veljavni zakonodaji kljub temu ne morejo vzpostaviti zakonitega stanja z upravno odločbo, v kateri bi naknadno obračunali vračilo neupravičeno vrnjene trošarine. Zakonito stanje se lahko vzpostavi samo z obnovo postopka, za kar pa morajo obstajati obnovitveni razlogi iz 260. člena ZUP (nova dejstva, neresnične navedbe v zahtevku za vračilo trošarine itd.), kar pa je v nadzoru težko dokazovati.

Vse več se inšpektorji srečujejo tudi z izogibanjem zavezancev inšpekcijskemu nadzoru, prav tako se vse več težav pojavlja pri komunikaciji z zavezanci, saj le-ti poslušajo samo s hišnimi predalčniki, ali pa so zakoniti zastopniki pravnih oseb tuje osebe, iz druge države, ter se jih ne da kontaktirati.

Vodenje upravnega oziroma inšpekcijskega postopka je postopkovno zamudno in preveč birokratsko in se v FURS izvaja po različnih postopkovnih zakonih, glede na predmet nadzora (davki, carine, delo na črno, itd). Največjo težavo pri opravljanju inšpekcijskih nadzorov pa predstavlja kadrovska problematika. Nekdanja DURS je vrsto let opozarjala, da je potrebno področje inšpekcije kadrovsko okrepiti. V FURS se je sicer združilo 336 inšpektorjev iz nekdanje DURS in 60 inšpektorjev iz nekdanje CURS. Ker se je stanje zaposlenih v zadnjih letih zaradi varčevalnih ukrepov drastično zmanjševalo, novih zaposlitev pa praktično ni bilo, se je v zadnjih letih močno povečala starostna struktura zaposlenih FURS, kjer povprečna starost na področju inšpekcije znaša nekaj manj kot 50 let. V kolikor želimo učinkovitost na področju finančnega nadzora vsaj ohraniti na sedanji ravni, pri čemer je cilj FURS nivo dvigniti, je nujno potrebno zagotoviti zadostno število inšpektorjev. Ker lahko učinkovitost finančnega nadzora zagotovimo le s postopnim oblikovanjem mladega kadra, ki svoje praktične izkušnje pridobi tekom spoznavanja dela predvsem na področju kontrole, ocenjujemo, da se lahko inšpektor za samostojno strokovno delo na področju nadzora oblikuje v cca. petih letih. Zaradi specifičnosti del, varovanja interesa javno finančnih prihodkov in učinkovitejšega izvajanja nalog finančnega nadzora ocenjujemo, da bi FURS morali zagotoviti dodatne zaposlitve inšpektorjev, in sicer v roku 10-ih let 245 inšpektorjev, od tega je 144 nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitvev. Ocenjujemo, da bi s tem omogočili FURS-u izvrševanje dolgotrajnejše strategije na področju upravljanja s kadrovskega vidika predvsem na tistih področjih dela, ki so specifična za FURS in izoblikovanega kadra izven organa na podlagi premestitev ne moremo pridobiti.

Postopki vodenja zoper prireditelje nedovoljenega prirejanja iger na srečo preko svetovnega spleta so predolgi in zamudni. Problematika obravnavanega področja se izkazuje v dolgotrajnosti postopka blokade dostopa do nedovoljenih spletnih strani (Športne stave), kot tudi nezmožnost nadzornega organa, da prepreči oglaševanje in obvode do blokad. Postopke bi bilo treba poenostaviti in pohitriti.

6.1.5 Inšpektorat za javni sektor

/

6.1.6 Informacijski pooblaščenec

IP je v obravnavanem obdobju prejel nekoliko manj prijav in pritožb kot v preteklem obdobju, žal pa je med neutemeljenimi prijavami in pritožbami še vedno veliko takšnih, katerih namen ni varstvo javnega interesa ali vzpostavitev zakonitega stanja na področju varstva osebnih podatkov, pač pa predvsem nagajanje, želja po maščevanju ter poizkus uveljavljanja takšnih zasebnih interesov, ki jih v postopku inšpekcijskega nadzora IP sploh ni mogoče uveljavljati. Državni nadzornik, ki zadevo obravnava, vsem takšnim prijaviteljem pošlje pisno obvestilo, v katerem prijavitelju obširno obrazloži razloge, zaradi katerih opisano ravnanje ne pomeni kršitev zakona oziroma zaradi katerih IP kot inšpekcijski oz. prekrškovni organ ni pristojen ukrepati, pri čemer pa se prijavitelji na takšno obvestilo pogosto pritožijo in poizkušajo izsiliti ukrepanje oziroma kaznovanje zavezanca.

Največji problem pri opravljanju inšpekcijskega nadzora, ki ga opravlja IP, še vedno predstavljajo zavezanci, ki nimajo poslovnih prostorov, pač pa le poštni nabiralnik, ter zavezanci, ki imajo v Poslovni register kot pooblaščenec osebe za zastopanje vpisane tuje državljanke. V takšnih primerih gre pretežno za zavezance, ki se ukvarjajo s spletno prodajo ter osebne podatke zbirajo in uporabljajo za namene vsiljivega neposrednega trženja.

6.1.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo

IRSD pri svojem delu že nekaj let opaža, da se njegovo delovno področje pogosto prepleta s področji dela drugih organov, zaradi česar zaradi nejasnosti razmejitve delovnega področja včasih prihaja do opravljanja parcialnega nadzora in delnega odstopanja zadev drugim organom ter ne nazadnje do »podajanja« zadev in izrekanja organov za nepristojne. Zato je treba ponovno poudariti, da so jasne določbe, ki se nanašajo na izvajanje zakonodaje, bistvenega pomena in ne bi smele omogočati sivih con oziroma sporov o pristojnosti, na kar velja biti pozoren tudi ob velikem številu sprememb zakonodaje.

Inšpektorji se pogosto soočajo s prevelikimi pričakovanji prijaviteljev, ki od inšpektorjev pričakujejo ukrepanje, za katerega le-ti niso pristojni. V mnogih primerih so vlagatelji močno nezadovoljni s pojasnili, da IRSD v konkretnih zadevah ni pristojni organ. Ravno tako prijavitelji pričakujejo, da se bo inšpektorat na prejeto prijavo odzval takoj, kar pa dejansko niso realna pričakovanja, pogosto so z inšpektorjevo odločitvijo tudi nezadovoljni.

V letu 2016 so bile ugotovljene številne kršitve ter zlorabe delovnopravne zakonodaje, predvsem na področju zagotavljanja temeljnih pravic iz dela, med katere nedvomno sodi zagotavljanje plačila za delo, kar še vedno kaže na nizko stopnjo odgovornosti delodajalcev. Tako je IRSD v inšpekcijskih nadzorih posebno pozornost namenjal tistim področjem, ki se skozi prijave, opravljanje nadzorov in ugotovljene kršitve kažejo kot najbolj tvegana področja za večje kršitve pravic delavcev.

V zvezi z izvajanjem inšpekcijskih nadzorov je mogoče zaključiti, da »preprostih« nadzorov dejansko ni več. V vsakem nadzoru, ki izhaja iz prijave ali usmerjene akcije, se nadzoruje specifične zahteve, ki od inšpektorja, poleg poglobljenega znanja, zahtevajo tudi konkretne izkušnje s posameznega področja. Daljši potrebni čas za izvedbo nadzora ter kadrovska podhranjenost vodita do tega, da odprtih zadev ni več možno obravnavati v razumnih rokih.

Inšpektorji se srečujejo tudi z izogibanjem zavezancev inšpekcijskemu nadzoru, v postopkih pa pogosto nastopajo tudi odvetniki.

Inšpektorji so prav tako podvrženi različnim pritiskom in stresnim situacijam, in to na vseh področjih. Odstotek zaposlenih, ki so bili v letu 2016 v bolniškem staležu, se je malenkost povečal, nekaj manj pa je bilo izgubljenih dni zaradi bolniškega staleža na enega zaposlenega. Ob tem tudi ni odveč opozoriti na dejstvo, da je povprečna starost inšpektorjev 50,37 let.

Mediji še vedno pogosto zahtevajo informacije še med trajanjem inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov, kar predstavlja dodaten pritisk na inšpektorje. Vse več je kompleksnih zahtev za podajo informacije javnega značaja. Tudi v letu 2016 je bilo mogoče opaziti večjo stopnjo nestrpnosti in agresivnosti prijaviteljev, še posebej po telefonu.

Kljub zadnjim spremembah ZP-1 ostaja obseg administrativnih opravil, povezanih z upravnimi in prekrškovnimi postopki, ter priprava raznih poročil prevelik, kar jemlje čas, namenjen opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora.

Kadrovska podhranjenost in preobremenjenost inšpektorjev še naprej ostaja resna težava. To so ugotavljali tako Državni zbor, Državni svet, Varuh človekovih pravic, kot tudi sindikati in nevladne organizacije. S pomanjkanjem kadrov se srečujejo tudi podporne službe državnih organov, saj stalne spremembe zakonodaje in nejasni dogovori zahtevajo vsak dan več administrativnih opravil. Na IRSD so bili na dan 31. 12. 2016 zaposleni 104 uslužbenci za nedoločen čas, od tega 78 inšpektorjev. 31 inšpektorjev je svoje delo opravljalo na področju varnosti in zdravja pri delu, 42 inšpektorjev na področju delovnih razmerij, na zadnji dan leta je bilo še 5 socialnih inšpektorjev, zaradi odhoda ene inšpektorice se je število z novim letom znižalo na 4.

Vlada RS je že v letu 2015 sprejela poseben Akcijski načrt v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništev v Republiki Sloveniji, s katerim se mladim iskalcem prve zaposlitve omogoči opravljanje pripravništva pri FURS, IRSD in UVHVVR. MDDSZ je na tej podlagi pripravilo poseben program »Pripravništvo za mlade iskalce prve zaposlitve«, ki je bil objavljen v Katalogu ukrepov aktivne politike zaposlovanja dne 9. 5. 2016. Na IRSD so bile v okviru izvajanja programa v subvencionirano zaposlitev za obdobje izvajanja pripravništva vključene 3 brezposelne osebe. Z 1 pripravnikom je bila v letu 2016 sklenjena pogodba o zaposlitvi na podlagi dovoljene kvote zaposlitev pripravnikov, ki je bila določena s kadrovskim načrtom na podlagi Akcijskega načrta v zvezi z organizacijo in izvedbo opravljanja pripravništev v Republiki Sloveniji, skladno s sklepom Vlade RS.

V preteklosti sprejeto odločitev, da se število delovnih mest inšpektorjev ne sme zmanjševati, je treba pozdraviti, kljub temu pa je treba izpostaviti, da trenutne razmere na trgu dela zahtevajo večje število inšpektorjev za delo, kot je dovoljeno s kadrovskim načrtom.

Po ZDR-1A je IRSD ponovno pristojen za izrekanje glob za prekrške kot tudi za izrekanje glob v okviru razpona. Te določbe je namreč preklical PZ-F, razveljavitev kazenskih določb je vplivala na skupno višino izrečenih glob, na katero vpliva tudi odprava ukлонilnega zapora.

Na podlagi izvajanja ZGD-1 I, in sicer glede omejitev ustanavljanja družb in podjetnikov ter pridobitve statusa družbenika osebam (fizičnim in pravnim), ki sta jih IRSD ali FURS v zadnjih treh letih najmanj dvakrat pravnomočno oglobila zaradi prekrška glede plačila za delo ali zaposlovanja na črno, je IRSD od 1. 1. 2016 registrskim organom (AJPES, registrska sodišča, notarji) zagotavljal te podatke. Izmenjavo podatkov določa tudi ZJN-3. Posledično IRSD prejme precej zaprosil za pojasnila o podlagah za uvrstitev posameznikov in gospodarskih družb na

sezname kršiteljev, večkrat se tudi zgodi, da so nad izrečenimi ukrepi presenečeni, ne najdejo dokumentacije oziroma se pravnomočnih ukrepov niti ne spomnijo.

Posodabljanje voznega parka je vezano na velika finančna sredstva, v zadnjih dveh letih so bila skorajda vsa sredstva iz naslova investicij vložena v posodobitev voznega parka.

V mesecu maju 2016 so se začele uporabljati določbe ZDIJZ-E in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki za zavezance prinašata nekaj novosti. Zato je bilo več aktivnosti namenjenih tudi popisu temeljnih podatkovnih zbirk organa s predpisanimi metapodatkovnimi opisi za vsako evidenco oz. zbirko podatkov, ki se nadaljujejo v smeri omogočanja dostopa do odprtih podatkov na nacionalnem portalu odprtih podatkov Slovenije (portal OPSI).

Leto 2016 je zaznamovala tudi odločitev, da MJU prevzema v upravljanje informacijsko komunikacijske sisteme države uprave, zaposlene in sredstva ter projekt Centralizacija nepremičnega premoženja države, v okviru katerega MJU postaja upravljalec nepremičnega premoženja, zato je bilo več aktivnosti predvsem v splošni službi izvedenih tudi na tem segmentu.

V letu 2017 bo začel IRSD izvajati tudi projekt Odpravimo konflikte na delovnem mestu – ozaveščanje o možnosti posredovanja v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovanje delodajalcem, ki je financiran s prispevkom Evropskega socialnega sklada in pripadajoče udeležbe Republike Slovenije. Projekt se bo izvajal šest let, in sicer v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020, prednostne osi 8 – Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile – prednostne naložbe 8.1 – Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanje mobilnosti delavcev – specifičnega cilja 2 – Učinkovitejša vseživljenjska karierna orientacija. Namen projekta je okrepitev svetovalne in posredovalne vloge inšpektorata z vzpodbujanjem uporabe in promocijo izvajanja instituta posredovanja v reševanju sporov med delavcem in delodajalcem kot sredstvom za alternativno reševanje spora ter opolnomočenje delodajalcev glede zagotavljanja dostojnega dela zaposlenih, zlasti varnega in zdravega delovnega okolja z namenom preprečevanja delovnih sporov. V zadnjem trimesečju leta 2016 je bilo veliko truda vložena v pripravo vloge in ostale dokumentacije za pridobitev projekta. Na podlagi navedenega projekta bo inšpektorat izvedel 6 dodatnih zaposlitev.

Prijave nezgod pri delu s smrtnim izidom in nezgod pri delu, zaradi katerih je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivnih nezgod, nevarnih pojavov in ugotovljene poklicne bolezni so eden izmed virov podatkov, na podlagi katerih IRSD vrednoti in planira svoje aktivnosti. V teku je projekt elektronske prijave podatkov o nezgodah pri delu na portalu e-VEM. Tehnične rešitve so bile dogovorjene in izvedene in tudi uspešno testirane, niso pa bile narejene rešitve za poročanje zdravnika o nezgodi. MZ s predpisi še ni uredilo drugačnega načina prejemanja podatkov o poškodbah pri delu. IRSD in resorno ministrstvo sta v projekt vložila svoja sredstva in izvedla več aktivnosti za nadaljevanje projekta, ki pa se v letu 2016 še ni uspešno zaključil, tako da mora IRSD podatke še vedno vnašati ročno, kar po zanesljivosti, ustreznosti in stroških ni primerljivo spletni aplikaciji.

6.1.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo

V obdobju od ustanovitve inšpektorata, dne 1. 4. 2012, do 31. 12. 2016 je mogoče ugotoviti občutno zmanjšanje števila inšpektorjev. V tem obdobju je delovno razmerje prenehalo 17 inšpektorjem (trem inšpektorjem za cestni promet, enemu inšpektorju za ceste, dvema inšpektorjema za železniški promet, devetim energetske inšpektorjem in dvema inšpektorjema

za rudarstvo), na podlagi sprejetih kadrovskih načrtov pa je bilo realiziranih le 7 nadomestnih zaposlitev (dva inšpektorja za cestni promet, en inšpektor za železniški promet, trije energetski inšpektorji in en rudarski inšpektor). Kljub večkratnim obrazloženim pisnim predlogom za povečanje kadrovskega načrta inšpektorata, se število dovoljenih zaposlitev po kadrovskem načrtu inšpektorata ni povečalo. Posamezna področja nadzora inšpektorata so zato zaradi zmanjševanja števila inšpektorjev slabše nadzorovana.

Velikokrat je pristojnost izvajanja nadzora posameznega organa neustrezno urejena ali pa ureditev pristojnosti omogoča prekrivanje področij nadzora med posameznimi organi (razmejitev pristojnosti med inšpekcijami, med inšpekcijo in agencijami). Za določene kršitve ukrepi celo niso predpisani v materialnem zakonu, zato so v teh primerih postopki dolgotrajnejši, v nekaterih primerih celo brez pravega učinka.

Težave se pojavljajo tudi zaradi prepogostih sprememb zakonodaje, nalog in obsega dela, ki jih nalaga evropska zakonodaja ter širitve pristojnosti nadzora posameznega organa brez zagotavljanja dodatnih kadrov in finančnih sredstev (npr. na podlagi ZMV iz leta 2010 naj bi se zaradi povečanja pristojnosti Inšpekcije za cestni promet sistemiziralo 7 novih delovnih mest, kar še vedno ni realizirano). Tudi v letu 2016 so bile s strani drugih organov predlagane določene spremembe predpisov brez predvidenega povečanja finančnih sredstev in kadrov, ki bi oziroma bodo ob morebitnem sprejetju vplivale na povečanje obsega nadzorov inšpektorjev IRSI. Slednji je za te primere vztrajal, da se dodatne pristojnosti ne morejo delegirati brez analize predvidenega povečanega obsega nalog inšpekcije ter posledično o potrebah po dodatnih zaposlitvah inšpektorjev, s katerimi bi se zagotovilo neovirano izvajanje na novo delegiranih zakonskih nalog.

Inšpekcije, ki delujejo v okviru IRSI, kljub navedeni problematiki svoje naloge izvajajo v skladu s sprejetimi plani dela, usmeritvami ter prioritetami.

6.1.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo

Večina dela inšpektorjev IRSKGLR poteka neposredno v naravi. Vsako leto se nekoliko poveča število konfliktnih primerov s težavnimi strankami in grožnjami inšpektorjem. Precej dotrajan je vozni park inšpektorata, zato gre precej sredstev za popravila in vzdrževanje dotrajanih vozil. Na terenu bi potrebovali vozila z višjim podvozjem, ker so njivske in gozdne ceste iz leta v leto slabše vzdrževane. Poleg tega bi bilo treba inšpektorje opremiti s poenotenimi delovnimi oblačili, iz katerih bi bilo razvidno, da gre za uradno osebo, kar je še zlasti pomembno z vidika varnosti pri nadzoru prometa na gozdnih cestah in pri nadzoru delovišč v gozdu. Pri delu inšpektorji uporabljajo vse več specifičnih aplikacij drugih organov. To je hkrati prednost pri hitrem dostopu do podatkov, a obenem ti sistemi zahtevajo vse več znanja in imajo različne posebnosti dostopa, zaradi različnih tehnologij, varnosti, dostopa z dodatno avtentikacijo, kar predstavlja precej težav pri uporabi takih aplikacij. Uporaba sistema avtentikacije bi bila olajšana za vse uporabnike državne uprave, če bi ta sistem bil v prihodnje poenoten.

6.1.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije

Problematika pri opravljanju inšpekcijskega nadzora se od področja do področja močno razlikuje, zato je težko opisati problematiko IRSKM kot celote. Osnovna problematika izhaja iz skromne kadrovske zasedbe inšpektorata, saj je za posamezno področje dela v sestavi IRSKM praviloma pooblaščen samo po 1 inšpektor, oziroma poleg nadzora nad svojim področjem opravlja še nadzor nad drugimi predpisi s področja kulture. Ob tem je na IRSKM zaposlena le 1 administrativno - tehnična sodelavka za celoten organ v sestavi, ki opravlja administrativna, kadrovska in finančna dela.

Na področju nadzora nad knjižnično dejavnostjo kaže izpostaviti dejstvo, da je ZKnj-1 zastarel predpis (kljub noveli 2015) z vidika vodenja inšpekcijskega nadzora po ZIN, zato bi ga treba v določbi s konkretnimi inšpekcijskimi ukrepi prenoviti. Glede na usmeritev zadnje novele v večjo pristojnost strokovnega nadzora v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK), bi bilo potrebno pretehtati smiselnost inšpekcijskega nadzora na tem področju, upoštevajoč dejstvo, da ni omembe vrednega števila prijav, niti pri opravljanju rednega nadzora (v sicer okleščenem obsegu) ni moč ugotoviti (večjih) neskladnosti. Tudi v letu 2016 se je izkazalo, da je področje arhivov zahtevno in zamudno upravno področje ter da se zaradi svojih specifik, ki izhajajo iz zakonskih določb ter podzakonskih predpisov, postopki rešujejo počasi (v nekaterih primerih je potrebno več pozivov, ogledov, za razjasnitev dejanskega stanja je bilo potrebno postaviti izvedenca, razpisati in voditi ustno obravnavo, itd.). Tudi v letu 2016 je pristojna inšpektorica za arhive vodila predvsem postopke, ki so bodisi specifični zaradi vsebine, bodisi zaradi načina vodenja in jih je težko primerjati s katerikoli drugimi postopki, ki jih je vodila v zadnjih petih letih (problematika arhivskega gradiva javnopравnih oseb v stečajnih postopkih, vodenje inšpekcijskih postopkov s tajnim podatki, izvršilni postopki idr.).

Ne glede na izjemno majhno kadrovske zasedbo IRSKM (4 inšpektorji, v. d. glavne inšpektorice in ena administrativno-tehnična sodelavka), ki je v zadnjem obdobju še dodatno okrnjena (delovno mesto na področju nadzora nad mediji in avdiovizualno kulturo je trenutno nezasedeno, zato nadzor glede na zastavljene kriterije za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov na področju medijev po potrebi, upoštevajoč pripad dela na področju vodenja, od 17. 7. 2015 izvaja v. d. glavne inšpektorice), pa je mogoče ugotoviti, da IRSKM še vedno kvalitetno opravlja vse naloge inšpekcijskega nadzora v skladu z veljavnimi predpisi.

6.1.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve

Specifičnost delovanja inšpektorjev v IRSNZ je, da se pretežni del nalog opravlja v večernem in v nočnem času ter ob vikendih in praznikih. Le na ta način se namreč zagotavlja učinkovitost inšpekcijskih nadzorov (npr. nadzor lokalov v času, ko potekajo javne prireditve, nadzor smučič ob vikendih in praznikih, strelska tekmovanja v popoldanskem času, ipd...). Poleg tega IRSNZ nima regijskih izpostav, temveč deluje po celotni državi, zaradi česar so posamezni nadzori krajevno tudi močno oddaljeni od sedeža organa in se porabi veliko časa za vožnjo. Prav tako je težava, da IRSNZ velikokrat ne more zagotoviti sodelovanja v skupnih nadzorih z drugimi inšpekcijami ali pa s policijo. Inšpektorjev je namreč zelo malo, zato je nemogoče zadostiti vsem operativnim potrebam.

Dodatno zahtevnost in kompleksnost dela predstavlja zelo širok spekter nadziranih področij (5 vsebinsko povsem različnih področij nadzora), kar zahteva široko paleto znanja in veščin, ki ga mora inšpektor obvladati za uspešno izvedbo nadzora. Zaradi majhnega števila zaposlenih, pa ni možno zagotoviti specializacije inšpektorjev po posameznih področjih, saj bi s tem lahko prišli v položaj, da se ne bi mogli operativno odzivati na problematiko.

6.1.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo

Nekateri predpisi na obrambnem področju so potrebni prenove. Normativne podlage na področju inšpekcijskega nadzora na obrambnem področju so urejene. V 2016 je IRSO izvajal inšpekcijske nadzore po noveliranem Pravilniku o inšpekcijskem nadzoru na obrambnem področju.

6.1.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

Predvsem gradbeni inšpektorji zaradi velikega števila prijav in nerešenih zadev težko zagotavljajo izpolnjevanje rokov, določenih v ZUP (izdaja odločb, sklepov o dovolitvi izvršbe in drugih aktov). Velik obseg dela v inšpektoratu predstavlja tudi odločanje o zahtevkih, podanih na podlagi ZDIJZ.

Še vedno je aktualna problematika delitve pristojnosti med lokalno skupnostjo in državo na področju urejanja prostora. Gradbena inšpekcija v veliki meri opravlja »komunalni – urbani« nadzor v naseljih in na zemljiščih na splošno, ker občinske inšpekcije tovrstnih pooblastil nimajo oziroma niso pristojne za izvajanje ukrepov v zvezi z izgledom in urejanjem naselij in drugih urbanih območij, kljub temu, da so občine pristojne za urejanje prostora in sprejemajo odloke na navedenem upravnem področju.

Poleg nadzora nad »objekti«, glede na sedaj veljavne predpise, gradbeni inšpektorji nadzirajo tudi enostavne objekte, za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno (npr. vrtno ute, lope, škarpe, dvorišča, nadstrešnice, urbano opremo – torej urejanje naselij), če so postavljeni v skladu z Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje in prostorskim aktom. Če npr. v občinskem prostorskem aktu ni predvideno, da je naštetu lahko postavljeno na določenem zemljišču, potem se po ZGO-1 to šteje za nelegalno gradnjo.

Vprašanje delitve pristojnosti med državnimi inšpekcijami: prevladuje trend, da vse, kar se dogaja v zvezi z objekti (energetska učinkovitost, spomeniško varovanje, vzdrževanje objektov, dejavnost v objektih) in v zvezi s »posegi v prostor« (varovanje kmetijskih zemljišč, gozdov, itd.), nadzira gradbena inšpekcija. Kot primer anomalije pa je lahko ZVKD-1, ki določa, da inšpektor za kulturo v primeru, da investitor nima soglasja ali soglasje preseže, zadevo odstopi gradbenemu inšpektorju.

V letu 2016 je IRSOP na MJU naslovili predlog za spremembo ZRud-1, in sicer tako, da bi se umaknile vse določbe, ki delijo pristojnosti za obravnavo nelegalnega izvajanja rudarskih del med posamezne inšpekcije glede na namembnost zemljišča, na katerem se takšna dela izvajajo. Poglavitna rešitev spremembe zakona je v tem, da se v veljavnem ZRud-1 spremenijo 122., 123. in 139. člen tako, da nelegalno izvajanje rudarskih del vedno obravnava in sankcionira le rudarski inšpektor, ki je edini tudi usposobljen za takšen nadzor. Posege v prostor, ki se opravijo z namenom nelegalnega raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin, naj bi se z uveljavitvijo predlaganih sprememb obravnavalo glede na njihov namen, ne pa glede na to, na kakšnem zemljišču se ta dela izvajajo¹³.

V letu 2016 je bil prav tako podan predlog za spremembo EZ-1, in sicer v delu, ki nalaga pristojnost gradbeni inšpekciji v zvezi s pobudami v zvezi z nadzorom nad energetske izkaznicami, ki se ne nanašajo na strokovni nadzor nad energetske izkaznicami skladno s 461. čl. EZ-1¹⁴. Predlog je bil, da se gradbeni inšpekciji odvzame pristojnost. Sedanja razdelitev pristojnosti nadzora nad energetske zakonom je po mnenju IRSOP neustrezna, saj brez vzroka drobi pristojnost nadzora na več organov in hkrati brez povezave s siceršnjim področjem dela nadzor nad energetske izkaznicami podeljuje izven-resorni gradbeni inšpekciji. S predlagano spremembo se ta razdrobljenost zmanjšuje, s tem pa se povečuje učinkovitost nadzora na tem področju in zmanjšujejo oziroma odpravljajo administrativne ovire. Predlagana sprememba hkrati sledi resorni ureditvi pristojnosti, saj energetske izkaznice sodijo v okvir področja energetike in s tem v pristojnost Ministrstva za infrastrukturo, na enak način pa je potrebno uskladiti tudi pristojnost nadzora.

Na geodetskem področju se zaradi kadrovske težave izvaja le nujen nadzor nad opravljanjem geodetskih storitev, saj delo na geodetskem področju pokriva le ena geodetska inšpektorica.

¹³ Predlagano spremembo ZRud-1 je obravnaval Odbor IS za pravno področje (glej točko 8.2).

¹⁴ Predlagano spremembo EZ-1 je obravnaval Odbor IS za pravno področje (glej točko 8.2).

Na stanovanjskem področju je delo v stanovanjski inšpekciji na dan 31. 12. 2016 opravljalo 5 stanovanjskih inšpektorjev, ki imajo pooblastilo za vodenje inšpekcijskih postopkov na celotnem območju Republike Slovenije. V letu 2016 sta se od 6 stanovanjskih inšpektorjev upokojila 2 stanovanjska inšpektorja, zato je bil, zaradi zagotavljanja učinkovitega nadzora v okviru pristojnosti stanovanjske inšpekcije, v letu 2016 gradbeni inšpektor premeščen za koordinatorja stanovanjske inšpekcije. Problematika pri opravljanju inšpekcijskega nadzora na stanovanjski inšpekciji se kaže zaradi slabe oziroma pomanjkljive dorečenosti SZ-1, nepokritosti upravnega/inšpekcijskega ukrepanja pri določenih kršitvah (le prekrškovne določbe) ter zaradi spremenjenih razmer pri kratkoročni oddaji stanovanj v najem, zato je izražena potreba po spremembi predpisov, ki bi stanovanjski inšpekciji omogočili hitrejše in bolj učinkovito delo. Stanovanjska inšpekcija s podajanjem pripomb sodeluje pri spremembi stanovanjske zakonodaje.

Na področju okolja, voda in narave inšpektorji za okolje in naravo nadzirajo veliko število predpisov (več kot 500), ki so strokovno precej raznoliki. Predpisi so velikokrat težko izvršljivi. To nujno sili v specializacijo po strokovnih področjih, ki pa jo je težko implementirati zaradi sorazmerno majhnega števila inšpektorjev (50).

Nekateri zavezanci dobro izkoriščajo pomanjkljivosti v zakonodaji in kljub izdanim aktom tako v upravnih kot tudi v prekrškovnih postopkih, ne izvršijo odrejenih ukrepov.

Za različne nepravilnosti, ki se dogajajo v okolju, se skuša odgovornost zanje in ukrepanje naložiti inšpektorjem za okolje, čeprav to ni v pristojnosti okoljske inšpekcije. Inšpekcijsko delo je vedno bolj zahtevno, izpostavljeno raznim pritiskom, zato postaja vedno bolj stresno. Glede na obseg pooblastil, vključno z vodenjem izvršb, prekrškovnih postopkov in izrekanjem visokih glob, se postavlja tudi vprašanje zagotavljanja primerne osebne varnosti.

Kljub temu, da so se konec leta uvedle prioritete obravnavanja prijav, so inšpektorji za okolje obremenjeni z velikim številom prijav. Posledično je težko preventivno delovati na terenu z vključevanjem novih potencialnih zavezancev v nadzor.

Poleg tega, da so inšpektorji izpostavljeni raznim grožnjam in šikaniranjem pri opravljanju z zakonom podeljenih nalog, je mogoče opaziti tudi porast vloženih kazenskih ovadb v zvezi z opravljenim delom, tako iz naslova prekoračitve pooblastil kot tudi iz naslova opustitve dolžnega ravnanja. Ker bi lahko v zvezi z vloženimi ovadbami prišlo do visokih odškodninskih zahtevkov zoper posamezne inšpektorje, bi bilo dobro, da se prouči možnost zavarovanja odgovornosti v zvezi z izvajanjem pooblastil v okviru inšpekcijskega nadzora.

6.1.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport

Zaradi zelo kompleksne zakonodaje, zelo razvejanih področij nadzora, vse zahtevnejših inšpekcijskih postopkov, kar zahteva od inšpektorjev posebna strokovna znanja, in zaradi specifik del, bi bilo treba okrepiti število inšpektorjev in drugih upravnih delavcev (svetovalcev). Na IRSŠ prav tako primanjkuje strokovnega kadra za izvajanje upravno - pravnih, finančnih, statističnih in drugih skupnih nalog. ZSoll določa, da je potrebno redni nadzor v vrtcih in šolah opraviti vsako peto leto, poleg navedenega pa so izredne pobude vedno bolj vsebinsko zahtevne in široke, zato je navedeno pogostost opravljanja rednih nadzorov na vsakih 5 let zaradi nezadostne kadrovske zasedbe nemogoče udejanjiti. Prav tako pa razmeroma majhno število rednih nadzorov ne dovoljuje posplošitve o tem, v kolikšni meri se v vrtcih in šolah udejanjajo predpisane zakonske norme.

6.1.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

IRSVNDN se pri svojem delu srečuje s kadrovskimi težavami in zagotavljanjem enakomerne pokritosti po Sloveniji. Število zaposlenih ni enakomerno porazdeljeno po Sloveniji, zato si območne izpostave medsebojno pomagajo.

6.1.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke

Število inšpektorjev je premajhno za obseg, ki ga je treba zakonsko pokrivati, saj gre v glavnem za zelo kompleksne nadzore. Inšpektorji uporabljajo lastna vozila za izvajanje nadzorov, kar je lahko zelo problematično predvsem pri izvajanju izrednih nadzorov. Problem uporabe lastnega vozila za opravljanje inšpekcijskih nadzorov se pojavi tudi v primeru povzročitve prometne nesreče, ter s tem povezanih stroškov ter morebitnih odškodninskih tožb. Problem predstavlja tudi nezavarovanje inšpektorjev za odškodninsko odgovornost v primeru tožb. Potrebovali bi dovolj informacijske podpore (baze podatkov, oprema za pisanje zapinika na terenu), dovolj časa za pripravo na nadzor in možnost dela od doma.

6.1.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor

Zaradi nezadostnega števila inšpektorjev, meroslovnih nadzornikov ter strokovnih sodelavcev urada ni mogoče izvajati obsežnejšega meroslovnega nadzora s kontrolnim preskušanjem meril (testiranja meril), ki pokaže celovitejšo sliko o meroslovnem stanju meril kot nadzori brez preskusa. Za vzdrževanje urejenosti na trenutnem nivoju bi treba zaposliti dodatne inšpektorje ter dodatne strokovne sodelavce na MIRS, ki bi sodelovali z inšpektorji na terenu pri strokovno zahtevnejših nadzorih.

6.1.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije

Problematika opravljanja inšpekcijskih nadzorov TIRS je razvidna iz Poslovnega poročila TIRS za leto 2016, ki je bilo 1. 2. 2017 objavljeno na spletnih straneh TIRS. Še vedno je med ljudmi splošno prepričanje, da je praktično za vse, kar se dogaja na trgu, pristojen TIRS, kar pa v veliko primerih ne drži. Na žalost se takšna miselnost razširja tudi med pripravljavce predpisov in posamezne nadzorne organe. Čeprav je TIRS že sedaj zadolžen za nadzor preko 160 zakonskih in podzakonskih predpisov z različnih področjih, se mu vsako leto dodajajo novi predpisi. V letu 2016 celo s področij, na katerih TIRS nima strokovnega znanja, pri tem pa že obstajajo nadzorni organi, ki vrsto let izvajajo nadzore prav na teh področjih (energetika, pomorstvo).

Pisanje medijev o delu inšpektorjev zelo vpliva na delo posameznih inšpektorjev in tudi na inšpektorate kot celoto. Ta vpliv je še posebej velik v primerih, ko medijev ne zanima resnica, ampak samo senzacionalistični članek.

Zastopanje kršiteljev v prekrškovnih postopkih s strani odvetnikov je postala stalnica. To pa pomeni, da morajo tudi inšpektorji, ki niso pravniki, ampak strokovnjaki z drugih področij, poznati pravo ravno tako dobro, kot odvetniki. Takšno situacijo bi lahko izboljšali z zaposlitvijo vsaj enega dodatnega pravnika (izven trenutno veljavnega kadrovskega načrta) na vsaki OE. TIRS težko zaposli primerne kadre z ustrezno izobrazbo in znanjem glede na zahtevnost področja nadzora. Ko pa takšne osebe le usposobi do te mere, da bi lahko kvalitetno opravljale inšpekcijski nadzor, ga večinoma zaradi prenizke plače v razmerju do velike obremenjenosti in odgovornosti, zapustijo.

Še vedno se sodišča velikokrat (v več kot 20 % v letu 2016) odločijo, da v okviru obravnave zahteve za sodno varstvo (ZSV) sicer potrdijo odločitev inšpektorja, vendar kršitelju zmanjšajo višino globe pod v zakonu predvideno najnižjo raven ali mu celo izrečejo opomin. Glede na to, da na TIRS že inšpektorji sami izrekajo ukrepe sorazmerno s težo prekrška (poslanstvo TIRS je urejenost trga in ne izrekanje ukrepov), vsaka takšna odločitev sodišča izničuje inšpektorsko delo, kar se odraža tudi v dejstvu, da kršitelji ponavljajo iste prekrške.

Veliko gospodarskih subjektov preneha poslovati na podlagi prostovoljnega prenehanja ali s stečajem, vedno več fizičnih oseb (kot s.p.-ji ali kot odgovorne osebe v prekrškovnih postopkih) pa konča v osebnem stečaju. Običajno ostanejo terjatve takšnih subjektov neplačane. Še huje je, če začnejo iste osebe opravljati v istih prostorih isto dejavnost, vendar kot nov subjekt ali celo kot društvo ali zavod. TIRS mora v takih primerih vse postopke nadzora ponoviti, saj gre pravno-formalno za nove gospodarske subjekte. S 1. 1. 2016 naj bi se stanje sicer nekoliko izboljšalo, vendar ne za vse. Tega dne je namreč začela veljati sprememba ZGD-1, ki je zaostрила pogoje za ustanavljanje družb in samostojnih podjetnikov posameznikov, nič pa se ni spremenilo za društva in zavode. TIRS smatra, da bi se tudi to moralo sistemsko urediti.

Problem predstavlja tudi sama zakonodaja, ki pod določenimi pogoji predvideva izbris gospodarskega subjekta po uradni dolžnosti (na predlog državnega organa). TIRS velikokrat opaža, da so tovrstni izbrisi bolj po godu izbrisanim kot državi, saj se na takšen način neplačniki do države enostavno izognejo obveznosti plačila neplačanih terjatev.

Vedno več podjetij, posebej tistih, ki poslujejo na robu ali celo preko roba zakonitosti, ima za odgovorne osebe postavljene tujce, ki ne bivajo niti v Republiki Sloveniji niti v kateri drugi državi znotraj EU. Ugotavljanje odgovornosti za prekršek je v takšnih primerih zelo oteženo (še posebej, če ima registrirano podjetje le poštni nabiralnik), postopki so zaradi vročanja v tujino dolgotrajni in zaradi prevajanja v tuj jezik tudi dragi, po obsodbi pa kršitelji praviloma izrečene globe ne poravnajo. V takšnih primerih so, kljub visokim stroškom nadzora, finančna sredstva izgubljena, bodisi zaradi neizterljivosti neplačanih terjatev, bodisi ker se neplačana terjatev prenese na matično državo kršitelja – tujca.

V zakonih je sicer določena splošna pristojnost posameznih inšpekcij, vendar se določene inšpekcije svojega nadzora ne zavedajo in ga zato tudi ne izvajajo (takšna področja sta npr. ZVPot in ZVPNPP).

Vse pogostejši so primeri, ko imajo zavezanci in prijavitelji vsak svoja pričakovanja glede izida inšpekcijskega postopka ter zato pričakujejo, da bo inšpektor navkljub zakonom ravnal v njihovo korist. Tako nekateri zavezanci ne želijo sodelovati v inšpekcijskih postopkih, se izogibajo nadzoru in ga na različne načine ovirajo, zaradi česar se trajanje postopkov po nepotrebem podaljšuje. Nekateri prijavitelji pa po drugi strani pričakujejo, da bodo s pomočjo inšpekcije lahko razreševali osebne spore in zamere. Če v takšnem primeru prejmejo odgovor, da določena problematika ni v pristojnosti TIRS (ali da gre za civilno zadevo, ki ni v pristojnosti nobene inšpekcije), tega ne sprejmejo, temveč želijo s pritožbami zoper delo inšpektorjev na različne organe in preko medijev na vsak način doseči svoj cilj. Enako ravnajo, če ugotovitve inšpekcijskega postopka niso v skladu z njihovimi pričakovanji.

6.1.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije

Majhno število inšpektorjev v primerjavi z velikim številom različnih neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov. Majhno število inšpektorjev po eni strani onemogoča specializacijo posameznika za določeno področje, zaradi česar je trajanje pregledov daljše, kot bi bilo v primeru specializacije posameznikov za določena področja. Ob večji specializaciji inšpektorjev

bi bila večja tudi učinkovitost nadzora (kvaliteta ugotovitev). Zaradi majhnega števila inšpektorjev je tudi obseg nadzora nad porabo proračunskih sredstev manjši, kot bi si želeli. Inšpektorji imajo preozka pooblastila (omejenost na sredstva proračuna Republike Slovenije) - potrebno bi bilo razširiti pooblastila na vsa javna sredstva. V letu 2016 je UNP sodeloval pri oblikovanju predloga novega ZJF in podal tudi svoje predloge glede razširitve pooblastil proračunske inšpekcije.

6.1.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost

Glede na specifično in zahtevnost področja, ki ga pokriva inšpekcija, je potrebno veliko stalnega strokovnega usposabljanja predvsem v tujini, kar zahteva tako večja finančna kot tudi kadrovska sredstva. Da bi lahko novi inšpektor začel kakovostno in kompetentno opravljati svoje naloge, se mora intenzivno strokovno usposabljati najmanj dve leti in pred tem že delovati na področju jedrske in sevalne varnosti. Kandidate za morebitne nove inšpektorje lahko izbiramo samo med dobrimi sodelavci URSJV, s čimer pa slabimo druge sektorje.

6.1.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije

Trend prijav ne narašča več in ostaja na ravni leta 2015.

6.1.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija

Kadrovska podhranjenost je že alarmanten problem, saj bi URSP nujno potrebovala vsaj še 3 inšpektorje (t.j. 1 pomorskega ladijsko-strojnega inšpektora (ki je že sistemiziran), 1 inšpektorja za nadzor delovnih in bivalnih razmer pomorščakov na ladjah ter 1 inšpektorja za nadzor plovbe po celinskih vodah), tako da bi lahko izpolnjevali vse obveznosti, ki jih nalagajo nacionalna zakonodaja, Evropska in mednarodna regulativa.

6.1.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji

Problematika je povezana s kadrovsko podhranjenostjo, ne samo na področju inšpekcijskega dela uprave, ampak tudi upravnega, tako da se inšpektorja ne moreta izključno posvetiti inšpekcijskemu nadzoru.

6.1.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Učinkovita in hitra izvedba odrejenih ukrepov in izpeljava postopkov po ZP-1 je težavna pri poslovanju s tujci - zavezanci iz drugih držav članic, še zlasti pa s tuci- zavezanci tretjih držav, ki nimajo predstavnika ali pooblaščenca v Republiki Sloveniji. Za te zavezance tudi ni učinkovitega orodja za preprečevanje internetnega oglaševanja in posledično prodaje živil, za katera je ugotovljeno, da niso varna ali da so zavajajoče oglaševana. Pravni sistem, kjer je materialno dokazno breme ves čas na inšpekcijskem organu, ki mora v dokaznem postopku upoštevati vso materialno in procesno zakonodajo, je slabše učinkovit in daje priložnost zavezancem, da izvajajo dejavnosti na robu zakonodaje.

Težave so glede izvedbe rednega inšpekcijskega pregleda (v primerih, ko ne obstaja sum storitve prekrška) pri gospodarskih dejavnostih, ki se izvajajo v stanovanjskih prostorih.

6.1.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije

V letu 2016 je ZIRS izvajal inšpekcijski nadzor po letnem programu inšpekcijskega nadzora, ki je obsegal redne in izredne inšpekcijske preglede ter programe vzorčenja po posameznih področjih delovanja. Podlaga za določitev programa rednih inšpekcijskih pregledov je bila matrična ocena tveganja. Število izrednih pregledov je bilo planirano na podlagi realizacije tovrstnih pregledov v preteklih letih.

Prioritetni inšpekcijski nadzori so bili opravljeni pri tistih zavezancih oziroma objektih, pri katerih je bila obravnava upravičena glede na matrično oceno tveganja, ki je bila izražena s kategorizacijo objektov in z vsebino dokumentov kontrolnih postopkov.

Naloge iz letnega programa so bile dodeljene posamezni notranji organizacijski enoti in posameznemu inšpektorju.

Strokovno podporo pri izvajanju inšpekcijskega nadzora sta inšpektoratu zagotavljala Nacionalni inštitut za javno zdravje in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

Inšpekcijski pregledi so bili v letu 2016 opravljeni na vseh področjih, kjer ima inšpektorat pristojnosti za inšpekcijski nadzor. Vzorčenje je potekalo na področjih proizvodnje oziroma prometa različnih vrst proizvodov ter pri dejavnostih, pri katerih se preverjajo sanitarno zdravstveni pogoji.

Inšpektorji so skupaj opravili 31.778 inšpekcijskih pregledov, od tega večinoma redne preglede, izrednih pregledov je bilo opravljenih skupaj 1.661, kontrolnih pregledov pa 612. Odvzetih je bilo 802 vzorcev različnih vrst proizvodov in materialov za laboratorijske analize.

V letu 2016 je inšpektorat skupaj izrekel 5.516 ukrepov, od tega je bilo 57% upravnih, ostalo so bili prekrškovni ukrepi. Področja, na katerih je bilo izrečenih največ ukrepov, so: minimalni sanitarno - zdravstveni pogoji v različnih javnih objektih, nalezljive bolezni, omejevanje uporabe tobačnih izdelkov, kozmetični izdelki, živila, pitna voda, omejevanje porabe alkohola, kopalne vode.

6.2. OPRAVLJANJE NADZORA V SODELOVANJU Z DRUGIMI INŠPEKCIJSKIMI ORGANI

6.2.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Največ sodeluje z IP, in sicer na področju varstva osebnih podatkov in varovanja zasebnosti. S TIRS sodeluje na področju oglaševanja storitev in (ne)dovoljenih komercialnih praks, dostavljanja nenaslovljenih oglaševalskih, marketinških in drugih reklamnih sporočil v hišne predalčnike kljub nameščenim nalepkam o prepovedi, z IRSKM pa na področju zaščite slovenskega jezika. Z Agencijo za varstvo konkurence bolj kot v inšpekcijskih postopkih sodeluje pri regulaciji upoštevanih trgov.

6.2.2 Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije

Sodelovanje poteka s TIRS, in sicer na področju varstva potrošnikov oziroma pravic letalskih potnikov (spletno nakupovanje letalskih kart, paketna potovanja), z EU NEB (National Enforcement Bodies oziroma pritožbeni in nadzorni organi EU) glede izvajanja ES Uredbe 261/04 (krajevna pristojnost, „dangerous goods“), z notranjimi enotami CAA ter z Inšpekcijo za cestni promet¹⁵ (na področju nevarnega blaga).

¹⁵ Deluje v okviru IRSI.

6.2.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje

/

6.2.4 Finančna uprava Republike Slovenije

Inšpekcijski organi, s katerimi največ sodeluje, so: TIRS, IRSD, MIRS, IRSVNDN, ZIRS, IRSKGLR, UVHVVR, IRSI, Policija in IRSNZ.

V okviru projekta siva ekonomija se izvajajo številne koordinirane akcije z ostalimi inšpekcijskimi službami v gostinskih dejavnosti, v dejavnosti pekarstva, na sejnih, v dejavnosti cvetličarstva, vrtnarstva in svečarstva, pri vulkanizerjih, turističnih kmetijah, gradbiščih, nadzori prevozov potnikov in blaga (avtobusni prevozniki), nadzor nad prevozom lesa. V projektu „prevozna sredstva“ so nadzori potekali v sodelovanju z drugimi inšpekcijskimi službami v dejavnosti šol voženj in avtotaksi dejavnosti. Pri tem pa je potrebno poudariti, da se nadzori opravljajo tudi na ostalih področjih in pri konkretnih zavezancih, in sicer na podlagi pobud, prispelih od drugih inšpekcijskih služb, ki zaznajo sume kršitev, za nadzor katerih je pristojna FURS.

6.2.5 Inšpektorat za javni sektor

/

6.2.6 Informacijski pooblaščenec

Informacijski pooblaščenec pri svojem delu največ sodeluje z AKOS (na področju elektronskih komunikacij), občasno pa tudi s TIRS, IRSŠŠ, IRSD ter IRSNZ, pri čemer pa sodelovaje z navedenimi inšpektorati zaradi specifičnih pristojnosti IP poteka predvsem na ravni izmenjave informacij v zvezi s konkretnimi postopki.

6.2.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo

Z inšpektorji drugih inšpektoratov sodelujejo v koordiniranih akcijah, in sicer najpogosteje z inšpektorji FURS (na primer pri izvajanju akcije nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu v gostinskih obratih ter pri izvajanju akcije nadzora pri avtotaksi prevoznikih), TIRS, ZIRS, IRSNZ (na primer pri izvajanju akcije nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje ter predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti zasebnega varovanja), IRSI (na primer pri izvajanju akcije nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje v dejavnosti prometa), IRSVNDN in s Policijo,

Inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu so sodelovali tudi v akciji nadzora nad izvajanjem ZOPA v sklopu koordinirane preventivne akcije »0,0 šofer - trezna odločitev - 2016«.

Inšpektorji za delo so sodelovali tudi v nekaterih skupnih akcijah oziroma nadzorih, ki so bili organizirani v okviru regijskih koordinacij inšpektorjev.

Z namenom bolj učinkovitega odkrivanja in preprečevanja kršitev kot tudi ukrepanja je IRSD še intenzivneje sodeloval s socialnimi partnerji ter nekaterimi nadzornimi institucijami v Republiki Sloveniji, prav tako z različnimi mednarodnimi organi oz. organizacijami in z drugimi inšpekcijskimi organi držav članic EU v segmentu napotenih delavcev, in sicer preko sistema IMI.

6.2.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo

Inšpektorat RS za infrastrukturo sodeluje z IRSD, TIRS, IRSKGLR, IRSVNDN, IRSOP, MIRS, FURS in s Policijo, pri čemer izvaja:

- nadzor nad prevozi blaga in potnikov v cestnem prometu skupaj s FURS, MIRS in Policijo,
- nadzor nad socialno zakonodajo in zapisovalno opremo na sedežu prevoznikov in na cesti skupaj s FURS in Policijo,
- nadzor nad nelegalnim izkoriščanjem mineralnih surovin skupaj s IRSKGLR in IRSOP,
- nadzor objektov s fotovoltaike skupaj s IRSVNDN,
- nadzor nad ustreznostjo osebne varovalne opreme skupaj s TIRS, IRSD in IRSVNDN,
- nadzor nad preprečevanjem sive ekonomije skupaj s FURS, TIRS, IRSD, Policijo.

6.2.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdrastvo, lovstvo in ribištvo

Sodelovanje poteka z IRSOP, ZIRS, TIRS, UVHVVR, FURS in s Policijo.

6.2.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije

Sodelovanje v največji meri poteka z IRSOP (z gradbeno inšpekcijo, s stanovanjsko inšpekcijo ter z inšpekcijo za okolje in naravo) in z AKOS. Na posameznih področjih občasno poteka sodelovanje oziroma vsaj medsebojno obveščanje tudi z drugimi inšpekcijskimi organi, drugimi državnimi organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

Sodelovanje z IRSOP poteka na področju izvajanja nadzora nad varstvom nepremične kulturne dediščine. V primerih (ne)vzdrževanja objektov IRSKM sodeluje tako z gradbenimi kot tudi s stanovanjskimi inšpektorji, pri nedovoljenih posegih v objekte oz. zemljišča pa samo z gradbenimi inšpektorji IRSOP. Na področjih krajinskih parkov in spomenikov oblikovane narave, kjer se naravna in kulturna dediščina prepletata, pa poteka tudi sodelovanje z inšpektorji za ohranjanje narave IRSOP.

Pri nadzoru nad varstvom premične kulturne dediščine (uvoz, izvoz/iznos, trgovanje, nelegalno izkopavanje predmetov arheološke dediščine) pa tudi na področju varstva arhivskega gradiva, poteka sodelovanje tudi z drugimi državnimi organi: Policijo, FURS, Ministrstvom za pravosodje in Vrhovnim državnim tožilstvom.

Pri nadzoru na področju medijev in avdiovizualne kulture je treba izpostaviti dobro sodelovanje z AKOS, ki po ZMed opravlja strokovno nadzorstvo nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev v televizijskih in radijskih programih.

Sicer pa normalno poteka tudi medsebojno obveščanje o odkritih kršitvah na drugih področjih, skladno z določbo tretjega odstavka 32. člena ZIN, tudi z drugimi inšpekcijskimi organi, predvsem: TIRS, IRSD, IRSVNDN in z občinskimi inšpektorati.

6.2.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve

Največ sodelovanja je s TIRS, IRSD, FURS, ZIRS, IRSOP, IRSO in URSK.

Na podlagi načrta koordiniranih skupnih akcij inšpekcijskih služb za leto 2016 je IRSNZ sodeloval v planiranih akcijah nadzora organizatorjev javnih prireditev, gostinskih obratov in nočnih lokalov, in sicer na področju nadzora varnostnih služb. Posebej je potrebno izpostaviti tudi usklajene skupne nadzore z inšpektorji delovne inšpekcije po celotni državi. Skupaj je bilo izvedenih več kot 40 inšpekcijskih nadzorov.

6.2.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo

V preteklem letu IRSO ni sodeloval v skupnih inšpekcijskih nadzorih z drugimi inšpekcijskimi službami. Občasno sodelovanje z ostalimi inšpekcijskimi službami poteka predvsem na področju proizvodnje in prometa orožja in opreme, obravnave tajnih podatkov, KIS, varstva osebnih podatkov ter na delovnopравnem področju.

6.2.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

Sodelovanje z drugimi inšpekcijami poteka v skladu z dogovorjenimi aktivnostmi regijskih koordinacij, Inšpekcijskega sveta in med samimi inšpektorji drugih inšpektoratov. Inšpektorji IRSOP se v akcije in splošno sodelovanje z drugimi inšpekcijami vključujejo glede na področje nadzora in pristojnosti, in sicer z IRSKGLR, TIRS, IRSVNDN, IRSD, IRSKM, občinskimi inšpekcijami in z drugimi nadzornimi organi kot sta Policija in FURS.

Glede na v preteklosti ugotovljene potrebe po skupnih akcijah je gradbena inšpekcija v letu 2016 organizirala skupno akcijo nadzora z delovno inšpekcijo na področju nadzora gradbišč. Akcija je bila ocenjena kot uspešna.

Področja, na katerih poteka nadzor v sodelovanju z drugimi inšpekcijami, so predvsem nadzori na gradbiščih, nadzori pri varovanju prostora, uporabe objektov brez dovoljenj, nadzor nad spoštovanjem okoljevarstvenih, naravovarstvenih in vodovarstvenih predpisov ter predpisov s področja nadzora kemikalij in gensko spremenjenih organizmov. S Policijo in FURS poteka sodelovanje predvsem na področju čezmejnega pošiljanja odpadkov in nezakonito odloženih odpadkov v naravnem okolju.

6.2.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport

Sodelovanje poteka z IRSD, TIRS in z ZIRS, in sicer na področjih, kot so zaposlovanje, izpolnjevanje izobrazbenih pogojev, delo na črno, športne prireditve ter materialni in prostorski pogoji za opravljanje dejavnosti s področja izobraževanja.

6.2.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Inšpekcije in področja, kjer poteka sodelovanje, so: IRSO, URSJV – Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost, URSP - Pomorska inšpekcija (na področju varstva pred utopitvami na morju in na celinskih vodah), IRSI (na področju nadzora železniškega prometa, smučišč in fotovoltaike), ZIRS (nadzori na področju utopitev, objektov, kjer se zbira večje število ljudi, ter dimovodnih naprav), TIRS (nadzori na področju objektov, kjer se zbira večje število ljudi, na področju gradbenih proizvodov, dejavnosti na vodi ter osebne varovalne opreme), IRSKGLR (sodelovanje v nadzorih na področju varstva pred požarom v naravnem okolju), IRSNZ (področje požarnega varovanja in eksplozivov), IRSD (sodelovanje na področju varnosti in zdravja pri delu ter osebne varovalne opreme), IRSOP (skupni nadzori na področju nevarnih obratov z vidika varstva pred nesrečami, dimnikarstva, graditve objektov, varstva pred utopitvami ter na stanovanjskem področju) in Policija (sodelovanje na področju objektov, kjer se zbira večje število ljudi ter na področju varstva pred požarom naravnega okolja).

6.2.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke

Največ sodelujejo s FURS, TIRS in ZIRS, in sicer pri izvajanju nadzorov na področjih mejnih izdelkov ter opravljanja zdravstvene dejavnosti z uporabo medicinskih pripomočkov.

6.2.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor

Sodelovanje poteka z IRSI in s Policijo, in sicer pri izvajanju nadzora nad taksimetri.

6.2.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije

TIRS v skupnih akcijah nadzora sodeluje z večino inšpekcijskih organov v RS. V letu 2016 je skupaj z drugimi inšpekcijami in Policijo opravil nadzore na naslednjih področjih: fitnes dejavnosti, gostinske dejavnosti, izdajanja računov, nelegalno postavljeni objekti, nepoštene poslovne prakse, opravljanja taksi dejavnosti, pekarnice, peskokopi, prodaja alkohola in tobačnih izdelkov, prodaja na premičnih stojnicah, prodaja od vrat do vrat, prodaja pirotehničnih izdelkov, rafting, skladnost osebne varovalne opreme in sobodajalstva.

6.2.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije

Sodelovanje zaenkrat ne poteka v smislu skupnih inšpekcijskih pregledov, pač pa v smislu posredovanja prijav, seznanjanja z ugotovitvami in posvetovanja v posameznih primerih.

Nadzoruje se poraba proračunskih sredstev pri proračunskih uporabnikih, v zvezi s katerimi ostali inšpekcijski organi vršijo nadzor in ob sumu nepravilnosti s področja porabe proračunskih sredstev svoje ugotovitve ali zahteve za nadzor posredujejo proračunski inšpekciji. Enako velja v obratni situaciji – torej, ko proračunska inšpekcija pri nadziranem proračunskem uporabniku zazna nepravilnosti, o njih obvesti pristojne inšpekcijske organe.

6.2.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost

Sodeluje z IRSVNDN in z IRSNZ, in sicer pri inšpekcijskih nadzorih sevalne varnosti, varstva pred sevanji, ukrepanja v primeru izrednih dogodkov, požarne varnosti in fizičnega varovanja.

6.2.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije

Pri inšpekcijskih nadzorih sodelujejo z ZIRS (kozmetika in igrače), ter s TIRS in z JAZMP pri nadzorih oziroma opredeljevanju mejnih proizvodov. Gre za skupne inšpekcijske nadzore po potrebi ter za izmenjavo informacij in odstopov zadev.

6.2.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija

Sodelovanje poteka z UVHVVR, IRSOP, TIRS in IRSD, področja skupnih nadzorov v letu 2016 pa so bili: športne storitve na reki Soči in na ostalih rekah, nadzor nad varnostjo kopalšč ter inšpekcijski pregledi ladij za prevoz živine.

6.2.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji

Sodelovanje z URSJV in ZIRS poteka na področjih izpostavljenosti delavcev sevanju in varnosti živil in pitne vode glede ravni radioaktivnosti.

6.2.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Inšpekcijski organi, s katerimi sodeluje, so FURS, ZIRS in TIRS, sodeluje tudi s Policijo. Področja, na katerih se vršijo skupni nadzori, pa so: vnos na ozemlje EU in sprostitev v promet živali, živil, rastlin, rastlinskega semenskega materiala, fitofarmaceutskih sredstev, obvladovanje problematike živali v romskih naseljih, dejavnost pekarn, registrirani prodajalci živil, označevanje živil, nadzor nad odgovornostjo imetnikov živali, nadzor nad neregistrirano proizvodnjo zdravil in dajanjem le-teh v promet.

6.2.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije

ZIRS pri svojem delu sodeluje z: FURS, TIRS, JAZMP, UVHVVR, z Inšpekcijo za kemikalije pri URSK, IRSOP, IRSVNDN ter z IRSD.

Področja, na katerih to sodelovanje poteka, pa so: omejevanje uporabe tobačnih izdelkov in porabe alkohola (TIRS, IRSD, FURS), kozmetični proizvodi, igrače in nekateri drugi proizvodi z vidika varnosti (Inšpekcija za kemikalije, TIRS, JAZMP), živila in materiali, ki prihajajo z njimi (UVHVVR, JAZMP, IRSOP), področje zdravstva in higijene z vidika preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni (IRSOP, Inšpekcija za kemikalije, JAZMP, FURS, IRSD), pitna voda (IRSOP) in kopalne vode (IRSOP, IRSVNDN).

6.3 PREDLOGI ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE

6.3.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Agencija sodeluje z ministrstvi, nosilci javnih pooblastil, nevladnimi organizacijami in zavezanci z namenom iskanja ustrežnejših zakonskih rešitev in priprave predlogov zakonodajnih sprememb.

6.3.2 Agencija Republike Slovenije za civilno letalstvo

/

6.3.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje

Zaradi sprejete Uredbe eIDAS, ki se je začela uporabljati 1. 7. 2016, je so v teku tudi postopki za ustrezno spremembo področne zakonodaje.

6.3.4 Finančna uprava Republike Slovenije

V ZPreZP-1 naj se FURS kot nadzorni organ izloči, saj se omenjena pristojnost ne nanaša na izpolnjevanje davčnih obveznosti. Poleg ZPreZP-1 ukrepe za odpravo plačilne nediscipline ureja tudi nov ZKme-1B, ki za določena živila predpisuje drugačne plačilne roke, kot je to določeno po ZPreZP-1. Namen navedenih zakonov je spodbuditi pravočasno plačevanje in odpravljanje zamud pri plačilih, in sicer v trgovinskih poslih med gospodarskimi subjekti ter med gospodarskimi subjekti in javnimi organi (zmanjšanje plačilne nediscipline). Zakon dejansko vsebuje določbe, katerih namen je olajšati poslovanje gospodarskih subjektov. V skladu z določili 55. člena ZPreZP-1 sta kot nadzorna organa določena FURS (do 1. 8. 2014 CURS in DURS) in TIRS. Poglavitna naloga FURS je namreč odmera in obračunavanje obveznih dajatev ter opravljanje nadzora nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti, ZPreZP-1 pa se dejansko ne nanaša na področje delovanja FURS. Slednja je z 18. 8. 2014 kot nadzorni organ pridobila večja pooblastila po novem ZPDZC-1. Veliko

administrativno oviro predstavljajo nadzori po ZPDZC-1, v katerih niso ugotovljene nepravilnosti, vendar pa je, ne glede na to, potrebno v postopku izdati sklepe o ustavitvi postopka po ZUP, pri čemer zaposleni v mobilnih oddelkih, ki tudi opravljajo tovrstne nadzore, nimajo pogojev (izobrazbe) za izdajo sklepov, zato morajo sklepe naknadno izdajati pooblaščenec osebe, kar pa predstavlja veliko zamudo časa, brez kakršnihkoli koristi.

6.3.5 Inšpektorat za javni sektor

Uporaba ZIN naj se razširi tudi na upravno inšpekcijo in inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev ali pa naj se sprejme posebni zakon, ki bi uredil postopek inšpekcijskega nadzora in načine ukrepanja za obe inšpekciji.

6.3.6 Informacijski pooblaščenec

IP z ministrstvi, državnimi organi, organi lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil stalno sodeluje pri pripravi zakonskih rešitev ter jim v okviru te svoje, z zakonom določene pristojnosti, daje pisna mnenja o usklajenosti določb predlogov zakonov ter ostalih predpisov s predpisi, ki urejajo osebne podatke. Vse pripombe na predloge predpisov, ki jih podaja IP, so objavljene njegovi spletni strani, na naslovu: <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/pripombe-informacijskega-pooblastenca-na-predloge-predpisov/2017/>

Glede na to, da IP največji problem pri opravljanju inšpekcijskega nadzora predstavljajo zavezanci, ki nimajo poslovnih prostorov, pač pa le poštni nabiralnik, ter zavezanci, ki imajo v Poslovni register kot pooblaščenec osebe za zastopanje vpisane tuje državljanke, je IP Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo podal pobudo, da navedeno problematiko preučita in razmisli o možnih ukrepih, ki bi gospodarske družbe zavezali k zakonitemu ravnanju, predvsem v smeri sprememb zakonodaje. Stanje, kot je sedaj, namreč zavezancem, ki se pretežno ukvarjajo s spletno prodajo ter osebne podatke zbirajo in uporabljajo za namene vsiljivega neposrednega trženja, omogoča nezakonito ravnanje ter izogibanje odgovornosti za storjene prekrške, kar Republiki Sloveniji in njenim prebivalcem povzroča konkretno gospodarsko škodo. IP je z navedeno problematiko seznanil tudi člane Inšpekcijskega sveta¹⁶.

6.3.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo

V letu 2016 je IRSD aktivno sodeloval pri predlogih za spremembo obstoječe zakonodaje tako s svojega delovnega področja kot tudi z nekaterih drugih delovnih področij, in sicer je sodeloval pri predlogu sprememb ZDR-1, pri predlogu sprememb ZUTD, pri predlogu sprememb ZID-1, ZIN, ZKmet-1, pri predlogu Zakona o vajeništvu (ZVaj)¹⁷ in pri predlogu (ZČmIS, ipd.)

PREDLOGI S PODROČJA DELOVNIH RAZMERIJ

Na področju delovnih razmerij naj se poleg poostrelega nadzora v izpostavljenih dejavnostih izvedejo tudi naslednje spremembe zakonodaje:

- **Zakon o inšpekciji dela** spremeniti tako, da:
 - se obstoječa določba 19. člena, ki se nanaša na ukrepanje inšpektorata za delo v primeru kršene prepovedi sklepanja pogodb civilnega prava ob obstoju elementov

¹⁶ Glej točko 9.4.

¹⁷ V času izdelave tega poročila je Zakon o vajeništvu še v potopku sprejemanja, na Vladi RS se obravnava pod evidenčno številko EVA 2016-3330-0032.

delovnega razmerja, nadgradi, in sicer v smeri določitve nove obveznosti delodajalcu, v skladu s katero bi moral delavcu ponuditi pogodbo o zaposlitvi.

- **Zakon o delovnih razmerjih** spremeniti tako, da:
 - se v 216. členu Zakona o delovnih razmerjih (1., 2., 3. in 4. odstavek) besedilo »inšpektor za delo« nadomesti z besedilom »inšpektorat za delo« - s tem bi omogočili posredovanje v sporu tudi drugim uslužbencem inšpektorata, ki niso inšpektorji (in bi jih za posredovanje pooblastila glavna inšpektorica), saj menimo, da bi lažje pridobili zaupanje sprtih strani,
 - se natančneje opredelijo elementi delovnega razmerja z namenom lažjega ugotavljanja sklepanja pogodb civilnega prava v nasprotju s predpisi,
 - se črta drugi odstavek 73. člena, s čimer se onemogoči sklepanje delovnega razmerja med lastnikom enoosebne družbe ali zavoda in njegovo družbo,
 - se uredijo odprta vprašanja glede izplačila odpravnine v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi (kako se izračuna odpravnina, če pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen oziroma nedoločen čas, preneha zaradi odpovedi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti pred iztekom enega leta),
 - se razloge za izredno odpoved delavca (prva alineja prvega odstavka 111. člena) dopolni tudi z neizplačilom drugih nadomestil (na primer nadomestilo v času začasne nezmožnosti delavca za delo), ne zgolj nadomestila zaradi odsotnosti delavca iz razlogov na strani delodajalca,
 - se opredelijo tudi časovne omejitve dela po pogodbi o zaposlitvi s krajšim delovnim časom (v primerih, ko ne gre za varovane kategorije delavcev) in da se določijo ostrejšje sankcije za prekoračitev dogovorjenega delovnega časa oziroma druge ukrepe, s katerimi bi zajezili zlorabe tega instituta,
 - se po vzoru preračuna delovnega časa v skladu s 149. členom Zakona o delovnih razmerjih, ki zdaj velja le za delavce, ki opravijo delo preko polnega delovnega časa, predvidi tudi preračun delovnega časa za delavce, ki imajo sicer z delodajalcem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas, a opravijo več ur dela, kot je določeno v pogodbi o zaposlitvi,
 - bi dolžino poskusnega dela vezali na zahtevnost dela oziroma razvrstitev v tarifni razred,
 - da bi vgradili dodatne varovalke pri odpovedi delovnega razmerja delavcu zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela, saj ugotavljamo, da institut poskusnega dela delodajalci zlorabljajo, tako da se izognejo plačilu odpravnine,
 - bi natančneje določili, kakšni so minimalni standardi oziroma »ustrezni ukrepi«, ki jih mora delodajalec sprejeti za zaščito delavcev pred nadlegovanjem in/ali trpinčenjem na delovnem mestu,
 - nekatere kršitve dodatno opredeliti kot prekrške (na primer kršitve glede povračila stroškov v zvezi z delom, glede neustreznega plačila za delo v tujini, glede neustrezne/pomanjkljive ali neobstoječe pogodbe o zaposlitvi za opravljanje dela v tujini, glede kriterijev za odmero dopusta ipd.).
- **Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti** spremeniti tako, da:
 - se delodajalcem določi obveznost, da morajo na sedežu hraniti vso delovnopravno dokumentacijo,
 - se določi, da se v evidenco o izrabi delovnega časa dnevno vpisuje tudi čas prihoda in odhoda na delo, saj je drugače oteženo oziroma onemogočeno ugotavljanje zagotavljanja počitkov,
 - se določi sankcija za odgovorno osebo za primer kršitve opustitve vodenja, hrambe ali posodabljanja evidenc iz 12. člena zakona.

- **Zakon o gospodarskih družbah** spremeniti tako, da:
 - se določi obveznost prigrasitve varnega elektronskega predala gospodarskega subjekta ob ustanovitvi ter prehodno obdobje za prigrasitev varnega elektronskega predala za že registrirane gospodarske subjekte,
 - se določi obveznost gospodarskemu subjektu, da v primeru izbrisa zakonitega zastopnika predlaga vpis novega, saj se soočamo s situacijami, ko poslovni subjekti poslujejo brez v register vpisanega zakonitega zastopnika,
 - se sprejmejo ustrezne določbe o prenehanju gospodarskih subjektov, ustanovljenih na zalogo,
 - se pred začetkom samostojnega opravljanja pridobitne dejavnosti na trgu v okviru organiziranega podjetja (bodisi v okviru gospodarske družbe bodisi na podlagi ustanovitve s. p.) predvidi, da bi lahko zaposloval delavce le delodajalec, ki ima na voljo določen kapital oziroma neke vrste bančno garancijo, denarni sklad ali drugo zagotovilo za resnost poslovanja.

- **Zakon o matični evidenci uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja** spremeniti tako, da:
 - se delodajalcu določi obveznost, da mora ob odjavi delavca iz socialnega zavarovanja predložiti ustrezna dokazila o prenehanju pogodbe o zaposlitvi (na primer odpoved pogodbe o zaposlitvi), v primeru odjave za nazaj pa bi moral biti izveden dokazni postopek.

- **Zakon o urejanju trga dela** spremeniti tako, da:
 - se uredi tudi postopek pridobitve koncesije za opravljanje storitev iz 15. člena zakona (zdaj je urejena pridobitev koncesije samo za opravljanje storitev iz 16. člena (v členih od 85 do 101 Zakona o urejanju trga dela)), za izvajalce ukrepov iz 15. člena pa postopek pridobitve koncesije in sankcije v primeru kršitve izvajanja ukrepov brez koncesije v zakonu niso predvidene, čeprav je v 72. členu istega zakona določeno, da ukrepe iz 15. člena tega zakona lahko izvajajo tudi domači ali tuji pravni subjekti s sedežem v Republiki Sloveniji, konfederacije ali zveze sindikatov, reprezentativnih na območju države, in združenja delodajalcev, reprezentativna na območju države, ki pridobijo koncesijo po določbah tega zakona;
 - se določijo sankcije za kršitev drugega odstavka 15. člena zakona (če izvajalci ukrepov za izvajanje teh ukrepov iz 15. člena zakona od upravičencev zahtevajo plačilo);
 - se podrobneje opredelijo kršitve, ki so v 27. členu zakona označene kot grobe kršitve, ki imajo za posledico (če jih ugotovita Inšpektorat RS za delo ali Finančna uprava RS) uvrstitev delodajalca v evidenco delodajalcev z negativnimi referencami; v omenjenem členu je namreč določeno, da »delodajalcu, ki ne spoštuje delovnopravne zakonodaje in zaposlenim ne izplačuje plač ali prispevkov za socialno varnost, jih odpušča v nasprotju s predpisi ali kako drugače grobo krši pravice delavcev iz dela, zavod in drugi izvajalci po tem zakonu na objavljeno prosto delovno mesto oziroma vrsto dela niso dolžni posredovati delavcev in ga obravnavajo kot delodajalca z negativnimi referencami« - navedena določba je po našem mnenju pomanjkljiva tako z vidika jasnosti okoliščin, ki pomenijo za delodajalca uvrstitev v takšno evidenco, kot tudi z vidika časovnih omejitev trajanja teh okoliščin (ni jasno niti, katere so kršitve, katerih ugotovitev ima za posledico uvrstitev v evidenco, niti kako (s kakšnim pravnim aktom) morajo biti ugotovljene, niti kako dolgo (od pravnomočnosti?) tega pravnega akta traja uvrstitev v evidenco delodajalcev z negativnimi referencami);
 - se določi prekršek za primere prekoračitve zakonsko dopustne višine zaslужka upravičenca začasnega ali občasnega dela,
 - se uredi tudi sankcioniranje primerov posredovanja dela delavcev, ki niso zaposleni pri delodajalcu (ampak pri njem opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega oziroma

avtorskega prava), uporabniku ali pa da se v zakonu izrecno določi prepoved posredovanja oseb, ki pri delodajalcu opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava,

- se črta osma alineja drugega odstavka 63. člena, ki določa, da pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ne more uveljaviti zavarovanec, ki je postal brezposeln zaradi delodajalčeve redne odpovedi v nasprotju z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki določajo posebno varstvo delavca pred odpovedjo, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva; sporno in nepravilno je, da je zaradi napake v postopku odpovedi, ki jo je zagrešil delodajalec, kaznovan delavec, ki ostane brez nadomestila za primer brezposelnosti – v praksi namreč opažamo, da prihaja zlasti v primerih, ko gre za varstvo delavcev staršev na podlagi 115. člena Zakona o delovnih razmerjih, ko je redna odpoved pogodbe o zaposlitvi varovanemu delavcu sicer dopustna zaradi uvedbe postopka za prenehanje delodajalca (na primer izbris samostojnega podjetnika iz registra) po predhodnem soglasju inšpektorja za delo, do absurdnih situacij, ko denimo da delodajalec odpoved takšnemu delavcu brez soglasja inšpektorja, delavec velikokrat sploh ne ve, da delodajalec ni pridobil predhodnega soglasja, tožba zaradi odpovedi pa se mu sama po sebi ne zdi smiselna ali utemeljena, saj je delodajalec že prenehal obstajati in torej s tožbo delavec ne bi mogel doseči, da se ga spet zaposli – v takem primeru se v 63. členu Zakona o urejanju trga dela zahteva vložitev tožbe samo za to, da bi lahko delavec kasneje pridobil pravico do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, kar pa po našem mnenju ni smiselno in tudi ni skladno z načelom pravne oziroma socialne države, pa še delovna sodišča so s tem po nepotrebnem dodatno obremenjena.

Drugi predlogi:

- določiti enako obdavčitev za vse oblike dela, saj bi se tako izognili številnim kršitvam in zlorabam zakonodaje v primerih, ko se delo ne opravlja na podlagi pogodb o zaposlitvi, obstajajo pa elementi delovnega razmerja,
- določiti posledice v drugih predpisih v povezavi s pravnomočno izrečenimi globami v primerih, ko zavezanec ovira ali onemogoči vstop inšpektorja v prostore, objekte ali k napravam in ko zavezanec inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora (kot to velja za nekatere druge prekrške po vzoru ureditev v ZGD-1, ZZSDT ter ZJN-3),
- dosledno preverjati izpolnjevanje pogojev za pridobitev obrazcev A1 pred napotitvijo delavcev na delo v druge države članice EU,
- v čim krajšem času sprejeti zakon, ki bo urejal občasno in začasno delo študentov,
- omejiti število podizvajalcev na gradbiščih, kar bi zagotavljalo preglednost števila delavcev na gradbiščih, oziroma prenesti več odgovornosti na glavnega izvajalca,
- pri izbiri glavnega izvajalca za projekte, ki se pretežno financirajo iz javnih sredstev, določiti med pogoji za izvedbo, da mora biti glavni izvajalec sposoben z lastnimi delavci zagotoviti izvedbo vsaj 50 % del - s tem bi se izognili situacijam, ko na gradbišču naletimo le na enega delavca glavnega izvajalca, vsi ostali pa so podizvajalci,
- določiti solidarno odgovornost izvajalca in podizvajalcev za izplačilo plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja,
- v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določiti obveznost za prijavo v zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni pred nastopom dela,
- v Zakonu o zdravniški službi natančneje opredeliti pristojnosti nadzornih organov, predvsem v zvezi z licencami,
- zagotoviti vzpostavitev neposrednega dostopa inšpektorata za delo do podatkov iz nekaterih uradnih evidenc drugih nadzornih organov, ki jih potrebujemo pri svojem delu.

PREDLOGI S PODROČJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

- **Pravilnik o prijavah na področju varnosti in zdravja pri delu:**

Za nadaljnje delo inšpektorata je zelo pomembno, da se začne pravilnik čim prej izvajati tudi v praksi. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) je izvajanje pravilnika, ki je bil 24. 6. 2013 že objavljen v Uradnem listu RS, ustavilo, saj Ministrstvo za zdravje (NIJZ in ZZS) ni izdelalo ustreznih pravnih podlag za prejetje podatkov o poškodbah pri delu. Delodajalci morajo tako kljub delujoči spletni aplikaciji prijavljati nezgode v pisni obliki in optično odčitane prijave pošiljati po e-pošti oziroma po faksu, kar po zanesljivosti, ustreznosti in stroških ni primerljivo s spletno aplikacijo. IRSD ima zato kot nosilec evidence velike stroške z zagotavljanjem ročnega prepisovanja podatkov iz prijav v spletno evidenco (približno 10.000 vnosov letno), kar je dražje, hkrati pa je verjetnost napak neprimerno večja kot pri neposrednem spletnem vnosu. **IRSD se je glede navedenega obrnil tudi na Ministrstvo za javno upravo.**

- **Pravilnik o stalnem strokovnem izpopolnjevanju in usposabljanju na področju varnosti in zdravja pri delu:**

IRSD ugotavlja, da se razmere na področju varnosti in zdravja pri delu ne izboljšujejo in takšna ugotovitev velja tudi za leto 2016. Razlog je delno tudi v nestrokovnem delu strokovnih delavcev. Za doseg cilja bi bilo nujno posodobiti oblike strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja ter jih prilagoditi trenutnim razmeram. Enako velja tudi za delodajalce, ki skladno z določili ZVZD-1 sami prevzamejo vodenje in zagotavljanje varnosti pri delu. Menimo, da bi bilo nujno tudi za obravnavane kategorije uvesti preizkuse znanja, saj ugotavljamo, da prisotnost na organiziranih usposabljanjih ne zadošča za dvig strokovnega izvajanja nalog varnosti pri delu.

- **Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita iz varnosti in zdravja pri delu v povezavi s Pravilnikom o pogojih, ki jih mora izpolnjevati strokovni delavec za varnost pri delu:**

- nujno je treba spremeniti vsebino izdanih potrdil o opravljenem strokovnem izpitu (splošni del strokovnega izpita, strokovni izpit), tako da bo iz njega razvidna pridobljena izobrazba strokovnega delavca, kar je bistvenega pomena za določitev, pri katerih delodajalcih glede na tveganje in število zaposlenih lahko opravlja strokovne naloge,
- doreči je treba možnost opravljanja strokovnega izpita v primeru družboslovne izobrazbe.

- **Pravilnik o programu in načinu usposabljanja koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih:**

- inšpektorji in strokovni delavci ugotavljajo, da je znanje koordinatorjev pomanjkljivo,
- programi obdobjnih usposabljanj koordinatorjev, ki so prijavljeni inšpektoratu, niso dovolj kakovostni in raznoliki, zato za usposabljanje ni pravega zanimanja,
- s pravilnikom predpisan program obdobjnega usposabljanja ni aktualen, zato ga je treba posodobiti in razširiti, tako da bo zanimiv za koordinatorje,
- v pravilniku je opredeljena tudi vsebina obdobjnega preizkusa znanja in se nanaša samo na poznavanje veljavne zakonodaje s poudarkom na novostih, kar ni več aktualno in smiselno za učinkovito delo koordinatorjev, zato je treba tudi to vsebino posodobiti.

- **Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme:**

- pravilnik je nujno dopolniti s posameznimi določili glede varnosti delovne opreme, ki je bila opredeljena v pravilnikih, ki so z uveljavitvijo ZVZD-1 prenehali veljati (motorna vozila, viličarji, lesno-obdelovalni stroji, livarska in grafična industrija),
- dopolniti je treba določila glede izpolnjevanja pogojev (usposobljenost za varno delo, NPK) za uporabo delovne opreme z lastnim pogonom (dvigala, viličarji, težka gradbena mehanizacija,...).

- **Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih:**

- pravilnik je treba dopolniti s posameznimi določili glede varnosti delovnih mest, kar je bilo opredeljeno v pravilnikih, ki so z uveljavitvijo ZVZD-1 prenehali veljati (kemično-tehnološki procesi, steklarne, kmetijsko delo),
- spremeniti in dopolniti ga je treba predvsem v zvezi z zahtevami, ki inšpektorjem pri nadzoru povzročajo največ težav, in sicer zlasti glede:
 - zagotavljanja osvetljenosti delovnih mest praviloma z naravno svetlobo in zagotavljanje vidnega stika z okolico, saj zgradbe tej zahtevi niso prilagojene,
 - opredelitve najvišje dovoljene temperature v delovnih prostorih (+28 stopinj C), kar je v praksi težko zagotavljati,
 - dovolitve nižje svetle višine od predpisane s strani pristojnega organa, kar predstavlja poseganje v gradbeno zakonodajo.

- **Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih:**

Inšpektorat RS za delo je v letu 2016 posredoval na MDDSZ predlog sprememb z obrazložitvami nekaterih določil Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Predlagane spremembe so se nanašale zlasti na naloge in delo koordinatorjev ter na obveznosti naročnikov in delodajalcev, in sicer v smislu zagotavljanja večje varnosti na gradbiščih in odgovornejšega dela prisotnih oseb na gradbiščih.

- **Pravilnik o izdaji dovoljenj za delo otrok, mlajših od 15 let:**

Inšpektorat v zadnjem obdobju opaža občuten porast števila vlog za izdajo dovoljenj za delo otrok, mlajših od 15 let, še zlasti ko gre za oglaševalske aktivnosti, in menimo, da bi bilo nujno sprejeti novo ureditev. Opažamo veliko agresivnost izvajalcev snemanj, vedno bolj zahtevne scenarije ter vedno krajše roke med vloženo vlogo ter terminom snemanja. Skoraj nobena vloga ni popolna, kar onemogoča oceno ogroženosti otrokove morale, izobraževanja in razvoja. Nujno bi bilo tudi spremeniti obrazec vloge za izdajo dovoljenja za delo otroka, mlajšega od 15 let, ker je obstoječ zastarel, poleg tega pa je za oceno škodljivosti nujen scenarij za snemanje.

Drugi predlogi:

- uskladiti Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev s spremembo določb Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1), ki določa izvajanje zdravstvenih pregledov delavcev, ki ustrezajo tveganjem za varnost in zdravje pri delu; trenutno se zdravstveni pregledi še vedno izvajajo enako kot pred spremembo ZVZD in še vedno ne vključujejo samo dejanskih tveganj na delovnih mestih,
- urediti področje usposabljanja za nudenje prve pomoči, saj zdajšnja ureditev (izvajanje je omogočeno le Rdečemu križu Slovenije) zaradi premajhnega števila oseb, ki usposablajo, povzroča precej težav inšpektorjem pri izvajanju inšpekcijskih postopkov,
- zahteva iz tretjega odstavka 61. člena ZVZD-1, po kateri mora delodajalec v primeru prenehanja predati dokumentacijo, opredeljeno v prvem odstavku 61. člena ZVZD-1, Inšpektoratu RS za delo, je nesmiselna in za inšpektorat neizvedljiva, saj za to nimamo ne potrebnih kadrov ne prostorov, zato predlagamo njeno črtanje ali spremembo ureditve,
- ZVZD-1 v VIII. poglavju opredeljuje zahteve za opravljanje strokovnih nalog ter za izdajo dovoljenj za delo. IRSD meni, da je strokovnih družb, ki jim je MDDSZ izdalo dovoljenje za delo za opravljanje strokovnih nalog, preveč, zato bi bilo nujno poiskati rešitve za znižanje njihovega števila. Predlagamo, da dovoljenja MDDSZ podeli le tistim, ki imajo zaposlenih dovolj strokovnih delavcev vseh potrebnih vrst izobrazbe. Veliko število strokovnih služb je

sicer zmanjšalo stroške izvajanja strokovnih nalog, hkrati pa se je znižala tudi strokovnost njihovega dela.

PREDLOGI S PODROČJA SOCIALNE INŠPEKCIJE

Socialna inšpekcija je aktivno sodelovala v delovnih skupinah za spremembo ZSV, ZZZDR ter ZPND, njen predstavnik pa je sodeloval tudi v delovni skupini za pripravo predlogov za reorganizacijo dela centrov za socialno delo.

V letnem poročilu IRSI bodo med drugim posebej omenjena delovna področja, ki jih nadzira socialna inšpekcija in na katerih se dejavnost prepleta oziroma dopolnjuje s sodno pristojnostjo, v katerih sodišča odredajo »naloge« izvajalcem socialno varstvene dejavnosti - npr.: namestitve oseb v varovane oddelke brez privolitve, odredanje osebnih stikov pod nadzorom centrov za socialno delo, določanje osebnih stikov otrok v rejništvu itd. - pri katerih pa se izvajalcem socialno varstvene dejavnosti ne dovoli sodelovanja v sodnem postopku.

6.3.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo

V predpisih, ki so v pristojnosti nadzora IRSI, je zaznati pomanjkljivo in nedosledno razmejitev nalog med inšpekcijo in drugimi organi, predvsem agencijami, kar se odraža v izvajanju dodeljenih pooblastil.

V ZMV je neustrezno in neučinkovito določena razmejitev nekaterih nalog med inšpekcijo, pristojno za cestni promet, in Agencijo za varnost v cestnem prometu. Inšpekcija za cestni promet pri spremembi navedenega zakona sodeluje in v delu, ki se nanaša na njene pristojnosti in ukrepe, predlaga tudi ustreznost ureditev pristojnosti in ukrepanja.

ZMV predpisuje tudi nadzor skladnosti in varnosti delov in opreme vozil, ki se nahajajo v prosti prodaji na trgu. Gre za problem velikega števila prodajnih mest in subjektov, ki izvajajo prodajo delov in opreme. Ker je obseg predpisanih temeljnih nalog inšpekcije obsežen ter ker predpisana kadrovska okrepitev po letu 2010 ni bila realizirana, naj se nadzor delov in opreme vozil, ki se nahajajo v prosti prodaji, uredi tako, kot je bil pred letom 2010, nadzor skladnosti in varnosti vozil ter delov in opreme vozil, ki so že sestavni del vozila oz. so v proizvodno-servisnem procesu namenjeni za vgradnjo pa bi ostal v pristojnosti nadzora inšpekcije, pristojne za cestni promet.

V ZZelP in ZVZelP ni dovolj natančno urejena razmejitev pristojnosti med inšpekcijo, pristojno za železniški promet, in Agencijo za železniški promet. Tudi na tem področju inšpekcija sodeluje in predlaga spremembo zakonov v smeri jasnejše opredelitve pristojnosti posameznih organov nadzora in posledično ustreznost ukrepanja v primeru ugotovljenih nepravilnosti. Zaradi lažjega in celovitejšega nadzora teh zakonov je bila predlagana tudi sprememba pogojev za inšpektorje, ki se nanašajo na delovne izkušnje.

Na področju cest je bilo zaradi ugotovljene neustreznosti opredelitve nekaterih pojmov v ZCes-1, nedorečenosti razmejitve pristojnosti organov ter neustreznosti predvidenih upravnih in prekrškovnih ukrepov na ministrstvo podan predlog potrebnih sprememb ZCes-1.

V EZ-1 so določene nedoslednosti opazne pri razmejitvi pristojnosti nadzora med inšpekcijo, pristojno za energetiko, in Agencijo za energijo.

Po Pravilniku o tehničnih normativih za postavitev, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav energetski inšpektorji v splošnem upravnem postopku odobravajo postavitev parnih kotlov in naprav. Istočasno ti inšpektorji izvajajo inšpekcijski nadzor nad parnimi kotli in napravami. Inšpektorat je zaradi neustreznosti takšne ureditve predlagal spremembo tega pravilnika.

Zaradi spremembe pristojnosti energetskih inšpektorjev po EZ-1 so določbe pravilnikov, ki niso sprejeti na podlagi EZ-1 in ki podeljujejo pristojnost nadzora energetskim inšpektorjem, protizakonite. Inšpektorat je za te primere ministrstvu predlagal ustreznou ureditev tega področja.

Rudarski inšpektorji se zaradi nejasnosti določb ZRud-1 na terenu srečujejo s problemi pri vodenju postopkov in izrekanju ukrepov. Zato je bilo ministrstvo opozorjeno na navedeno problematiko, inšpektorat pa je na tem področju podal tudi predloge sprememb ZRud-1. Problemi, ki so bili izpostavljeni, se nanašajo med drugim na ugasnitev rudarske pravice in prevzem ter izvrševanje pravic in obveznosti nosilca rudarske pravice s strani ministrstva, pristojnega za rudarstvo, vodenje postopka in ukrepanja različnih inšpekcij v primeru nelegalnih kopov, pomanjkanje ukrepov v primeru opravljanja drugih dejavnosti v rudniškem prostoru, pomanjkljivo urejen postopek opustitve rudnika oz. površinskega kopa idr.

ZRud-1 in EZ-1 predpisujeta sprejem več podzakonskih predpisov. Nesprejem teh predpisov predstavlja v praksi onemogočanje izvajanja ustreznih inšpekcijskih nadzorov in posledično tudi neurejenost posameznega področja.

6.3.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo

Predlogi so sproti posredovani matičnemu ministrstvu, zaposleni so občasno tudi člani delovnih skupin za pripravo predpisov. Sicer večino pravnega reda s področja dela IRSKGLR predpisuje EU regulativa.

6.3.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije

Nujna bi bila sprememba ZMed, skladno s predlogi oz. pripombami, ki jih je IRSKM podal skupaj z Direktoratom za medije pri ministrstvu v letih od 2012 do 2016. ZKnj-1 je že nekoliko zastarel predpis (kljub noveli 2015), predvsem z vidika vodenja inšpekcijskega nadzora po ZIN, zato je potreben prenove v določbi s konkretnimi inšpekcijskimi ukrepi. V teku je tudi sprememba ZVKD-1, kjer bi kazalo v praksi udejanjiti določbo 142. člena ZVKD-1, ki določa premestitev potrebnega števila javnih uslužbencev iz IRSOP na IRSKM, saj se je ob spremembi ZVKD-1 število nalog in pristojnosti inšpektorjev za NKD občutno povečalo.

6.3.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve

IRSNZ je opozoril na pomankljivosti in anomalije v zakonodaji na področju zasebnega varovanja, detektivske dejavnosti in delovanja strelišč. Na podlagi predlogov je sodeloval pri pripravi sprememb Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah, sprememb ZOro-1, sprememb ZVSmuč-1 in sprememb glede Pravilnika o načinu prevoza in varovanja gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk.

6.3.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo

Spremembe in dopolnitve ZObr in ZSSloV so v proceduri sprejema.

6.3.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

Na Ministrstvu za okolje in prostor trenutno potekajo obsežne spremembe zakonodaje. IRSOP aktivno sodeluje s podajanjem pripomb.

V letu 2016 sta bila podana predloga za sprembe ZRud-1 in EZ-1 v delu, ki nalagata pristojnost gradbeni inšpekciji.¹⁸ Inšpekcija za okolje in naravo je dala pobudo za spremembo ZVO-1 (157c. člen ter spremembe, ki se nanašajo na učinkovitost inšpekcijskega nadzora) in ZV-1 (uskladitev s PZ ter prenos pristojnosti nadzora nad plovbo in plovili).

Poleg tega sta bila podana še dva predloga za začetek postopka ugotavljanja neskladnosti občinskega oz. medobčinskega odloka, in sicer medobčinskega Odloka o določitvi plovbnega režima na reki Soči in na reki Koritnici (Ur. list RS št. 71/2014) in Odloka o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Uradni list RS, št. 78/2015).

6.3.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport

IRSŠŠ sproti izvaja aktivnosti podajanja predlogov in mnenj k zakonom, ki so v vladni proceduri oziroma opozarjanja resornega ministrstva v primerih, ko je na nadzoru ugotovljena pravna praznina.

6.3.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Ni predlogov za spremembo področne zakonodaje.

6.3.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke

Na področju nadzora trga zdravil so pravne podlage za sankcioniranje zaznanih kršitev, ki jih stori fizična oseba, nejasne. Problematika se kaže tudi pri uresničevanju sankcij, predpisanih v ZZdr-2 na področju dela carinskih organov (cariniki ne morejo prekrškovno ukrepati, saj ni podlage za to v ZZdr-2, ukrepajo lahko le farmacevtski inšpektorji, ki pa carinskega nadzora ne opravljajo). Težavo in tveganje predstavlja spletna prodaja zdravil, kjer zakonodaja ne daje ustreznih pravnih podlag za izsleditev kršitelja (lahko se izsledi ponudnik gostovanja spletne strani oz. ponudnik domene, s čimer pa vzrok za kršitev ni odpravljen, le-to pa vodi v ponavljajoče kršitve). Pojavlja se vse večje število mejnih izdelkov, kjer se zastavlja vprašanje pristojnosti inšpekcijskih organov, zato je, v izogib prevelikemu številu odstopov prijav, potrebno veliko usklajevanja, kar inšpekcijskim službam povečuje administrativno breme. Večje število obvestil (prijav) prispe zaradi predstavljanja izdelkov z lastnostmi za zdravljenje (kar ustreza delu definicije zdravila), kar pa ne pomeni stvarne pristojnosti JAZMP, če je bil izdelek, ki je predmet prijave, predhodno že opredeljen (prehransko dopolnilo, kozmetični izdelek...). Zaradi nejasnih pristojnosti in neživiljenjske zakonodaje se pogosto dogaja, da drugi inšpekcijski organ opravi inšpekcijski nadzor nad predpisi, ki so v dejanski pristojnosti drugega organa ter zatem zaradi nezmožnosti izrekanja sankcij zadevo odstopi pristojnemu organu brez napotila in brez zapisnika o opravljenem nadzoru, iz katerega bi bilo razvidno, kaj je odrejeno v okviru inšpekcijskega nadzora. Sankcioniranje proizvajalcev, ki nimajo dovoljenja za proizvodnjo v skladu z ZZdr-2, ni možno, možno je le sankcionirati zavezanca, ki proizvaja zdravila v nasprotju z določili že izdanega dovoljenja za proizvodnjo oziroma promet z zdravilom.

¹⁸ Glej točko 8.2.

Na področju preskrbe s tkivi in celicami so pomanjkljivo in nejasno predpisani pogoji, ki jih morajo izpolnjevati zavezanci, prav tako ni jasna pravna podlaga za izvajanje nadzora (npr. tuje pravne osebe, donorski centri, uporabniki, nov ZPPDČT), za razvrstitev izdelkov glede na zakonodajo, ki pokriva področje tkiv in celic, zdravil za napredno zdravljenje in nerutinsko pripravljenih zdravil za napredno zdravljenje. Nadalje predstavljajo problem tudi dokazila o usposabljanju po programu, ki ga določi razširjeni strokovni kolegij (RSK), pri čemer je treba opozoriti, da je ta naloga RSK predvidena v ZKVČTC. Nejasno je opredeljena tudi pristojnost Slovenija-transplanta itd. ZKVČTC je zelo problematičen zakon in praktično onemogoča, da bi se ga izvajalo tako, kot je v njem zapisano.

6.3.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor

Inšpektorji MIRS sodelujejo pri spremembah materialnih predpisov, vendar so spremembe le-teh prepočasne glede na potrebe, ki so bile zaznane med nadzori na terenu. Potrebna je sprememba ZMer-1, saj se predvideni ukrepi in sankcije nanašajo samo na posamezno merilo, ne pa tudi na primere, ko gre za neskladnost skupine meril ali sistemsko napako, ki se pojavi pri večjem številu enakih meril, kar je bilo v praksi že večkrat ugotovljeno. Prav tako so globe na nekaterih področjih premalo definirane, njihovi zneski so nesorazmerni glede na velikost zavezanca in posledično na pomen prekrška na okolico ali javni interes – oceno tveganja (npr. učinek oz. število potrošnikov, ki jih zadeva neustrezna serija izdelkov pri večjem trgovcu ali neustrezna serija izdelkov v neki majhni lokalni pekarni).

Potrebne bi bile tudi spremembe ZIPlEK v delu, ki se nanaša na nadzor nad prometom investicijskega zlata in srebra ter spremeniti bi treba višine glob za nekatere prekrške, saj je ugotovljeno, da se prav zaradi nizkih glob ponavljajo enake kršitve pri istih kršiteljih. Iz navedenega izhaja, da bi pri obeh navedenih zakonih bila potrebna sprememba izrekanja glob v razponu s strani inšpektorjev.

6.3.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije

V letu 2016 je TIRS sodeloval pri pripravah nove zakonodaje tako, da je podal predloge za spremembo oziroma ukinitvev obstoječe, in sicer ZVPot, ZASP, ZPSto-2, ZGos, ZSRT in ZIN.

Žal pa se pripombe TIRS pogosto ne upoštevajo. Poleg tega je TIRS podal tudi pripombe na vključitev TIRS v nadzor skladnosti opreme pod tlakom. Po oceni TIRS je drobljenje nadzora na dva različna inšpektorata (na energetski inšpektorat, ki že 10 let v celoti izvaja ta nadzor, in TIRS, ki nima strokovnjakov za takšno vrsto nadzora) s stališča ekonomičnosti nesmotna. Opravljanje nadzora opreme pod tlakom za TIRS tudi pomeni, da bo moral za učinkovito izvajanje nadzora zaposliti dodatne inšpektorje, ki bodo strokovnjaki s tega področja, potrebna pa bodo tudi dodatna izobraževanja.

Nadalje bi se morala višina glob uskladiti sorazmerno s težo prekrškov. Po trenutno veljavni zakonodaji je veliko glob previsokih glede na težo prekrška, ker so v istem vrednostnem razredu kot prekrški, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje.

6.3.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije

Potrebne so spremembe ZJF, ZR, ZFO-1 in ZJA.

6.3.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost

URSJV je v letu 2016 zaradi sprememb ZVISJV v letu 2015 pripravila spremembe nekaterih pravilnikov, ki so bili izdani na osnovi ZVISJV.

6.3.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije

Inšpekcija za kemikalije zaznava potrebo po spremembi osnovnega ZKem, ki ne sledi spremembam zakonodaje na drugih področjih, hkrati pa predstavlja nepotrebno administrativno oviro za zavezance. Konkretni predlogi so bili podani, Inšpekcija za kemikalije sodeluje v skupini za spremembo zakonodaje na URSK, osnutek sprememb je pripravljen.

6.3.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija

Predlagana je sprememba pete alineje 10.člena ZIN, in sicer tako, da se namesto besedila "predstojnik organa" določi besedilo "vodja inšpekcije" ali da se poišče drugo ustrezno rešitev. Pomorska inšpekcija, ki deluje znotraj Uprave RS za pomorstvo, opozarja, da v primerih, ko predstojnik organa opravlja pristojnosti iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 10. člena (veljavnega) ZIN (kot na primer določitev letnega načrta ali način dodeljevanja zadev posameznim inšpektorjem in druge naloge), lahko pride do konflikta interesov. Vplivanje predstojnika organa na dodeljevanje nalog lahko pripelje do kršitev mednarodnih obveznosti in posega v avtonomnost delovanja in odločanja inšpektorja, kar se je v preteklosti pojavilo tudi že v praksi (leto 2012). Predlagana sprememba ZIN bi bila zato nujna. Nujno je treba novelirati tudi ZPCV, saj je obstoječi pomanjkljiv, ker niso obravnavana področja zagotavljanja varnosti pri opravljanju turističnih prevozov potnikov, varne uporabe plovil in plavajočih naprav, namenjenih opravljanju gospodarskih dejavnosti, urejanja plovbnih območji in strokovne usposobljenosti upravljalcev plovil in posadk na plovilih, namenjenih za izvajanje gospodarske dejavnosti.

6.3.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji

V letu 2015 so bile sprejete predlagane spremembe ZVISJV, ki so bile pripravljene z namenom zmanjšanja kompleksnosti, odprave zapletenosti in administrativnih ovir ter skrajšanja časa trajanja nekaterih postopkov. Z navedenimi spremembami je bilo izvajanje določb zakona v letu 2016 prijaznejše do uporabnika. V letu 2016 so bili tudi posodobljeni trije podzakonski predpisi, hkrati pa se je pripravljala osnutek novega ZVISJV.

6.3.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Za vse pravne subjekte, ki tržijo neposredno ali posredno preko medmrežja, bi treba določiti obvezo postavitve pooblaščenca (prokurista) s sedežem v Republiki Sloveniji, tako da bi se zavezanci s sedežem v RS izenačili s tistimi iz drugih držav EU ali iz tretjih držav.

6.3.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije

ZIRS s predlogi aktivno sodeluje v zakonodajnih postopkih v okviru Ministrstva za zdravje in medresorskih usklajevanjih.

6.4 PREDLOGI GLEDE SKUPNE INFORMACIJSKE PODPORE IN OPREME

6.4.1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Večino potreb bi lahko zadovoljili z ustrezno nadgradnjo sistema SPIS. Za prekrškovne postopke vodijo svojo evidenco, ki je informacijsko povezana s SPIS.

6.3.2 Agencija Republike Slovenije za civilno letalstvo

/

6.4.3 Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, Inšpektor za elektronsko podpisovanje

Sistem SPIS ni primeren za vodenje in evidentiranje upravnih in prekrškovnih zadev in podporo inšpekcijskemu delu, zato naj se ga nadomesti s primernejšo programsko rešitvijo, ki bi bila bolj transparentna in predvsem lažja za uporabo.

6.4.4 Finančna uprava Republike Slovenije

Smiselno bi bilo določen del informacijske podpore poenotiti za vse inšpekcijske službe. Na enotni platformi bi bilo smiselno razvijati predvsem del, namenjen zbiranju in vrednotenju različnih podatkov, ki so podlaga za odločanje o izborih zavezancev za izvedbo nadzorov (prejete prijave, podatki drugih organov, lastni podatki inšpekcij...). Za ta del bi moralo biti zagotovljeno skupno oziroma enotno financiranje. Glede na to, da različne inšpekcije postopajo po različnih postopkovnih predpisih, bi bilo smiselno informacijsko podporo za ta del graditi na ločen način in z ločenim financiranjem.

6.4.5 Inšpektorat za javni sektor

Nujno bi bilo čimprej uvesti informacijski sistem oz. informacijsko podporo za delo inšpektorata.

6.4.6 Informacijski pooblaščenec

/

6.4.7 Inšpektorat Republike Slovenije za delo

IRSD uporablja informacijski sistem IS IRSD. Podpira enotno uveljavitev in širitev tudi na druge inšpekcijske organe, s čimer bi lažje poskrbeli za sprotno prenavljanje in nadgradnjo, ki je pogosto potrebna tudi zaradi številnih sprememb zakonodaje.

Večji poudarek pa bi treba dati standardizaciji opreme, evidencam, predvsem pa dostopu do zbirk podatkov, ki jih inšpektorji potrebujejo za učinkovitejše opravljanje inšpekcijskega nadzora, kar bi morda bilo mogoče doseči s projektom centralizacije in reorganizacije informatike v državni upravi, na podlagi katerega bo Ministrstvo za javno upravo pristojno za upravljanje informacijsko - komunikacijske infrastrukture, razvoj skupnih informacijskih rešitev ter njihovo tehnološko, procesno in organizacijsko skladnost s centralnim informacijsko komunikacijskim sistemom, izvajanje enotne informacijske varnostne politike ter za skupno načrtovanje in upravljanje vseh proračunskih virov na tem področju.

Medsebojni povezljivosti in izmenjavi informacij in podatkov različnih nadzornih organov s pomočjo sodobno informacijske podpore bi bilo treba nameniti več pozornosti, tako z vsebinskega kot tudi s finančnega vidika.

Inšpekcijski organi proaktivno objavljajo anonimizirane odločbe kot posamezne vzorčne primere, ki so npr. v določenem obdobju aktualni, vsebinsko zanimivejši za širšo javnost, zajemajo pogostejše izpostavljene institute ipd. Če bi bilo potrebno objavljati vse izrečene ukrepe, obstoječi informacijski sistem ne omogoča avtomatskega izločanja in anonimiziranja aktov, prav tako ni dovolj razpoložljivih finančnih sredstev za nadgradnjo v tej smeri in ravno tako ni razpoložljivih kadrov za opravljanje tega dela.

Zagotoviti bi bilo treba finančna sredstva za nakup strojne opreme za delo na terenu (prenosne pisarne) ter za dostop do podatkovnih zbirk neposredno s terena.

Dejstvo je, da krizni časi tudi na tem področju otežujejo večja vlaganja in vidnejše premike.

6.4.8 Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo

IRSI uporablja informacijski sistem, ki ga glede na zakonske in druge zahteve nadgrajuje skupaj s TIRS, IRSD, IRSOP in UE. Pri uporabi tega sistema se je pokazalo, da imajo lahko vsi inšpektorati isto osnovo, vendar je zaradi specifične posamezne inšpekcije potrebno program ustrezno prilagoditi. Tako je moral IRSI pri uvajanju novega informacijskega sistema posebno pozornost posvetiti vsem 7 upravnim področjem, ki jih pokriva, in zaenkrat posebnih predlogov za spremembo informacijskega sistema nima. Vsekakor pa se izkazuje potreba po poenotenju standardov informacijske opremljenosti primerljivih inšpekcij.

Uvajanje novih zahtev glede statističnega zajema podatkov izvedenih inšpekcijskih nadzorov se izraža v številnejših administracijskih opravilih inšpektorjev. Posledica tega se izkazuje tudi v manjšem obsegu izvedenega terenskega dela.

6.4.9 Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo

Zaradi varčevalnih ukrepov že nekaj časa ni bilo možno zagotavljati nadgradnje in posodobitve poslovnih aplikacij in systemske opreme. Tako je vse več težav z neprilagojenostjo aplikacij na nove pravne podlage, poizvedbe, oprema se kvari, težave so s servisiranjem opreme. Pričakuje se generalna odločitev o prihodnjih sistemih za pisarniško poslovanje, elektronskem dokumentnem sistemu in zagotovitvi sredstev za posodobitev obstoječih modulov, kot so terjatve, prekrškovna evidenca, uskladitev stanja s spremembami predpisov, in o zamenjavi dotrajane systemske opreme.

6.4.10 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije

Dobrodošel bi bil enotni informacijski sistem (aplikacija za inšpekcijske in prekrškovne postopke) za vse inšpekcijske organe.

6.4.11 Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve

IRSNZ je v začetku leta vzpostavil informacijski sistem za podporo izvajanja inšpekcijskih nadzorov in nalog prekrškovnega organa (EUPP). Od svoje ustanovitve v letu 2004 ni imel informacijskega sistema, kar je njegovo delovanje oteževalo.

6.4.12 Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo

IRSO je informacijsko povezan z večino zavezancev, pri katerih izvaja inšpekcijske nadzore. Dodatnih informacijskih povezav z drugimi inšpekcijskimi organi ne pogreša, zato tudi nima posebnih predlogov glede skupne informacijske podpore.

6.4.13 Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor

V letu 2016 se je na IRSOP zaključil sestop iz VDI okolja virtualnih Windows XP računalnikov, zamenjan je bil velik del računalnikov z novimi. Sedaj imajo vsi zaposleni na IRSOP enotno okolje, ki omogoča zaposlenim prijavo na katerikoli računalnik, neodvisno od lokacije. V preteklem letu je bil pripravljen seznam opreme za odpis. Gre za večjo količino odslužene opreme. Pereče težave v letu 2016 povzročajo odpovedi monitorjev znamke AOC. V letu 2017 se pričakuje večja količina novih monitorjev s strani MJU, s čimer bo ta težava odpravljena. V letu 2017 je potrebno zagotoviti opravljanje storitev tiskanja in najema tiskalnikov. IRSOP ima popolnoma virtualizirano strežniško infrastrukturo in bi jo lahko v celoti, v kolikor bo MJU zagotovil ustrezne kapacitete na državnem računalniškem oblaku (DRO), premaknili na to infrastrukturo. S tem bi odpadla vlaganja v lastno infrastrukturo in licence. V drugem koraku bi lahko združevali posamezne storitve, ki bi tekle na enotni infrastrukturi, npr. poštni strežnik, datotečni strežnik, imenik uporabnikov, imis strežnik, arhivski strežnik,... Vsaka inšpekcija pa bi še naprej upravljala svoj nabor uporabnikov in storitev ločeno od ostalih, kljub skupni infrastrukturi.

V letu 2016 je IRSOP zagotovil tudi dostop do CRP storitev, ki pa je zelo omejen (zgolj v obliki povpraševanja), saj zakonodaja ne omogoča inšpekcijam obdelavo osebnih podatkov, slednje pa pomeni, da ni mogoča direktna povezava na CRP strežnik, ki bi sproti sporočal vse spremembe na subjektih, zoper katere so v teku inšpekcijski postopki. V tem je velika pomanjkljivost, nad katero se pritožujejo tudi druge inšpekcije in bi bilo v tem delu smiselno spremeniti zakonodajo. Na IRSOP je bil tako v produkcijsko okolje INSPIS vpeljan način dostopov do subjektov na način posameznih povpraševanj. Dodatna storitev, ki bi jo nujno potrebovali, pa so podatki o pričetku stečajnega postopka ali katerega drugega postopka zaradi insolventnosti, ki se vodijo v posameznem postopku - inšpekcijskem ali prekrškovnem. Te informacije bi želeli pridobivati s strani AJPES takoj, ko te informacije prispejo v bazo, da bi bili o tem neposredno obveščeni. Takšno integracijo namerava IRSOP izvesti v letu 2017, slednje pa bi bilo koristno za vse inšpekcije, ki uporabljajo INSPIS.

Na področju geografskega sistema GIS je bil v letu 2016 podan predlog, da se vzpostavi enotni GIS in ta se je dejansko že vzpostavljala na MJU celo drugo polovico leta 2016. Storitve je že dostopna pod imenom »Portal odprtih podatkov Slovenije OPSI« in obvezuje vse ustanove javnega sektorja, da jo uporabljajo. Zagotoviti bo treba še dodaten modul za INSPIS, ki bo omogočal povezavo med GIS in INSPIS, tu je mišljeno polnjenje lastnih slojev (geolokacije) za posamezno inšpekcijo, kot tudi možnost prostorskih analiz (npr. število nadzorov na nekem območju, območje posameznega inšpektorja,..) in zbran nabor slojev, ki jih posamezna inšpekcija potrebuje pri delu na enem mestu. Nadalje bi bilo treba poenotiti opremo / storitev, ki bi jo inšpektorji potrebovali na terenu za dostop do geografskih podatkov. Tukaj je mišljeno, da bi se uporabljala čimbolj enotna oprema, način delovanja in morebitne licence.

6.4.14 Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport

Inpektorat uporablja svojo aplikacijo v zvezi z vodenjem prekrškovnih in inšpekcijskih postopkov, kar pa se tiče druge informacijske opreme, skrbijo za to pristojne službe na ministrstvu.

6.4.15 Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

/

6.4.16 Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke

Vzpostavi naj se skupni informacijski program, ki bi bil dostopen vsem inšpektoratom in bi omogočal enostaven dostop do ugotovitev in odločitev pri istih poslovnih subjektih; pogosto se namreč zgodi, da isti poslovni subjekt nadzoruje več inšpektoratov in bi se tako tudi olajšalo pridobivanje dokazov.

6.4.17 Urad Republike Slovenije za meroslovje, Sektor za meroslovni nadzor

Inšpektorji že vrsto let uporabljajo lastno informacijsko orodje MIRS-info.

6.4.18 Tržni inšpektorat Republike Slovenije

V preteklosti se je zaradi nekompatibilnosti vseh aplikacij, ki so jih pri svojem delu morali uporabljati zaposleni, administrativno delo vseh in s tem tudi tržnih inšpektorjev, ko so pristojnim organom ali javnosti poročali o določenih podatkih, vsako leto povečevalo. Zato se je z letom 2009 začel uporabljati enotni in enoviti informacijski sistem INSPIS, ki te slabosti odpravlja. Inšpektorji se zdaj manj ukvarjajo z administrativnim in več s strokovnim inšpekcijskim delom. Da je INSPIS dober informacijski sistem za inšpekcije, so spoznali tudi na IRSD, IRSI, IRSOP ter v prekrškovnem delu tudi vse upravne enote. Še tri inšpekcije pa so v letu 2016 pokazale interes za prevzem INSPIS-a za svoj informacijski sistem. TIRS podpira prizadevanja Inšpekcijskega sveta za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema inšpektoratov (eSI) za vse inšpekcije. Pri tem naj se zaradi ekonomičnosti, že vloženega znanja in denarja ter hitrejši realizacije za eSI postavi in nadgradi katera od obstoječih rešitev. Pri izbiri eSI-ja morajo biti na prvem mestu inšpektorji, saj le-ti edini istočasno izvršujejo tako upravne kot prekrškovne naloge. Za osnovo eSI-ja bi se lahko uporabil INSPIS, s čimer bi lahko vse inšpekcije relativno hitro dobile svoj tako potreben in dolgo pričakovani informacijski sistem. Še posebej, ker je INSPIS že danes pripravljen, da se ob uvedbi novega enotnega dokumentnega sistema države hitro in enostavno spremeni iz horizontalnega v vertikalni gradnik državne računalniške infrastrukture.

TIRS si vedno znova prizadeva dosežanje uspehe še nadgraditi in izboljšati. Še več spodbude za delo pa prinaša dejstvo, če lahko s svojim delom pomaga tudi drugim (inšpekcijskim) organom, gospodarstvu in potrošnikom. Zato je v letu 2015 začeli tudi s projektom Pameten inšpektor oziroma e-inšpektor. Gre za projekt prilagajanja dela inšpektorja na terenu potrebam in zahtevam vse večje digitalizacije dela in podatkov. V letu 2016 je projekt napredoval, saj so se začeli izvajati konkretni postopki izdelave pilotne različice programa, ki bo inšpektorjem omogočal uporabo računalnika neposredno na terenu. Uporaba pilotnega programa bo opravljena v prvi tretjini leta 2017, ko bodo tudi znani pogoji za implementacijo projekta v stalno uporabo. V testni fazi se bo implementiral del projekta, ki je namenjen inšpektorjem, če bodo čas in resursi dopuščali, pa še del, ki je namenjen samoocenjevanju podjetij.

Na tem mestu je treba še poudariti, da se vse aktivnosti, ki jih TIRS opravlja v zvezi s tem projektom, odvijajo po eni strani zaradi posluha gospodarskega subjekta, ki je svojo informacijsko rešitev brezplačno ponudil v uporabo do zaključka pilotnega projekta ter po drugi strani zaradi požrtvovalnega dela članov projektne skupine, ki precej dela opravijo v prostem času.

6.4.19 Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Sektor proračunske inšpekcije

Glede na trenutni obseg dela in pristojnosti proračunske inšpekcije obstoječa informacijska oprema ustreza, v primeru širjenja pooblastil proračunske inšpekcije in večjega števila proračunskih inšpektorjev pa bodo potrebne tudi spremembe na področju informacijske podpore.

6.4.20 Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost

Inšpekcije naj bi uporabljale enoten informacijski sistem, ki bi moral omogočati elektronsko poslovanje med inšpekcijami. Zagotoviti je potrebno povezljivost zbirk podatkov in ustrezne nivoje dostopa do teh podatkov. Vzpostaviti bi treba »vladni oblak« (elektronsko podpisovanje, elektronski registri, ...). Informacijski sistem bi moral biti takšen, da bi zagotavljal izdelavo vseh statistik.

6.4.21 Urad Republike Slovenije za kemikalije, Inšpekcija za kemikalije

/

6.4.22 Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, Pomorska inšpekcija

/

6.4.23 Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Inšpekcija za varstvo pred sevanji

URSVS se v zvezi z vzpostavitvijo enotnega informacijskega sistema pridružuje predlogom Inšpekcijskega sveta.

6.4.24 Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

V celotni državni upravi bi treba posodobiti dokumentacijski sistem na način, da bi bil povezljiv z bazami podatkov in s sistemi za podporo procesov posameznih organov.

6.4.25 Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije

/

7. REGIJSKE KOORDINACIJE INŠPEKTORJEV

Na podlagi 9. člena Poslovnika so bile za koordinacijo dela inšpekcij na regionalni ravni ustanovljene regijske koordinacije inšpektorjev kot notranje organizacijske oblike delovanja Inšpekcijskega sveta. Člani regijske koordinacije inšpektorjev so vodje območnih enot inšpekcij, predsednik koordinacije pa je vodja območne enote ene od inšpekcij. Na predlog predstojnikov inšpekcij predsednika koordinacije imenuje predsednik Inšpekcijskega sveta za dobo dveh let. Število in območja delovanja koordinacij določi predsednik Inšpekcijskega sveta.

Seznam regijskih koordinacij inšpektorjev in njihovih predsednikov¹⁹:

RKI	Predsednik	Kontakt	Mandat traja do
1. Celje	Andreja But	andreja.but@gov.si	4. 5. 2017
2. Koper	Tadeja Vičič Lilić	tadeja.vicic.lilic@mors.si	16. 2. 2017
3. Kranj	Irena Rehberger Ujčič	irena.rehberger-ujcic@gov.si	3. 8. 2017
4. Ljubljana	Mirana Omerzu	mirana.omerzu@gov.si	1. 12. 2018
5. Maribor	Janez Šajt	janez.sajt@mors.si	3. 4. 2017
6. Murska Sobota	Darja Koren	darja.koren@gov.si	2. 9. 2017
7. Nova Gorica	Mateja Blažej	mateja.blazej@mors.si	26. 9. 2018
8. Novo mesto	mag. Romana Tomše	romana.tomse@gov.si	2. 9. 2017

Pregled upravnih enot, katerih področja sodijo v posamezno regijsko koordinacijo inšpektorjev:

Sedež RKI	Območje upravnih enot
Celje	Celje, Hrastnik, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Trbovlje, Velenje, Zagorje ob Savi, Žalec
Koper	Cerknica, Ilirska Bistrica, Izola, Koper, Piran, Postojna, Sežana,
Kranj	Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič
Ljubljana	Domžale, Grosuplje, Kamnik, Litija, Ljubljana, Logatec, Vrhnika
Maribor	Dravograd, Lenart, Maribor, Ormož, Pesnica, Ptuj, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ruše, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica
Murska Sobota	Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota
Nova Gorica	Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica, Tolmin
Novo mesto	Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica, Trebnje

Koordinacija se sestaja najmanj enkrat na vsake tri mesece. O svojem delu poroča predsedniku Inšpekcijskega sveta, konec leta pa odda letno poročilo na predpisanem obrazcu.

V letu 2016 so bili predsedniki regijskih koordinacij inšpektorjev vabljeni na tri seje Inšpekcijskega sveta, in sicer:

¹⁹ Tabela predstavlja stanje na dan 31. 12. 2016. Aktualni seznam predsednikov RKI je objavljen na spletni strani MJU oziroma je dostopen preko spletne povezave:

http://www.mju.gov.si/si/o_ministrstvu/inspekcijski_svet/regijska_koordinacija_inspektorjev/

- na sejo, ki je bila dne 7. 3. 2016 in na kateri je bil predstavljen projekt »Pametni inšpektor«, v obravnavi pa je bilo tudi Poročilo o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015;
- na sejo, ki je bila dne 12. 10. 2016, na kateri so bile obravnavane naslednje teme: vodenje postopkov zoper zavezance, ki opravljajo svojo dejavnost v fiktivnih poslovnih prostorih, izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja ter predstavitev Upravne akademije;
- na zadnjo sejo v letu 2016, ki je bila dne 15. 12. 2016 in na kateri so predsedniki regijskih koordinacij inšpektorjev in vodje odborov Inšpekcijskega sveta poročali o delu in dobrih praksah v letu 2016, v nadaljevanju pa je debata potekala o pripravi podatkov in vsebin za pripravo poročila o delu Inšpekcijskega sveta v letu 2016, o pripravi podatkov in vsebin za pripravo poročila o realizaciji strateških usmeritev in prioritet inšpekcijskih organov v letu 2016 ter o pripravi strateških usmeritev in prioritet dela inšpekcijskih organov za leto 2017.

7.1 ANALIZA KVANTITATIVNIH PODATKOV REGIJSKIH KOORDINACIJ INŠPEKTORJEV

Regijske koordinacije inšpektorjev opravljajo skupne nadzore, kadar ocenijo, da bi takšni nadzori prispevali k hitrejši in učinkovitejši rešitvi problemov. Iz pregleda podatkov o skupnih akcijah je razvidno, da je bilo v letu 2016 opravljenih 322 skupnih nadzorov, v okviru katerih je bilo pregledanih 1.923 subjektov, kršitve pa so bile ugotovljene pri 618 subjektih (32,12 %).

RKI	Sestanki	Nadzori	Subjekti	Kršitve	Upravni ukrepi	Prekr. ukrepi	Inšpekcije
RKI Celje	3	56	433	132	121	130	9
RKI Koper	4	50	215	102	122	119	9
RKI Kranj	4	61	253	91	73	88	8
RKI Maribor	2	58	269	68	30	75	9
RKI Murska Sobota	4	46	208	68	45	42	9
RKI Nova Gorica	4	19	220	45	26	13	8
RKI Novo mesto	4+3 ²⁰	18	155	58	42	27	9
RKI Ljubljana	3	14	170	54	28	44	12
Skupaj	31	322	1923	618	487	538	
Povprečno	3,9	40,3	240,4	77,3	60,8	67,3	

Preglednica 6: Skupne akcije regijskih koordinacij inšpektorjev

Pomen naslovov v tabeli:

- Sestanki: število sestankov regijske koordinacije v obravnavanem letu
- Nadzori: število opravljenih skupnih nadzorov
- Subjekti: število pregledanih subjektov v okviru skupnih akcij
- Kršitve: število subjektov, pri katerih so bile ugotovljene kršitve
- Upravni ukrepi: skupno število izdanih upravnih ukrepov vseh sodelujočih inšpekcij
- Prekrškovni ukrepi: skupno število izdanih prekrškovnih ukrepov vseh sodelujočih inšpekcij
- Inšpekcije: število inšpekcij, ki sodelujejo v regijski koordinaciji

²⁰ RKI Novo mesto se je v letu 2016 sestala štirikrat na rednih sestankih, ki so bili skicani v vsakem tromesečju, in trikrat na izrednih sestankih, sklicanih na pobudo članov RKI Novo mesto zaradi obravnavanja vprašanj izvajanja nadzora nad pekarnami in problematike nezakonito pridobljenega premoženja Romov.

Vse sodelujoče inšpekcije skupaj so izdale 487 upravnih in 538 prekrškovnih ukrepov.

Delež subjektov, pri katerih so bile ugotovljene kršitve:

RKI	Število pregledanih subjektov v okviru skupnih nadzorov	Število subjektov, pri katerih so bile ugotovljene kršitve	Delež v %
RKI Celje	433	132	30,5
RKI Koper	215	102	47,4
RKI Kranj	253	91	35,9
RKI Maribor	269	68	25,3
RKI Murska Sobota	208	68	32,7
RKI Nova Gorica	220	45	20,5
RKI Novo mesto	155	58	37,4
RKI Ljubljana	170	54	31,8
Skupaj	1923	618	32,12

Preglednica 7: Delež pregledanih subjektov po posamezni regijski koordinaciji inšpektorjev

7.2 SPLOŠNA PROBLEMATIKA V ZVEZI Z UGOTOVITVAMI NA TERENU

RKI Celje:

Anonimne prijave se pogosto izkažejo bodisi za neresnične bodisi imajo podlago v neurejenih družinskih ali medsosedskih odnosih, ki pa niso v okviru pristojnosti inšpekcijskih organov. Prijavitelji zelo pogosto zavračajo pojasnila o pristojnostih inšpekcijskih organov in vztrajajo pri tem, da inšpektorji morajo ukrepati, četudi za to nimajo zakonskih pooblastil. Prijavitelji tudi pogosto grozijo z medijskimi objavami, nekateri postanejo žaljivi in celo fizično agresivni, zato se pri inšpekcijskih pregledih povečuje število asistenc in intervencij policije.

Problem predstavljajo tudi pravne praznine glede pristojnosti inšpekcijskih organov, ki se največkrat odkrijejo pri skupnih nadzorih. Zakonodajalec bi moral v takih primerih hitreje ukrepati in pričeti s postopkom ustrezne spremembe zakonodaje. Tudi sicer bi moral zakonodajalec bolj upoštevati mnenje inšpektorjev – na primer globe zaradi vožnje v naravnem okolju so predpisane v prenizkih zneskih in kršiteljev ne odvrtaajo od ponavljanja teh kršitev.

RKI Koper:

Veliko prijav se izkaže kot posledica slabih medosebnih odnosov, za razrešitev katerih želijo prijavitelji uporabiti inšpekcijske organe.

Veliko je pravnih praznin in neusklajenosti zakonodaje, ki ureja oddajanje sob v najem.

RKI Kranj:

V veliko primerih se izkaže, da se prijave, v katerih prijavitelji zatrjujejo hude kršitve in z njimi seznanijo ne samo inšpekcijske organe, ampak tudi ministre resornih ministrstev, predsednika Vlade RS, predsednika republike..., v resnici nanašajo na malenkostne kršitve in so rezultat medosebnih sporov.

RKI Maribor:

Skupne akcije v letu 2016 so se izvajale tako, da je sodelovalo manjše število inšpekcij, ki so delovale usmerjeno.

RKI Murska Sobota:

Nekateri zavezanci v inšpekcijskih postopkih vztrajno zavračajo pojasnila ali opozorilne ukrepe inšpektorjev. V takih primerih mora inšpektor biti sposoben umiriti konfliktno stranko in postopek izpeljati do konca. Za uspešno izvedbo inšpekcijskih postopkov s t.i. težavnimi strankami so koristna izobraževanja, ki se nanašajo na delo s strankami, obvladovanje stresa in podobno.

RKI Nova Gorica:

Posamezne inšpekcijske službe, policija in medobčinsko redarstvo ob skupnih nadzorih med seboj dobro sodelujejo. Aktualna je problematika varnosti inšpektorjev pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov na terenu in tudi v pisarnah, saj je vedno več verbalnega in fizičnega nasilja s strani kršiteljev, predvsem takrat, ko so jim izrečene globe. Z nasilnimi kršitelji se soočajo predvsem inšpektorji TIRS, IRSKGLR in UVHVVR. Kljub možnosti asistencije policije pri izvajanju inšpekcijskega nadzora pri potencialno nevarnih zavezancih, se vseh nevarnosti ne da predvideti. Dodatna varnost in tudi dodatno zdravstveno zavarovanje inšpektorjev bi se lahko zagotovila z ustreznimi dopolnitvami ali spremembami ZIN.

RKI Novo mesto:

Najbolj pereča problematika (nadzor nad pekarnami in nezakonito pridobljeno premoženje Romov) na terenu je bila obravnavana na izrednih sestankih.²¹ O ugotovitvah s področja pristojnosti FURS je bil v Slovenskih novicah objavljen članek. Glede reševanja problematike nezakonito pridobljenega premoženja Romov RKI Novo mesto sodeluje tudi z Okrožnim državnim tožilstvom v Novem mestu.

RKI Ljubljana:

Izvajanje skupnega nadzora več inšpekcijskih organov se je izkazalo za veliko bolj učinkovito kakor pa, če inšpekcijski organi vsak posebej opravljajo nadzor pri istem zavezancu. V skupnem nadzoru je lažje preprečiti izigravanje zakonodaje na način, da se zavezanci vsakemu nadzornemu organu predstavljajo drugače.

7.3 TEŽAVE PRI DELOVANJU REGIJSKIH KOORDINACIJ INŠPEKTORJEV

RKI Celje:

Več manjših nesporazumov so imele inšpekcije v okviru RKI Celje z IRSOP, zaradi česar se je RKI Celje v treh primerih za pomoč in mnenje obrnila tudi na MJU. Kljub temu je sodelovanje vseh inšpekcij v okviru RKI Celje korektno.

Sodelovanje s policijo je bilo odlično, saj je inšpektorjem kadarkoli na razpolago za asistenco ali izvedbo intervencije, tudi če ni mogoče upoštevati 7 dnevne roka za vložitev vloge. Zelo kooperativni so tudi predstavniki mobilnih enot FURS, ki zaradi nošenja orožja ob skupnem nadzoru poleg opravljanja inšpekcijskega nadzora ostalim sodelujočim zagotavljajo tudi varnost.

RKI Koper:

Težav pri delovanju koordinacije ni bilo, prav tako je bilo uspešno sodelovanje s policijo, ne glede na njihove kadrovske težave ter stavko.

RKI Kranj:

Sodelovanje inšpekcij v letu 2016 je bilo zelo dobro, inšpekcije so svoje delo opravile uspešno.

RKI Maribor:

/

RKI Murska Sobota:

²¹ Glej opombo št. 20.

Težav pri delovanju RKI Murska Sobota ni bilo, saj inšpekcije med seboj zelo dobro sodelujejo in si izmenjujejo podatke. Konkretne prijave so prispale bodisi na naslov samo enega nadzornega organa, ki je o prijavi obvestil tudi tiste inšpektorate, katerih pristojnost je izhajala iz vsebine prijave, bodisi je ista prijava prispela na naslove več inšpektoratov, ki so si ugotovitve v konkretni zadevi med seboj takoj izmenjali oziroma jih posredovali še drugim pristojnim inšpektoratom. Hiter pretok dobrih informacij med inšpektorati je zelo dobrodošel, saj se inšpektor lahko pripravi na nadzor in ga tudi lažje izvede.

RKI Nova Gorica:

V letu 2016 ni bilo težav pri delovanju RKI Nova Gorica. Izvedeni so bili štire sestanki, skupni nadzori so se izvajali v okviru RKI in na osnovi predhodnih dogovorov med samimi inšpekcijami in policijo. Pri izbiri nalog so se upoštevale izkušnje preteklih let in morebitni problematični subjekti. Sodelovanje med samimi inšpekcijskimi službami in policijo je potekalo zgledno. Pri nekaterih nadzorih so sodelovali tudi medobčinski redarji.

RKI Novo mesto:

Vsi inšpekcijski organi v okviru RKI Novo mesto aktivno sodelujejo in dajejo pobude za skupne nadzore, ostali organi pa pri tem intenzivno sodelujejo v okviru svojih zmožnosti.

RKI Ljubljana:

Inšpekcijski organi so zelo odzivni in vedno so pripravljene sodelovati v skupnih akcijah. Običajno je treba dogovoriti le časovni okvir, ki ustreza vsem sodelujočim v skupni akciji, potem pa se postopek zelo hitro izvede.

7.4 POBUDE IN PREDLOGI ZA BOLJŠE DELOVANJE

RKI Celje:

Naj se skliče sestanek samo za predsednike vseh RKI, da bi lahko izmenjali izkušnje, informacije in pozitivne prakse. Vsem inšpekcijskim organom naj se omogoči enotna opremljenost z osnovnimi sredstvi, saj je na različnih lokacijah različno poskrbljeno za varnost inšpektorjev (nekateri inšpekcijski organi imajo zaposlene vratarje, varnostno službo, uporabljajo domofone, nekateri nimajo ničesar od tega). Prav tako naj se sprejmejo ustrezni normativi glede varnostnih ukrepov.

RKI Koper:

Način dela in obravnavanja primerov v okviru regijske koordinacije je ustrezen, zato posebnih pobud in predlogov glede delovanja RKI Koper ni.

RKI Kranj:

Tudi s strani RKI Kranj je bila podana pobuda, da bi se organiziral sestanek samo za predsednike vseh RKI. Poleg tega je bil podan tudi predlog, naj se uredi vprašanje enakovrednega plačila za opravljanje funkcije predsednika RKI, in sicer tako, da to plačilo ne bi bilo odvisno od predstojnika, saj le-ta praviloma nima možnosti za odobritev tovrstnega plačila.

RKI Maribor:

Pred odstopom zadeve v pristojno obravnavanje drugemu inšpekcijskemu organu po določbah ZUP bi bilo smiselno, da se inšpekcijski organi medsebojno posvetujejo o stvarni pristojnosti v konkretnem primeru.

RKI Murska Sobota:

V letu 2017 naj se nadzori v okviru RKI izvajajo:

- na podlagi predhodno dogovorjenih nadzorov na sedežih inšpektoratov,

- na podlagi prijav ter
- v primeru izrednih dogodkov tudi po takih dogodkih.

RKI Nova Gorica:

Tudi v prihodnje naj bodo skupni nadzori organizirani tako, da se izvajajo znotraj RKI, kot tudi tako, da se posamezne inšpekcijske službe same dogovorijo za skupni nadzor, tudi s policijo. Tak način izvajanja skupnih nadzorov se je izkazal za učinkovitega.

RKI Novo mesto:

Posebnih pobud in predlogov za leto 2017 ni.

RKI Ljubljana:

V primerih, ko mora v nadzoru sodelovati več inšpekcijskih služb, so skupne akcije bolj učinkovite, če se nadzorni organi glede njih dogovorijo sami kakor pa če so v naprej predvidene.

7.5 PRIMERJAVA 2007-2016

	Število opravljenih skupnih nadzorov	Število pregledanih subjektov v okviru skupnih nadzorov	Število subjektov, pri katerih so bile ugotovljene kršitve	Skupno število izdanih upravnih ukrepov	Skupno število izdanih prekrškovnih ukrepov
2007	178	723	241	189	224
2008	329	1783	629	425	736
2009	358	1748	554	330	560
2010	459	2004	551	285	502
2011	593	3276	876	641	971
2012	355	2707	538	334	606
2013	947	5696	1192	636	823
2014	400	3091	1001	878	813
2015	363	2322	596	521	527
2016	322	1923	618	487	538

Preglednica 8: Pregled opravljenega dela in izdanih ukrepov regijskih koordinacij inšpekcij med leti 2007 in 2016.

Iz primerjalnih podatkov za obdobje 2007-2016 je razvidno, da je število skupnih nadzorov od leta 2007 dalje raslo, razen v 2012, ko je nekoliko padlo. Razlog za to je v reorganizaciji inšpekcijskih organov in dejstvu, da so nekatere regijske koordinacije inšpektorjev v tem letu ostale brez vodij. Podobna ugotovitev velja pri številu pregledanih subjektov v okviru skupnih akcij in kršitev. V letu 2016 je vrednost postavk ponovno upadla.

8. ODBORI INŠPEKCIJSKEGA SVETA

Odbori Inšpekcijskega sveta so še ena od notranjih organizacijskih oblik delovanja Inšpekcijskega sveta. V 8. členu Poslovnika je določeno, da v okviru Inšpekcijskega sveta delujejo štiri odbori, in sicer:

- odbor za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti inšpekcijskih služb,
- odbor za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,
- odbor za informacijsko podporo ter
- odbor za pravno področje.

Odbori Inšpekcijskega sveta s svojim delom pripomorejo k večji učinkovitosti, strokovnosti in usklajenosti posameznih akcij in reševanju problemov širše narave.

Stanje članstva v odborih na dan 31. 12. 2016 je bilo naslednje:

Vodja odbora	Odbor	Člani:
Milivoj Dolščak	Odbor za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje	Breda Gruden (UA) in mag. Roman Zupanec (IRSO)
Andrej Žakelj	Odbor za pravno področje	Saša Dragar Milanovič-namestnica, Polona Cankar, Nataša Trček, Eva Cankar Farkaš.
mag. Mitja Perko	Odbor za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti inšpekcijskih služb	Dunja Sever-namestnica, Janez Novak, Saša Gornik
Aleksander Golob	Odbor za informacijsko podporo	Marjan Rosa-namestnik, Andreja Bizjak, mag. Romana Lah, Mojca Ferluga

8.1 ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

Zadnjih nekaj let odbor največ pozornosti namenja organizaciji različnih brezplačnih oblik usposabljanj za inšpektorje. Na podlagi analiz o udeležbi inšpektorjev na različnih oblikah usposabljanj in tudi na podlagi mnenj, izmenjanih na sejah inšpekcijskega sveta, odbor ugotavlja, da v posameznih inšpektoratih ne morejo zagotoviti učinkovitega usposabljanja svojih inšpektorjev, ker v okviru proračunskih sredstev za to nimajo zagotovljenih dovolj finančnih sredstev. Brezplačna usposabljanja za inšpektorje seveda niso bila izvedena brezplačno, sredstva za organizacijo in izvedbo je zagotovila Upravna akademija oziroma Ministrstvo za javno upravo, ki se je pri pripravi kriterijev za izvedbo brezplačnih usposabljanj zavedalo pomena usposabljanj za učinkovito delo inšpektorjev. Ker je višina finančnih sredstev za izvedbo brezplačnih oblik usposabljanj omejena, se je odbor na podlagi predlogov posameznih inšpektoratov odločil za usposabljanja, na katerih se inšpektorji seznanjajo z izkušnjami in novostmi na področju upravnega postopka, prekrškov in inšpekcijskega nadzora. V letu 2016 je bilo že drugič organizirano tudi usposabljanje predstojnikov inšpekcij, saj so za učinkovito vodenje inšpekcij za predstojnike, poleg dobrega poznavanja svojega področja dela, zelo

pomembna tudi razna funkcionalna znanja s področja izvajanja proračuna, upravljanja s kadri, komuniciranja z javnostmi ipd. Poleg tega pa predstojniki inšpekcij, ki na mnogih področjih intenzivno sodelujejo z drugimi inšpekcijami, med seboj izmenjujejo informacije o dobrih praksah in izkušnjah.

V letu 2016 se je odbor sestal na eni seji, in sicer dne 16. 09. 2016, na kateri so se člani odbora najprej seznanili s sklepom predsednika Inšpekcijskega sveta o imenovanju vodje Upravne akademije za članico odbora, nato pa so se dogovorili o aktivnostih odbora pri posodobitvi programov usposabljanja, pregledali poročilo Upravne akademije o izvedenih usposabljanjih za inšpektorje v letu 2016 ter se dogovorili o možnostih organiziranja usposabljanj inšpektorjev v zadnjem četrtletju leta 2016.

V zvezi s posodobitvijo programov usposabljanj je vodja Upravne akademije odbor seznanila, da si prizadevajo za čimprejšnjo posodobitev vseh programov usposabljanj in predvsem za izvedbo posameznih programov v obliki spletnih e-izobraževanj. Odbor je izrazil vso podporo pri prizadevanjih akademije za uvedbo e-izobraževanja pri usposabljanju inšpektorjev povsod, kjer je to vsebinsko smiselno in mogoče, v razpravi so bile izpostavljene tudi nekatere dobre prakse pri tovrstnih usposabljanjih. Odbor je v zvezi s tem sprejel tudi naslednji sklep: Odbor se je seznanil s predlogom upravne akademije za posodobitev programov usposabljanj in pri tem izrazil vso podporo in v okviru svojih pristojnosti tudi vso potrebno pomoč.

Pri obravnavi možnosti za organiziranje usposabljanj inšpektorjev v zadnjem četrtletju leta 2016 se je odbor seznanil s podatki o udeležbi inšpektorjev na različnih oblikah usposabljanj, ki so bile izvedene v okviru Upravne akademije v prvih treh četrtletjih leta 2016. Kljub zadovoljivim rezultatom je bilo ugotovljeno, da bo v preostanku leta 2016 izvedeno še nekaj brezplačnih oblik usposabljanj, predvsem za tiste inšpektorate, ki zaradi varčevalnih ukrepov nimajo dovolj finančnih sredstev za usposabljanje svojih inšpektorjev. Vodja Upravne akademije je odbor seznanila, da so za organiziranje brezplačnih usposabljanj v akademiji pripravili posebne kriterije, na podlagi katerih bo v zadnjem delu leta 2016 mogoče organizirati tudi brezplačne oblike usposabljanj za inšpektorje. V zvezi s tem je bil v razpravi izoblikovan predlog, da Upravna akademija v letu 2016 za inšpektorje poskuša organizirati tri brezplačne oblike usposabljanj za inšpektorje, in sicer dve usposabljanji za inšpektorje o aktualnih vprašanih inšpekcijskega nadzora po ZIN in ZP-1 ter eno usposabljanje za predstojnike oziroma vodje posameznih inšpekcij s tematiko komuniciranja z javnostmi, predvsem z različnimi mediji. V zvezi s tem sta bila sprejeta tudi naslednja sklepa:

- sklep: Odbor predlaga, da Upravna akademija v okviru svojih možnosti še v letu 2016 organizira dve brezplačni usposabljanji o aktualnih vprašanih inšpekcijskega nadzora po ZIN in ZP-1, ter eno usposabljanje za predstojnike oziroma vodje inšpekcij s tematiko komuniciranja z javnostmi, predvsem z mediji.
- 2.sklep: Odbor se je seznanil z informacijo Upravne akademije o izvedenih usposabljanjih za inšpektorje v dosedanjem obdobju leta 2016.

Končna ugotovitev je, da se je v letu 2016 različnih oblik usposabljanj udeležilo bistveno več inšpektorjev kot v minulih letih. V letu 2016 se je posameznih oblik usposabljanj udeležilo 1.087 inšpektorjev, od tega 255 na usposabljanjih, ki jih je Upravna akademija organizirala brezplačno. V letu 2016 je poleg omenjenih usposabljanj 66 inšpektorjev opravljalo tudi strokovni izpit za inšpektorja. V primerjavi s podatki minulih let je to izjemen rezultat, saj se je, na primer, v enakem obdobju leta 2015 omenjenih usposabljanj udeležilo le 343 inšpektorjev.

Odbor si bo še naprej prizadeval, da bo usposabljanje inšpektorjev ostalo visoko na prioritetni listi pri postavljanju ciljev za čim bolj učinkovito delo inšpektorjev in za organizacijo brezplačnih oblik usposabljanj, predvsem za tiste inšpektorate, ki v svojih finančnih načrtih ne bodo mogli zagotoviti potrebnega obsega usposabljanj svojih inšpektorjev.

Nenazadnje je treba poudariti, da je za učinkovito delo odbora izjemnega pomena dobro sodelovanje z Upravno akademijo, kar se najlažje zagotavlja tako, da je vsakokratni vodja Upravne akademije tudi član odbora. Vse aktivnosti odbora in njihova realizacija se dogovorijo

že na sejah odbora, brez nepotrebnih dopisovanj in usklajevanj med odborom in Upravno akademijo. Sodelovanje med odborom in Upravno akademijo je že vrsto let zgledno in dosega dobre rezultate.

8.2 ODBOR ZA PRAVNO PODROČJE

Odbor je v letu 2016 sestankoval bodisi v živo bodisi je imel korespondenčne seje, obravnaval pa je: 2 pobudi IRSOP za spremembo zakonodaje (Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, ZRud-1) in Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15, EZ-1)), problematiko parkirišča v Trnovljah, ki jo je v obravnavanje posredovala RKL Celje, problematiko vročanja zastopnikom gospodarskih družb, ki so tujci, in ustanavljanje gospodarskih družb »na zalogo«.

V zvezi z vprašanjem elektronskega vročanja upravnih aktov je bilo ugotovljeno, da normativna podlaga za to že obstaja, v praksi pa še ni vzpostavljeno. V zvezi z ustanavljanjem gospodarskih družb obstaja problem tako imenovanih »mirujočih« družb – tistih, katerih poslovne deleže kdo prevzame, potem pa preko njih in z obidom zakona izvaja nepravilnosti. Odbor je v zvezi s tem oblikoval predlog za spremembo Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15, ZGD-1), in sicer, naj se v ZGD-1 doda obveznost, da se ob ustanovitvi gospodarske družbe določi tudi elektronski naslov za vročanje. Odbor je ugotovil, da bi bilo elektronsko vročanje za državo ugodneje, saj bi bil strošek takega vročanja 1/3 cene, ki se sedaj plačuje Pošti Slovenije, vstop v sistem elektronskega vročanja pa bi bil brezplačen. Naslednji predlog odbora je bil tudi sprememba določbe ZIN, ki ureja obravnavanje anonimnih prijav. Le-teh je v praksi zelo veliko. Odbor je pripravil tudi besedilo predloga za spremembo drugega odstavka 24. člena ZIN, ki ureja obravnavanje anonimnih prijav, pri pripravi tega besedila pa je upošteval tudi vsebino članka prof. dr. Albina Igljučarja z naslovom »Anonimna prijava kot primer nemoralnosti pravne norme«, objavljenega v reviji Pravna praksa.²² V zvezi z ukrepom navideznega odkupa je odbor mnenja, da je brez tega ukrepa težko opravljati inšpekcijski nadzor, zato bi bilo dobro, če bi ga bilo mogoče izvajati tudi v inšpekcijskem postopku, ne le v prekrškovnem. Odbor predlaga tudi ponovno uvedbo značk za inšpektorje.

8.3 ODBOR ZA MERJENJE USPEŠNOSTI, UČINKOVITOSTI IN KAKOVOSTI INŠPEKCIJSKIH SLUŽB

Odbor za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti dela inšpekcijskih služb je v letu 2016 nadaljeval s spremljanjem izvajanja metodologije kazalnikov učinkovitosti inšpekcijskih organov.

Konec leta 2015 in v prvi polovici leta 2016 je bilo izvedenih več korespondenčnih posvetov glede kazalnikov s posameznimi člani odbora in drugimi inšpekcijskimi službami. Izvedena so bila predvsem posvetovanja glede pravilnega razumevanja posameznih pojmov in enotnega zajemanja podatkov, ki so bila podlaga za izdelavo letnega poročila IS za leto 2015.

Izvedena so bila tudi posvetovanja glede opredelitve posameznih temeljnih pojmov, ki so pomembni za zajem ter pripravo podatkov za letno poročilo Inšpekcijskega sveta.

8.4 ODBOR ZA INFORMACIJSKO PODPORO

²² dr. Albin Igljučar: Anonimna prijava kot primer nemoralnosti pravne norme, objavljeno v: Pravna praksa, leto 35, št. 35, 8. sept. 2016, str. 8-9.

Odbor Inšpekcijskega sveta za informacijsko podporo se v letu 2016 ni sestal, vendar je vodja tega odbora osebno sodeloval tako z Odborom IS za pravno področje (pri razpravi glede elektronskega vročanja) kot tudi z Odborom IS za merjenje uspešnosti, učinkovitosti in kakovosti inšpekcijskih služb pri pripravi Poročila o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015.

9. SEJE INŠPEKCIJSKEGA SVETA

9.1 DOPISNA SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA OD 10. 2. 2016 DO 12. 2. 2016

Dnevni red:

1. Seznanitev vseh sodelujočih v dopisni seji z vsebino Poročila o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2015 – predlog vladnega gradiva.
2. Seznanitev vseh sodelujočih v dopisni seji z vsebino Strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016 - predlog vladnega gradiva.
3. Sporočanje vseh sodelujočih v dopisni seji o morebitnih pripombah oziroma predlogih na oba predloga vladnih gradiv.

Pod 3. točko je bil predlog za sprejem naslednjega sklepa:

SKLEP 1/2016:

Člani Inšpekcijskega sveta so seznanjeni z vsebino predlogov vladnih gradiv z naslovom »Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2015« in »Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016« ter s preglednico skupnih inšpekcijskih nadzorov v letu 2016.

Od 25 članov Inšpekcijskega sveta jih je 14 odgovorilo na dopis, s katerim se je dopisna seja začela, med njimi pa jih je 11 sporočilo tudi pripombe oziroma popravke na gradivo, ki je bilo na dopisni seji v obravnavi, in sicer:

- Poročilo o izvedbi strateških usmeritev in prioritet inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2015 – predlog vladnega gradiva,
- Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016 - predlog vladnega gradiva,
- preglednica skupnih inšpekcijskih nadzorov v letu 2016.

Na dopisni seji je bil tudi sprejet SKLEP 1/2016 s predlagano vsebino.

9.2 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 7.3.2016

Dnevni red:

1. Predstavitev projekta »Pametni inšpektor« (predstavniki TIRS);
2. Poročilo o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015;
3. Razno.

Pri 1. točki dnevnega reda so predstavniki TIRS članom IS, predsednikom regijskih koordinacij IS ter vodjem odborov IS predstavili novo aplikacijo, imenovano "Pametni inšpektor", ki bi v marsičem poenostavila inšpekcijski postopek tako za inšpektorje kot tudi za zavezanca.

Seja se je nadaljevala s predstavitvijo poglavij poročila o delu IS za leto 2015 ter njihove bistvene vsebine. Pri zadnji točki dnevnega reda pa je debata tekla o ostalih aktualnih zadevah, kot sta imenovanje vodje Upravne akademije za člana Odbora IS za izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje ter organiziranje predstavitve novosti ZJU za člane IS.

Sprejeti sklepi:

Zap. št.	Besedilo sklepa	Nosilec	Rok
2/2016	<p>Člani Inšpekcijskega sveta najkasneje do 25. 3. 2016 sporočijo:</p> <ol style="list-style-type: none">1. katere informacijske rešitve so v organu, ki ga vodijo, v uporabi za podporo delu inšpektorjev na terenu in informacijsko rešitev tudi opišejo,2. na kakšen način je zagotovljena povezljivost z zbirkami podatkov oziroma z evidencami,3. kakšne končne rešitve omogoča konkretna informacijska rešitev, ki jo uporabljajo (zapisnik, uradni zaznamek,...), <p>Odgovori naj ne obsegajo več kot dve strani A4 formata, posredujejo pa se na elektronski naslov gp.mju@gov.si.</p>	Člani IS	25. 3. 2016
3/2016	Ko bo imenovan vodja Upravne akademije, bo takoj vključen v Odbor Inšpekcijskega sveta za izobraževanje izpopolnjevanje in usposabljanje.	/	Po imenovanju vodje UA

9.3 DOPISNA SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA OD 11. 4. 2016 DO 15. 4. 2016

Dnevni red:

1. Seznanitev vseh sodelujočih v dopisni seji z vsebino osnutka Poročila o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015 in
2. Sporočanje vseh sodelujočih v dopisni seji o morebitnih popravkih ali dopolnitvah besedila osnutka Poročila.

Tokrat so na dopisni seji, poleg članov IS, sodelovali tudi predsedniki regijskih koordinacij inšpektorjev in vodje odborov IS, ki jim je bil vsem v pregled poslan osnutek Poročila o delu Inšpekcijskega sveta za leto 2015.

Izmed 11 prejetih odgovorov s strani članov IS se jih je 5 nanašalo na vsebinske popravke, od predsednikov regijskih koordinacij inšpektorjev pa so odgovorili trije, eden pa je sporočil tudi vsebinske popravke.

9.4 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 12. 10. 2016

Dnevni red:

1. Vodenje postopkov zoper zavezance, ki opravljajo svojo dejavnost v fiktivnih poslovnih prostorih.
2. Izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja.
3. Predstavitve Upravne akademije.
4. Razno.

Pri 1. točki dnevnega reda je bila razprava o problematiki vodenja inšpekcijskih postopkov zoper zavezanca, ki opravljajo svojo dejavnost v t.im. fiktivnih poslovnih prostorih. V zvezi s tem je bil sprejet sklep, da bodo člani IS Ministrstvu za javno upravo posredovali svoje predloge o tem, kako izboljšati trenutno stanje glede težav pri vročanju zastopnikom gospodarskih družb, ki so tujci. Na podlagi prejetih predlogov pa bo Odbor IS za pravno področje pripravil predlog in gradivo za Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter za Ministrstvo za pravosodje. Sledili sta predstavitev izvajanja ZDIJZ in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja ter predstavitev Upravne akademije. Na koncu je predsednik IS člane IS pozval, naj na Ministrstvo za javno upravo sporočijo morebitne predloge za spremembo ali dopolnitev zakonodaje, pri čemer naj bodo predlogi čimbolj konkretni.

Sprejeti sklepi:

Zap. št.	Besedilo sklepa	Nosilec	Rok
4/2016	<p>1. Člani Inšpekcijskega sveta najkasneje do 2. 11. 2016 na elektronski naslov gp.mju@gov.si posredujejo svoje predloge o tem, kako izboljšati trenutno stanje glede težav pri vročanju zastopnikom gospodarskih družb, ki so tujci.</p> <p>2. Odbor Inšpekcijskega sveta za pravno področje bo na podlagi prejetih odgovorov pripravil predlog in gradivo za Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter za Ministrstvo za pravosodje.</p>	<p>Člani IS</p> <p>Odbor IS za pravno področje</p>	<p>2.11.2016</p> <p>/</p>

9.5 SEJA INŠPEKCIJSKEGA SVETA 15. 12. 2016

Dnevni red:

1. Poročanje predsednikov regijskih koordinacij inšpektorjev o delu in dobrih praksah v letu 2016.
2. Poročanje vodij odborov Inšpekcijskega sveta o delu odborov v letu 2016.
3. Dogovor o pripravi podatkov in vsebin za pripravo poročila o delu Inšpekcijskega sveta v letu 2016 ter dogovor o pripravi podatkov in vsebin za pripravo poročila o realizaciji strateških usmeritev in prioritete inšpekcijskih organov v letu 2016.
4. Dogovor o pripravi strateških usmeritev in prioritete dela inšpekcijskih organov za leto 2017.
5. Razno.

Prvi del seje je bil namenjen poročanju predsednikov regijskih koordinacij inšpektorjev o delu in dobrih praksah v letu 2016 ter poročanju vodij odborov IS o delu odborov v letu 2016. Sledili so dogovori glede priprave podatkov in vsebin za pripravo poročila o delu IS v letu 2016 ter o pripravi podatkov in vsebin za pripravo poročila o realizaciji strateških usmeritev in prioritete inšpekcijskih organov letu 2016 in o pripravi strateških usmeritev in prioritete dela inšpekcijskih organov za leto 2017. V nadaljevanju seje je bilo predstavljeno še število prijav, ki so v letu 2016 prispele na Ministrstvo za javno upravo oziroma na IS in so bile posredovane inšpekcijskim organom v pristojno obravnavanje ter resornim ministrstvom v vednost.

10. AKTIVNOSTI IN OBRAVNAVANE VSEBINE INŠPEKCIJSKEGA SVETA

10.1 STROKOVNA SLUŽBA INŠPEKCIJSKEGA SVETA

Strokovne in administrativne naloge za IS opravlja strokovno - administrativna služba na Direktoratu za javni sektor, ki deluje v okviru Ministrstva za javno upravo. Poleg nalog, podrobneje opisanih v nadaljevanju tega poglavja, strokovna služba IS skrbi tudi za to, da so na spletni strani Ministrstva za javno upravo, in sicer v zavihku, ki se nanaša na Inšpekcijski svet, sproti objavljena aktualna obvestila, ki se nanašajo na delovanje IS.

V rubriki „Aktualno“ so sproti objavljena gradiva in ostale informacije, ki so kakorkoli povezana z delom inšpektorjev. Pod naslovom „Novice/Pojasnila“ so po vrstnem redu našteje seje Inšpekcijskega sveta, zraven pa je objavljen kratek povzetek vsebin, ki so bile na posamezni seji obravnavane. Kadar je na seji Inšpekcijskega sveta obravnavano ali predstavljeno kakšno gradivo, je v okviru objave podatkov o seji objavljeno tudi to gradivo. Sledi predstavitev Inšpekcijskega sveta, in sicer je najprej podana razlaga, kdo so njegovi člani, nato pa je preko povezave objavljen seznam članov Inšpekcijskega sveta. Sledi povezava do letnih poročil o delu Inšpekcijskega sveta, in sicer so objavljena vsa poročila od leta 2007. Objavam poročil za leti 2014 in 2015 sta priložena tudi sklepa Vlade RS, da se je s poročiloma seznanila. Nato so predstavljeni inšpekcijski organi v Republiki Sloveniji, sestava in pristojnosti odborov Inšpekcijskega sveta ter regijske koordinacije inšpektorjev s kontaktnimi podatki aktualnih predsednikov regijskih koordinacij inšpektorjev. V arhivu novic se zbirajo informacije, ki so bile kot aktualne objavljene v preteklih letih, ter podatki o sejah Inšpekcijskega sveta v letih 2015 in 2016.

10.2 OBRAVNAVA PRIJAV KONKRETNIH KRŠITEV

V letu 2016 je strokovno - administrativna služba Inšpekcijskega sveta prejela 30 prijav v konkretnih zadevah, pri čemer so nekateri prijavitelji svoje prijave tudi ponavljali. Anonimnih prijav, ki prispejo na MJU, je zelo malo - v letu 2016 so preko portala e-uprava prislele le 3. V treh primerih se je na Inšpekcijski svet, s prošnjo za pristojno ukrepanje, obrnil tudi Varuh človekovih pravic, in sicer zaradi domnevno neučinkovitega inšpekcijskega nadzora nad nedovoljeno predelavo izrabljenih vozil, zaradi množičnega pojava posteljnih stenic v večjem stanovanjskem objektu in zaradi domnevne neodzivnosti pristojnih inšpekcijskih organov na prejete prijave.

Kršitve, na katere se nanašajo prijave, ki prispejo na MJU, so z različnih upravnih področij, največ pa s tistih, ki jih nadzirajo Inšpektorat za okolje in prostor, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije in Inšpektorat RS za delo.

Inšpekcijski svet je medresorsko delovno telo, ki mu ZIN sicer ne daje pristojnosti sprejemanja odločitev v konkretnih zadevah, zato strokovno - administrativna služba Inšpekcijskega sveta navedbe v konkretnih prijavah najprej prouči, nato pa prejete prijave odstopi v reševanje enemu ali več pristojnim inšpekcijskim organom. Pošiljatelji prijave oziroma pobude IS ali predsednika IS namreč prosijo za pojasnila glede pravnih institutov ali konkretnih situacij oziroma za nasvet, kako naj ravnajo v konkretni situaciji. Upošteva se problematiko, ki se pojavi v posameznih zadevah ali se izkaže naknadno, pri pripravi odgovorov velikokrat sodelujejo tudi druge strokovne službe znotraj MJU (največkrat Sektor za splošni upravni postopek in upravno poslovanje, sicer pa tudi Služba za transparentnost, integriteto in politični sistem, Služba za

lokalno samoupravo, Služba za upravne enote, Direktorat za stvarno premoženje in Inšpektorat za javni sektor). Inšpekcijski svet lahko za proučitev kakšnega konkretnega vprašanja in za opredelitev do konkretnih primerov zaprosi katerega od štirih odborov ali pa zadevo posreduje kateremu drugemu pristojnemu državnemu organu, da poda pojasnila v okviru svojih pristojnosti (npr. Zagovornik načela enakosti, Informacijski pooblaščenec in drugi).

V nadaljevanju sledi pregled prijav, ki so v letu 2016 prispele na MJU, z označeno vsebino in navedbo inšpekcijskega organa, ki so mu bile posredovane v pristojno obravnavanje:

Inšpekcijski organ	Prejete in posredovane zadeve po vsebini
IRSOP	<ul style="list-style-type: none"> - onesnaževanje voda z nitrati iz kmetijskih virov - druge oblike onesnaževanja rek in potokov - nezakonito zacevljenje vodotokov - nedovoljene gradnje (npr. zaradi neobstoja gradbenega dovoljenja ali zaradi nezakonito izvedenega postopka izdaje gradbenega dovoljenja) - nezakonito ravnanje upravnika večstanovanjske stavbe - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu - nedovoljena predelava izrabljenih vozil - nevdržne bivalne razmere zaradi stenice - obratovanje brez ustreznih dovoljenj - pojasnila v inšpekcijskih postopkih, v katerih so bile izdane dokončne, pravnomočne in izvršljive odločbe - zvočno onesnaževanje okolja - komuniciranje s strankami in drugimi pošiljatelji vlog, prijav in pobud
TIRS	<ul style="list-style-type: none"> - nezakonito poslovanje podjetij - nezakonito ravnanje upravnika večstanovanjske stavbe - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu - nedovoljena predelava izrabljenih vozil - požarna varnost pri prezračevanju profesionalnih kuhinj - nepravilnosti pri poslovanju dimnikarskega podjetja - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva - prodaja sadja na tržnici - vprašanja glede pogojev za začetek opravljanja določene dejavnosti - obratovanje brez ustreznih dovoljenj
FURS	<ul style="list-style-type: none"> - nezakonito poslovanje podjetij - nezakonito ravnanje upravnika večstanovanjske stavbe - davčne olajšave - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu - nedovoljeno predelavo izrabljenih vozil - nepravilnosti pri poslovanju dimnikarskega podjetja - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva - prodaja sadja na tržnici
IRSD	<ul style="list-style-type: none"> - nezakonito poslovanje podjetij - nedovoljene gradnje, brez ustreznih delovnih dovoljenj - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva - prodaja sadja na tržnici - delo otrok
IJS	<ul style="list-style-type: none"> - nezakonitosti v upravnih postopkih

	<ul style="list-style-type: none"> - pasivnost upravnih organov - nedovoljena predelava izrabljenih vozil - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva - kršitev dolžnost varovanja tajnosti vira prijave
IRSKGLR	<ul style="list-style-type: none"> - onesnaževanje voda z nitrati iz kmetijskih virov - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu
ZIRS	<ul style="list-style-type: none"> - nevzdržne bivalne razmere zaradi stenice - vprašanje glede pogojev za odprtje javne savne
UVHVVR	<ul style="list-style-type: none"> - onesnaževanje voda z nitrati iz kmetijskih virov - dejavnost gojenja zelenjave v nelegalnem objektu
IRSVNDN	<ul style="list-style-type: none"> - požarna varnost pri prezračevanju profesionalnih kuhinj - nepravilnosti pri poslovanju dimnikarskega podjetja - nezakonito ravnanje upravnika večstanovanjske stavbe
IRSKM	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljene gradnje - kulturna dediščina
IRSŠŠ	<ul style="list-style-type: none"> - zaprosilo za mnenje glede plačila odvetnika v inšpekcijskem postopku
UNP	<ul style="list-style-type: none"> - nepravilnosti pri porabi državnega denarja
IRSI	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljena predelava izrabljenih vozil

Povzetek vsebin, ki so bile posredovane tudi drugim državnim organom:

RESORNA MINISTRSTVA	<ul style="list-style-type: none"> - neučinkovit nadzor nad nedovoljeno predelavo izrabljenih vozil - domnevne kršitve stvarne pristojnosti s strani inšpekcijskih organov - pasivnost inšpekcijskih organov - nevzdržne bivalne razmere zaradi stenice - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva - zahteva za udeležbo v upravnem postopku - nezakonito zacevljenje vodotokov - gradbena dovoljenja - snemanje telefonskih klicev na inšpekcijskih organih - nezakonita ravnanja upravnikov večstanovanjskih stavb
ARSO	<ul style="list-style-type: none"> - nezakonito zacevljenje vodotokov
KPK	<ul style="list-style-type: none"> - nepravilnosti pri porabi državnega denarja - poslovanje v nasprotju z načeli socialnega podjetništva
POLICIJA	<ul style="list-style-type: none"> - grožnje - sum storitve kaznivih dejanj zoper okolje, proctor in naravne dobrine zaradi voženj z motornimi vozili
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti ravnanja v primeru šikaniranja na delovnem mestu

10.3 STRATEŠKE USMERITVE IN PRIORITETE INŠPEKCIJSKIH ORGANOV

Na podlagi 11.a člena ZIN morajo ministrstva na MJU posredovati strateške usmeritve in prioritete inšpekcijskih organov, na podlagi katerih nastane enoten strateški dokument, s katerim minister, pristojen za javno upravo, najkasneje do 1. marca v tekočem letu seznaní Vlado RS.

Vlada RS je dne 3. 3. 2016 sprejela sklep št. 06100-3/2016/5, da se je seznanila s Strateškimi usmeritvami in prioritetai inšpektoratov oziroma inšpekcij v letu 2016. Le-te in poročilo o njihovi realizaciji so objavljeni na spletni strani MJU.²³

10.4 PREDSTAVITEV SPREMEMB ZJU ZA ČLANE INŠPEKCIJSKEGA SVETA

Na seji Inšpekcijskega sveta, ki je bila 7. 3. 2016, je bilo dogovorjeno, da bo posebej za člane Inšpekcijskega sveta organizirana predstavitev novosti Zakona o javnih uslužbencih in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Predstavitev je nato potekala dne 29. 3. 2016 v predavalnici v pritličju sedeža Finančne uprave RS, na naslovu Šmartinska cesta 55, Ljubljana, izvedli pa so jo predstavniki Sektorja za organizacijo javnega sektorja ter za uslužbenski sistem in Sektorja za plače v javnem sektorju Direktorata za javni sektor na MJU.

10.5 NEZGODNO ZAVAROVANJE INŠPEKTORJEV

Dne 26. 5. 2016 je na MJU prispel dopis Ministrstva za notranje zadeve, da je Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve podal predlog za sklenitev nezgodnega zavarovanja za uslužbenca inšpektorata v času opravljanja dela za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt, trajna izguba splošne delovne zmožnosti ali začasna izguba delovne zmožnosti, če opravljajo operativno delo ali drugo delo. Za policiste je tovrstno zavarovanje urejeno v 83. členu ZODPol, ZIN pa določb s tovrstno vsebino nima, zato je MNZ je prosil, da se MJU do podanega predloga opredeli ter da posreduje podatke o tem, kako so urejena nezgodna zavarovanja na drugih inšpektoratih. Iz odgovorov, ki so jih posredovali člani Inšpekcijskega sveta, je bilo ugotovljeno, da področni zakoni urejajo pravno podlago za nezgodno zavarovanje inšpektorjev le za nekatere inšpekcijske organe, in sicer:

- pravno podlago za nezgodno zavarovanje letalskih inšpektorjev vsebuje 214. člen Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – UPB, ZLet),
- za inšpektorje, ki pri Inšpektoratu RS za obrambo opravljajo vojaško službo, pravno podlago za nezgodno zavarovanje vsebuje Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 UPB in 95/15, ZObr),
- inšpektorji za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami so nezgodno zavarovani po zavarovalni pogodbi, ki je sklenjena na podlagi osmega odstavka 105. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB in 97/10, ZVNDN),
- uslužbenci Finančne uprave RS, ki zasedajo delovna mesta, na katerih so zaradi narave dela izpostavljeni povečanemu tveganju za nastanek nesreče pri delu, pa so nezgodno zavarovani na podlagi 83. člena Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14, ZFU).

²³ Vsi dokumenti v zvezi s strateškimi usmeritvami in prioritetai inšpekcijskih organov od leta 2015 so objavljeni na spletni strani MJU v rubriki »Delovna področja«, zavihek »Sistem inšpekcijskega nadzora«, pod naslovom »Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oz. inšpekcij«.

Informacijski pooblaščenec, Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke, Inšpektorat RS za delo, Inšpektorat RS za kulturo in medije, Inšpektorat RS za šolstvo in šport, Inšpektorat RS za infrastrukturo, Zdravstveni inšpektorat RS, Tržni inšpektorat RS, Inšpektorat RS za okolje in prostor, Urad RS za nadzor proračuna, Uprava RS za pomorstvo, Urad RS za kemikalije, Uprava RS za varstvo pred sevanji, Urad RS za meroslovje in Uprava RS za jedrsko varnost so sporočili, da za nezgodno zavarovanje zaposlenih ni izrecne pravne podlage.

10.6 VPRAŠANJE SNEMANJA TELEFONSKIH KLICEV

Dne 7. 6. 2016 je na Ministrstvo za javno upravo prispel dopis glavne zdravstvene inšpektorice RS, da so zaposleni na ZIRS v telefonskih pogovorih s prijavitelji velikokrat izpostavljeni pritiskom, žaljivkam in celo resnim grožnjam. V smeri rešitve tega problema je predlagala ustrezno dopolnitev ZIN z določbami, ki bi tudi inšpekcijskim službam omogočila snemanje telefonskih klicev, podobno, kot to omogočata na primer ZS in ZIKS-1. Predsednik Inšpekcijskega sveta je za mnenje o dopustnosti urejanja snemanja telefonskih pogovorov v ZIN prosil Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Informacijskega pooblaščenca.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je pojasnilo, da ZEKom-1, ki spada v njegovo resorno pristojnost, v 147. členu²⁴ med drugim določa:

- da morajo operaterji uporabniku z namenom uresničevanja svobode komuniciranja in izražanja zagotoviti zaupnost komunikacij, ki se nanaša predvsem na vsebino komunikacij, podatke o prometu in lokacijske podatke o tej komunikaciji in na dejstva ter okoliščine neuspešnih poskusov vzpostavljanja zvez. Pri tem je komunikacija vsaka informacija, ki se izmenja ali prenese med končnim številom strank s pomočjo javno dostopne elektronske

²⁴ 147. člen ZEKom-1 (zaupnost komunikacij):

(1) Zaupnost komunikacij se zagotavlja s tem zakonom z namenom varovanja pričakovane zasebnosti na področju uporabe elektronskih komunikacij, zagotavljanja svobode komuniciranja in svobode izražanja. Zaupnost komunikacij se nanaša na:

1. vsebino komunikacij,

2. podatke o prometu in lokacijske podatke, povezane s komunikacijo iz prejšnje točke,

3. dejstva in okoliščine v zvezi s prekinitvijo povezave ali s tem, da povezava ni bila vzpostavljena.

(2) Operater in vsakdo, ki sodeluje pri zagotavljanju in izvajanju njegove dejavnosti, mora varovati zaupnost komunikacij tudi po prenehanju opravljanja dejavnosti, pri kateri je bil zavezan k varovanju zaupnosti.

(3) Zavezanci iz prejšnjega odstavka smejo pridobiti informacije o komunikacijah iz prvega odstavka tega člena le v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje določenih javnih komunikacijskih storitev, in smejo te informacije uporabljati ali posredovati drugim le zaradi izvajanja teh storitev.

(4) Če morajo operaterji v skladu s prejšnjim odstavkom pridobiti informacije o vsebini komunikacij, posneti ali shraniti komunikacije in z njimi povezane podatke o prometu, morajo o tem ob sklenitvi naročniške pogodbe oziroma ob začetku izvajanja javne komunikacijske storitve seznaniti uporabnika, informacije o vsebini komunikacije oziroma komunikacijo pa zbrisati takoj, ko je to tehnično izvedljivo in ko ti podatki niso več potrebni za izvedbo določene javne komunikacijske storitve.

(5) Vse oblike nadzora oziroma prestrezanja komunikacij, ki jih izvajajo tretje osebe in te niso uporabniki, kot so poslušanje, prestrezanje, snemanje, shranjevanje in posredovanje komunikacij iz prvega odstavka tega člena brez soglasja zadevnih uporabnikov, so prepovedane, razen če je to dovoljeno v skladu s prejšnjim odstavkom ali v skladu s 153., 160. ter 162., 163., 164., 165., 166., 167. in 168. členom tega zakona oziroma če je taka oblika nadzora oziroma prestrezanja nujno potrebna za prenos sporočil (npr. telefaks sporočila, elektronska pošta, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS).

(6) Snemanje in shranjevanje komunikacij brez predhodne privolitve udeležencev komunikacije je prepovedano tudi uporabnikom, kadar gre za komunikacije, kjer taka obdelava podatkov ni običajna in je udeleženci komunikacije zaradi njene narave ne pričakujejo in ne morejo vnaprej pričakovati.

(7) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je dovoljeno snemanje komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu v okviru zakonite poslovne prakse zato, da se zagotovi dokaz o tržni transakciji ali kateri koli drugi poslovni komunikaciji, pod pogojem, da so stranke v komunikaciji predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Posneto sporočilo je treba nemudoma izbrisati, najpozneje do poteka dobe, v kateri se posel lahko zakonito izpodbija.

(8) Obvestilo o snemanju mora biti dano po istovrstnem mediju in v enaki obliki, kakor poteka snemana komunikacija.

(9) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov iz prvega odstavka tega člena dovoljeno tudi v okviru organizacij in državnih organov, ki so pristojni za izvajanje obveščevalnih in varnostnih nalog, nalog policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči pod pogojem, da so kličoči uporabniki predhodno obveščeni o snemanju, njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Drugim državnim organom pa je dovoljeno snemanje vsebine komunikacij, če tako določa zakon.

- komunikacijske storitve. Zaupnost komunikacij mora biti varovana med in po njenem trajanju, informacije o njej pa morajo biti izbrisane brž ko je to mogoče,
- da so vse oblike nadzora oziroma prestrežanja, kot so poslušanje, prisluškovanje, snemanje, shranjevanje in posredovanja komunikacij s strani tretjih oseb, ki niso uporabniki, brez soglasja zadevnih uporabnikov prepovedane, razen izrecno določenih izjem,
 - pravno podlago za snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov samo organizacijam in državnim organom, ki so pristojni za izvajanje obveščevalnih in varnostnih nalog, nalog policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči pod pogojem, da so ključni uporabniki predhodno obveščeni o snemanju, njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Takšno obvestilo je pomembno tudi z vidika zakonodaje o varstvu osebnih podatkov, ki je v resorni pristojnosti Ministrstva za pravosodje (MP), to je relevantnih določb ZVOP-1. Drugim državnim organom ZEKom-1 ne daje dovoljenja za obdelavo osebnih podatkov v smislu prvega odstavka 9. člena ZVOP-1, ki za to zahteva podlago v zakonu in jim je skladno z devetim odstavkom 147. člena dovoljeno snemanje vsebine komunikacij le v primeru, če imajo pravno podlago za snemanje vzpostavljeno v področnem zakonu. Četudi glede na navedena pojasnila z vidika ZEKom-1 ne bi bilo ovir za vpeljavo pravne podlage v ZIN, ki bi dopuščala snemanje telefonskih pogovorov s strani inšpekcijskih služb, pa ne da bi posegali v pristojnost drugih resorjev oziroma organov, v katerih resorno področje spada varstvo osebnih podatkov (MP, IP), MIZŠ meni, da gre pri takšnem ukrepu v vsakem primeru za poseg v človekove pravice in zato bi bilo pri tem treba zadostiti strogemu testu sorazmernosti.

Informacijski pooblaščenec je v svojem nezavezujočem mnenju pojasnil, da sta z Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije zaradi nespoštovanja določb ZEKom-1 pripravila skupne smernice²⁵ o snemanju telefonskih klicev in okrepila inšpekcijski nadzor glede na svoje pristojnosti. Namen skupnih smernic je pojasniti pravne podlage za dopustnost snemanja telefonskih klicev ter podati priporočila v konkretnih primerih uporabe. Deveti odstavek 147. člena ZEKom-1²⁶ daje pravno podlago za snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov le določenim organizacijam in državnim organom, s čimer je tem organom omogočeno, da komunikacijo snemajo brez vzpostavitve pravnih podlag v svojih področnih zakonih, v izogib spreminjanju področnih zakonov zgolj zaradi potrebe po snemanju komunikacij. Drugim državnim organom pa ZEKom-1 ne daje neposredne zakonske podlage za obdelavo osebnih podatkov v smislu 9. člena ZVOP-1²⁷, ki praviloma zahteva podlago v zakonu, in jim je skladno z devetim odstavkom 147. člena ZEKom-1 dovoljeno snemanje vsebine komunikacij le, če imajo pravno podlago za snemanje vzpostavljeno v področnem zakonu. Takšne primere najdemo v 73. c členu ZS²⁸ in 75. členu ZIKS-1²⁹.

²⁵ Smernice so dostopne na naslovu:

https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/smernice/Smernice_o_snemanju_telefonskih_klicev.pdf

²⁶ glej opombo št. 24.

²⁷ 9. člen ZVOP-1 (pravne podlage v javnem sektorju):

(1) Osebnih podatki v javnem sektorju se lahko obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon. Z zakonom se lahko določi, da se določeni osebni podatki obdelujejo le na podlagi osebne privolitve posameznika.

(2) Nosilci javnih pooblastil lahko obdelujejo osebne podatke tudi na podlagi osebne privolitve posameznika brez podlage v zakonu, kadar ne gre za izvrševanje njihovih nalog kot nosilcev javnih pooblastil. Zbirke osebnih podatkov, ki nastanejo na tej podlagi, morajo biti ločene od zbirk osebnih podatkov, ki nastanejo na podlagi izvrševanja nalog nosilca javnih pooblastil.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z javnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnem sektorju izjemoma obdelujejo tisti osebni podatki, ki so nujni za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, če se s to obdelavo ne poseže v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.

²⁸ 73. c člen ZS:

(1) Direktor sodišča oziroma generalni sekretar Vrhovnega sodišča Republike Slovenije lahko za redno izvajanje sodne oblasti in na podlagi ocene ogroženosti ter potrebe po dodatnih varnostnih ukrepih za zagotovitev varnosti sodnikov, sodnega osebja, strank v postopkih in drugih oseb na sodišču ter varnosti premoženja in podatkov, uvede ukrepe varovanja s snemanjem in shranjevanjem elektronskih komunikacij, videonadzora ter vzpostavitve dodatnih pristopnih kontrol na sodišče, ki bodo zagotavljali dodatno varnost.

(2) Pri uvedbi ukrepa varovanja s snemanjem in shranjevanjem elektronskih komunikacij se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja elektronske komunikacije. Ukrepi se sme nanašati le na zunanje elektronske komunikacije (telefonski klici, elektronska pošta, faksimilna sporočila, glasovna pošta, storitev SMS), ki se posredujejo na službena sredstva elektronskih komunikacij sodišča. V primerih zunanjih elektronskih komunikacij mora biti oseba, ki hoče

Informacijski pooblaščenec ugotavlja, da ZIRS v svoji pobudi ni izpostavil tistega dela besedila smernic, kjer je pojasnjeno, da je treba upoštevati, da so poleg 1. odstavka 9. člena ZVOP-1 možne pravne podlage v javnem sektorju tudi ostale podlage po 9. členu ZVOP-1. Pri tem lahko v praksi v izjemnih situacijah v poštev pride podlaga po 4. odstavku 9. člena ZVOP-1, t. j. da se lahko v javnem sektorju izjemoma obdelujejo tisti osebni podatki, ki so nujni za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, če se s to obdelavo ne poseže v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo. Informacijski pooblaščenec je izrecno opozoril, da gre za izjemne situacije, kjer je treba uporabo te pravne podlage obrazložiti in utemeljiti s konkretnimi dejstvi in okoliščinami, in sicer je treba zlasti:

- izkazati nujnost snemanja za izvrševanje konkretnih zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja,
- pošteno in popolno oceniti upravičen interes posameznika in posledice snemanja na pravice posameznika,
- uporabiti dodatne varovalke, s katerimi se zmanjšajo negativni vplivi na pravice posameznika (npr. krajši roki hrambe, anonimizacija ipd.).

Glede primerov groženj po telefonu je v smernicah podano tudi skupno stališče glede tovrstnih primerov, in sicer je na strani 13 pri vprašanju št. 8 zapisano: »8. V naši organizaciji se redno soočamo s klici posameznikov, ki so žaljive, neprimerne in včasih tudi grozilne narave. S predvajanjem obvestila, da se klici snemajo, smo število tovrstnih klicev precej zmanjšali. Ali je takšna praksa sporna? Ali je kakšna razlika, če v resnici ne snemamo in uporabljamo samo obvestilo, da takšne klicatelje odvrnemo?

Osebni podatki morajo biti obdelovani tako zakonito kot tudi pošteno – gre za temeljni načeli varstva osebnih podatkov. Nepošteno je osebe, ki nimajo neprimernih namenov, izpostavljati snemanju klicev, prav tako pa jih je nepošteno zavajati, da se njihovi klici snemajo. Praktično vse organizacije se v večji ali manjši meri soočajo s klici, ki so (subjektivno ali objektivno) žaljivi, neprimerni in včasih tudi grozilne narave. Vendarle ne sme biti zaradi možnosti, da bo šlo za neprimeren klic, dopustno, da bi vsi snemali vse klice ali pa posameznike zavajali, da so snemani. Dopustno pa se nam zdi, da se osebo, ki se vede žaljivo ali grozljivo, opozori, da se

komunicirati s sodiščem v primeru telefonskih klicev predhodno zvočno obveščena, da bo pogovor sneman, v primeru drugih komunikacij pa mora biti o tem predhodno obveščena na drug primeren način (objave na spletni strani sodišča, opozorila v sistemu elektronske pošte in podobno).

(3) Pri uvedbi ukrepa varovanja z videonadzorom se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, o izvajanju videonadzora.

(4) Pri uvedbi ukrepa varovanja z vzpostavitvijo dodatnih pristopnih kontrol na sodišče se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, o evidenci vstopov in izstopov.

(5) Direktor sodišča oziroma generalni sekretar Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pisno obvesti funkcionarje in sodno osebje, zaposleno na sodišču, o uvedbi ukrepov varovanja iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.

²⁹ 75. člen ZIKS-1:

(1) Obsojenec ima pravico do telefonskih pogovorov z ožjimi družinskimi člani, rejnikom, skrbnikom, pooblaščenecem, konzularnim predstavnikom oziroma predstavnikom uradne organizacije, ki varuje koristi beguncev, predstavnikom pristojnega centra, predstavnikom zavoda za zaposlovanje in varuhom človekovih pravic. Obsojencu je treba zagotoviti tudi klicanje na interventno številko policije.

(2) Obsojencu se lahko omogoči tudi telefonske pogovore z drugimi osebami. Odločitev o tem se zapiše v njegov osebni načrt.

(3) Direktor zavoda lahko obsojencu prepove telefonske pogovore, če to narekujejo varnostni razlogi. Odločitev o prepovedi telefonskih pogovorov obsojencu se zapiše v njegov osebni načrt.

(4) Stroške telefonskih pogovorov nosi obsojenec.

(5) Obsojenci lahko uporabljajo tudi druge elektronske komunikacije (elektronska pošta, svetovni splet, mobilna telefonija, faksimilna sporočila, glasovna pošta, storitev SMS) pod pogojem, da izvajanje teh komunikacij ne ogroža varnosti v zavodu in izven njega.

(6) Direktor zavoda lahko v okviru izvajanja kazenskih sankcij ter vzdrževanja reda in discipline v zavodu odloči, da na podlagi potrebe po varnostnih ukrepih za zagotovitev varnosti zapornikov, zaporskega osebja in drugih oseb v zavodu ter varnosti premoženja in podatkov, uvede ukrepe varovanja s snemanjem in shranjevanjem telefonskih klicev in drugih elektronskih komunikacij. Pri uvedbi ukrepa varovanja ter snemanja in shranjevanja elektronskih komunikacij se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja elektronske komunikacije, ki urejajo področje zaščite tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hrambo podatkov o prometu elektronskih komunikacij.

(7) Ukrep iz prejšnjega odstavka se sme nanašati na zunanje telefonske in druge elektronske komunikacije. V primerih zunanjih elektronskih komunikacij mora biti oseba, ki hoče komunicirati z zavodom v primeru telefonskih klicev predhodno zvočno obveščena, da bo pogovor sneman, v primeru drugih komunikacij pa mora biti o tem predhodno obveščena na drug primeren način (objave na spletni strani uprave, opozorila v sistemu elektronske pošte in podobno).

bo od tistega trenutka naprej, če bo oseba nadaljevala z žalitvami ali grožnjami, pogovor posnel. Pri tem velja opozoriti, da tudi tega ni dopustno jemati kot možnosti zastraševanja klicateljev, temveč je to dopustno le takrat, ko gre v konkretnem primeru za objektivno žaljiv ali grozilni klic.«

Glede na navedeno Informacijski pooblaščenec meni, da inšpekcijski organi v tem pogledu ne odstopajo od številnih drugih organov in organizacij, saj se vsi srečujejo s primeri objektivno žaljivih, včasih celo grozilnih telefonskih klicev, zato meni, da bi bil ukrep, s katerimi bi snemali vse klice, neprimeren in nesorazmeren. S snemanjem telefonskih klicev se namreč poseže v pravice vseh tistih, ki se ne obnašajo žaljivo oziroma grozilno, kar pa je predvidoma večina klicateljev. Poleg nesorazmernosti posega v pravice do komunikacijske zaupnosti in zasebnosti vseh ostalih kličočih posameznikov, je treba upoštevati tudi možnost, da bi številni drugi organi zahtevali podobne ukrepe za snemanje telefonskih klicev v svoji področni zakonodaji, kar bi lahko vodilo v vsesplošno razširjenost snemanja telefonskih klicev. Informacijski pooblaščenec poudarja, da ZEKom-1 le izjemoma dopušča snemanje telefonskih klicev kot poseg v siceršnjo zaupnost komunikacij, zato je po menju IP treba poiskati milejše ukrepe, ki ne posegajo v pravice tretjih oseb in s katerimi je mogoče v zadostni meri omejiti negativne učinke tovrstnih klicev. Poleg same možnosti, da klicani ne nadaljuje pogovora, ki je objektivno žaljiv ali grozilno, bi bil po mnenju IP dopusten, primeren in zadosten tudi ukrep, da se osebo, ki se vede žaljivo ali grozi, opozori, da se bo od tistega trenutka naprej, če bo nadaljevala z žalitvami ali grožnjami, pogovor posnel, sicer pa se na splošno pogovori vnaprej ne snemajo. Takšen posnet klic je lahko v smislu obdelave osebnih podatkov zakonit na podlagi 4. odstavka 9. člena ZVOP-1 in ne terja posebne pravne podlage v področni zakonodaji. Glede na vse navedeno IP ni soglašal s predlogom ZIRS za spremembe ZIN.

10.7 ENOTNA TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA VSE INŠPEKCIJE

Državni svet RS je dne 12. 10. 2016 na svoji 44. seji obravnaval Pobudo Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj glede vzpostavitve enotne številke na nivoju države za potrebe pridobivanja informacij o kontaktnih podatkih pristojnih inšpekcijskih služb³⁰ (v nadaljevanju Pobuda). Sprejel je sklep³¹, da podpira Pobudo in da Vladi RS predlaga, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Dne 14. 10. 2016 je Ministrstvo za javno upravo prejelo dopis Generalnega sekretariata Vlade RS, s katerim mu je bila Pobuda posredovana v reševanje. V zvezi z delovanjem enotne telefonske številke, preko katere bi bil omogočen dostop do vseh inšpekcijskih organov, je strokovno – administrativna služba Inšpekcijskega sveta ugotovila naslednje: Od julija 2015 deluje prenovljeni enotni kontaktni center (EKC), ki je na tel. št. 080 2002 dosegljiv vsak dan od ponedeljka do petka od 8.00 do 22.00. EKC je bil med drugim ustanovljen tudi z namenom svetovanja in reševanja težav državljanov s področja delovanja državne uprave in reševanja tehničnih težav v zvezi s storitvami, ki jih pokriva državna uprava z elektronskimi rešitvami. Državljeni tako dobijo (poleg tehnične podpore pri uporabi elektronskih storitev) tudi vsebinska pojasnila in informacije o delovanju državnih organov, tudi inšpekcijskih služb. Na EKC državljanom svetujejo in jih usmerjajo na ustrezne organe, tako da v zvezi z inšpekcijskimi organi državljeni lahko pridobijo kontaktni podatek. Pred tem, od junija 2014 pa do julija 2015, enotni kontaktni center ni deloval. Sporočila, ki so prispela na elektronski naslov ekc@gov.si, so

³⁰ Besedilo Pobude je objavljeno na spletni strani Državnega sveta RS in je dostopno preko povezave: http://www.ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/2._tocka_pobuda_komisije_ds_za_lokalno_samoupravo_-_enotna_stevilka_drzavnih_organov.pdf

³¹ Celotno besedilo sklepa je objavljeno na spletni strani Državnega sveta RS in je dostopno preko povezave: http://www.ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/7ds-44sklep_k_pobudi_k_za_lokalno_-_vzpostavitev_enotnih_stevilk_drzavnih_organov_docx.pdf

bila posredovana pristojnim organom. Sedaj deluje portal eUprava³², na katerem je v okviru vsebine »Država in družba«, v zavihku »Inšpekcijski postopki«:

- navedeno, kateri so inšpekcijskih organi v RS,
- so opisana delovna področja vsakega inšpekcijskega organa,
- možno oddati bodisi podpisano bodisi anonimno prijavo kateremukoli inšpekcijskemu organu v RS,
- dodan tudi opis pristojnosti Inšpekcijskega sveta ter prav tako obe možnosti oddaje vloge – podpisano ali anonimno.

V preteklosti je deloval tudi kontaktni center z imenom »Halo uprava«. Pristojen je bil za vsebinska pojasnila o delovanju državnih organov. Istočasno je znotraj Ministrstva za javno upravo deloval tudi klicni center za tehnično pomoč, na katerem so dajali tudi vsebinska pojasnila. Ker je bilo delovanje dveh ločenih klicnih centrov stroškovno neutemeljeno, je bila sprejeta odločitev o enotnem klicnem centru, ki ponovno deluje.

Vsako prijavo, vlogo oziroma kakršnokoli pisanje, ki prispe na Ministrstvo za javno upravo in je naslovljena bodisi na Inšpekcijski svet bodisi na ministra za javno upravo kot predsednika Inšpekcijskega sveta in iz njene vsebine izhaja, da je za reševanje pristojen določen inšpekcijski organ ali več inšpekcijskih organov, strokovno – administrativna služba, ki deluje v Direktoratu za javni sektor, nemudoma posreduje v pristojno reševanje. O tem tudi pisno obvesti prijavitelje oziroma pošiljatelje vlog, poleg tega jim v okviru svojih pristojnosti daje tudi ustrezna pojasnila v njihovi konkretni zadevi.

Na spletni strani Ministrstva za javno upravo je pod naslovom »Inšpekcijski svet« eden od zavihkov »Inšpekcijski organi v Republiki Sloveniji«. S klikom se odpre tabela z naštetimi vsemi 26 inšpekcijskimi organi v Republiki Sloveniji, kjer so navedeni njihovi elektronski naslovi, dodane pa so tudi neposredne internetne povezave do njihovih spletnih strani.

Upošteva vse navedeno je torej možno ugotoviti, da že obstaja enotna telefonska številka, na kateri državljani lahko dobijo splošne informacije o posameznih ministrstvih, inšpekcijskih službah in drugih državnih organih, in sicer je to št. 080 2002 (EKC). Vendar ta številka ne deluje vsak dan, ampak le od ponedeljka do petka od 8.00 do 22.00. V zvezi s Pobudo, na podlagi katere bi ministrstvo drugače organiziralo dostopnost informacij, pa je treba upoštevati tudi vse kadrovske in finančne posledice realizacije predlagane pobude.

³² Portal je dostopen preko spletne povezave: <http://e-uprava.gov.si/>

11. ZAKLJUČEK

Inšpekcijski svet deluje v skladu z zakonom kot stalno medresorsko delovno telo, ki ga vodi minister, pristojen za upravo, ali oseba, ki jo minister pooblasti. Namenjen je medsebojni koordinaciji dela in s tem doseganju večje učinkovitosti različnih inšpekcij. Člani Inšpekcijskega sveta so glavni inšpektorji in predstojniki organov oziroma poslovodni organi oseb javnega prava, v katerih deluje inšpekcija, oziroma osebe, ki jih predstojnik oziroma poslovodni organ pooblasti, torej praviloma osebe, ki so najbolj odgovorne za delovanje posameznih inšpekcij.

Inšpekcijski svet opravlja naloge, povezane z doseganjem večje učinkovitosti in usklajenosti delovanja inšpekcij, tako da usklajuje skupno izvajanje nalog inšpekcijskega nadzora različnih inšpekcij, obravnava skupna vprašanja glede delovanja inšpekcij, obravnava vprašanja, povezana z usposabljanjem v inšpekcijah, obravnava in usklajuje oziroma načrtuje ukrepe za zagotovitev informacijske podpore inšpekcijam.

Upošteva navedene pristojnosti so v priloženem letnem poročilu Inšpekcijskega sveta tako zajeti statistični podatki o opravljenem delu, ki kažejo, da je bilo v letu 2016 izrečenih 51.502 upravnih in 37.655 prekrškovnih ukrepov, torej skupaj 89.157 ukrepov. V primerjavi z letom 2015, ko je bilo izrečenih 53.099 upravnih in 35.058 prekrškovnih ukrepov, je bilo v letu 2016 za 3% manj izrečenih upravnih ukrepov in za skoraj 7% več prekrškovnih ukrepov. Letna poročila Inšpekcijskega sveta od leta 2014 vsebujejo tudi podatke Informacijskega pooblaščenca, zato je primerjava podatkov o delu vseh inšpekcij smiselna le od leta 2014. Trend zmanjševanja števila upravnih ukrepov in povečevanja števila prekrškovnih ukrepov ostaja enak od leta 2012, kar je razvidno tudi iz Preglednice 9.

	2012	2013	2014	2015	2016
<u>Upravni ukrepi skupaj</u>	56.556	55.262	53.134	53.212	51.502
<u>Prekrškovni ukrepi skupaj</u>	27.837	29.733	30.194	34.947	37.655
<u>Vsi ukrepi skupaj</u>	84.393	84.995	83.328	88.159	89.157

Preglednica 9: Število upravnih ukrepov in število prekrškovnih ukrepov od leta 2012

Poročilo vsebuje tudi vsebinsko predstavitev problematike, s katero se srečujejo posamezne inšpekcije pri svojem delu, od predpisov do kadrovskih in finančnih ter drugih težav. Predstavljeno je tudi delo in naloge regijskih koordinacij inšpektorjev, prav tako delo odborov, ki delujejo pri Inšpekcijskem svetu. Celotno poročilo vključno z vsemi podatki kaže na vsebinsko in strokovno obsežno delo, ki so ga opravili inšpekcijski organi v Republiki Sloveniji. V zvezi s tem kaže tudi opozoriti na dejstvo, da je v letu 2016 skupno število ukrepov v primerjavi s preteklimi leti najvišje, poraslo pa je tudi število prekrškovnih ukrepov, iz česa bi bilo možno sklepati, da je več kršitev in več takih kršiteljev, ki ukrepov inšpektorjev ne realizirajo.

Ne glede na navedeno pa je treba poudariti, da je inšpekcijski nadzor pomemben del nalog, ki jih izvaja uprava, in ki prispeva h krepitvi zakonitosti in spoštovanju predpisov.